

Atrivibar Eghaghaniba Itir Ak_{in}afarir

Faragha Zuim

O

1 Eghaghaniba Akar faragha zuim

Ak_{in}afarir kamning, e kamaghin aning dibori: 1 Eghaghaniba ko 2 Eghaghaniba, aning 1 Samuel ko 2 Samuelin Ak_{in}afarimning, ko 1 Atriviba ko 2 Atrivibar Ak_{in}afarimningin eghaghanir dar aven itiba, ua dagh eghari. Eghaghanir avirir dar aven itiba, magh ghu, ezi gumazir aning osirizim, an nighnizim mong igharagha ghu. Ak_{in}afarir kamning, nighnizir pumuningin mingarimin gun mikimasa.

Namba 1. Guizbangira, Israelia akirim ragha God gasaragha osimtizir igharagha garir aviribagh amima da me abini, ezi God bar me ataghizir pu. Puvati. God uan akar dikirizir men inazir afeziaba ko amizim damighti a guizin otivasa me ko ingaravira iti. Ak_{in}afarir kamning, Godin ingangarir kam en akaghasa, bizir aghuir Israelian atrivir maba amiziba, aning deragha dar gun migei. Atrivir kaba, Atrivim Devit ko Solomon ko Jehosafat ko Heskia ko Atrivim Josaia.

Namba 2. Ak_{in}afarir kamning uaghan, eghaghanir Israelia Godin Dipenimin ikia an ziam fer arazir aviriba, aningin aven iti. Ak_{in}afarir kamning kamaghin en akaghasa, manmaghin amizi, arazir kam oto, egha bizir tizim baka. Ak_{in}afarir kamning uaghan, deragh ofa gamir gumaziba ko Livaibar ingangariba akaghasa.

1 Eghaghaniba, Israelian inazir afeziabar ziaba iti, kar Adamin ikegha iza Atrivim Solin tu. Egha uaghan Atrivim

Sol ko Atrivim Devit geghari.

Adamⁱⁿ ikizim

(Sapta 1:1-27)

*Adamⁱⁿ otaribar ikizibar ziaba
(Jenesis 5:1-32; 10:1-31; 11:10-26)*

¹ Adam Setin afeziam, ezi Set Enosin afeziam. ² Ezi Enos Kenanin afeziam, ezi Kenan Mahalalelin afeziam, ezi Mahalalel Jaretin afeziam. ³ Ezi Jaret Enokin afeziam, ezi Enok Metuselan afeziam, ezi Metusela Lamekin afeziam. ⁴ Ezi Lamek Noan afeziam, ezi Noa otarir 3pla iti, Siem ko Ham ko Jafet.

⁵ Jafetin otaribar ziabar kara: Gomer, Magok, Madai, Javan, Tubal, Mesek, ko Tiras. ⁶ Ezi Gomerin otaribar ziabar kara: Askenas, Rifat, ko Togarma. ⁷ Ezi Javanin otaribar ziabar kara: Elisa, Tarsis, ko Saiprus, ko Rodes.

⁸ Ezi Hamin otaribar ziabar kara: Kus, Isip, Libia ko Kenan.* ⁹ Ezi Kusin otaribar ziabar kara: Seba, Havila, Sapta, Rama ko Sapteka. Ezi Rama otarir pumuningra iti: Seba ko Dedan. ¹⁰ Ezi Kus otarir mam iti, an ziam Nimrot. Nimrot a nguazir kamin bar faraghavira otozir gumazir bar gavgavim.

¹¹ Isip a ikizir kabar ovavim: Lidia, Anam, Lehap, Naptu, ¹² ko Patrus, Kaslu, ko Krit. Ezi Filistian ikizimin adarasi, me Kritin Arighatizimin itir darazir aven otifi. ¹³ Ezi Saidon a Kenanin otarir ivariam. Ezi igharaz darazi uaghan Kenanin ovavir boriba, ezi men adarazir kara: Hitia, ¹⁴ Jebusia, Amoria, Girgasia ko, ¹⁵ Hivia, Arkaia, Sinia, ¹⁶ Arvatia, Semaria ko Hamatia.

---

* **1:8:** Kus, a Itiopian adarazir inazir afeziam. Ezi Isip, an ziar igharazim Misraim, a Isipian inazir afeziam. Ezi Put, an ziar igharazim Libia, a Libiabar inazir afeziam. Ezi Kenan, a Kenanian inazir afeziam.

¹⁷ Siemin otaribar ziabar kara: Elam, Asur, Arpaksat, Lut ko Aram. Ezi Aramin otaribar ziabar kara: Us, Hul, Geter ko Mesek. ¹⁸ Ezi Arpaksat, a Selan afeziam, ezi Sela, a Eberin afeziamin oto. ¹⁹ Ezi Eber an otarir pumuning iti. Mamin ziam Pelek. Pelek itir dughiamin nguazimin itir gumazamiziba tintinimin biaghire. Kamaghin me ziar kam, “Pelek,” a gati. Ziar kamin mingarim kamakin, “Bar biaghire.” Ezi Pelekin dozimin ziam Joktan.† ²⁰ Ezi Joktanin otaribar ziabar kara: Almodat, Selep, Hasarmavet, Jera ko, ²¹ Hadoram, Usal, Dikla, ko ²² Ebal, Abimael, Seba ko, ²³ Ofir, Havila, ko Jobap. Gumazir kaba bar, me Joktanin otariba. ²⁴ Ezi Siem Arpaksatin afeziam, ezi Arpaksat Selan afeziam. ²⁵ Ezi Sela Eberin afeziam, ezi Eber Pelekin afeziam, ezi Pelek Reun afeziam. ²⁶ Ezi Reu Serukin afeziam, ezi Seruk Nahorin afeziam, ezi Nahor Teran afeziam. ²⁷ Ezi Tera Abramın afeziam. Ezi Abramın ziar igiam kamaghin ghu, Abraham.

Abrahamin ikizim

(Sapta 1:28-54)

*Abraham*in ovavir borir mabar ziaba
(Jenesis 25:12-16)

²⁸ Abraham otarir pumuning iti, Aisak ko Ismael. ²⁹ Ismaelin otarir ivariamın ziam Nebaiot. Ezi an girara iriba, Kedar, Atbel, Mipsam ko, ³⁰ Misma, Duma, Masa, Hadat, Tema ko, ³¹ Jetur, Nafis ko Kedema.

³² Abraham, amuir dozimin iti, an ziam Ketura. Keturan otivizir otaribar ziabar kara: Simran, Joksan, Medan, Midian, Isbak ko Sua. Joksan otarir pumuning iti, Seba ko Dedan. ³³ Ezi Midianin otaribar ziabar kara: Efa, Efer, Hanok, Abida ko Elda. Ka bar Keturan igiavotariba.

---

† **1:19:** Hibrun akamin, ziar kam, “Pelek,” a mong migirigiar otevir kam ko voroghira ghu, “Bar biaghire.”

Ison ovavir boribar ziaba
(*Jenesis 36:1-19*)

³⁴ Abrahamin otarim Aisak, otarir pumuning iti, Iso ko Jekop. Jekopin ziar igharazim, Israel. ³⁵ Ezi Ison otaribar ziabar kara: Elifas, Ruel, Jeus, Jalam, ko Kora. ³⁶ Elifasin otaribar ziabar kara: Teman, Omar, Sefi, Gatam, Kenas, Timna ko Amalek. ³⁷ Ruelin otaribar ziabar kara: Nahat, Sera, Sama ko Misa.

Seirin ovavir boribar ziaba
(*Jenesis 36:20-30*)

³⁸ Seirin otaribar ziabar kara: Lotan, Sobal, Sibeon, Ana, Dison, Eser ko Disan. ³⁹ Ezi Lotanin otarimning, Hori ko Homam. Lotan buaramizim Timna. ⁴⁰ Sobalin otaribar ziabar kara: Alvan, Manahat, Ebal, Sefi, ko Onam. Ezi Sibeonin otarir pumuning, Aia ko Ana. ⁴¹ Anan otarim Dison. Ezi Disonin otaribar ziabar kara: Hamran, Esban, Itran, ko Keran. ⁴² Eserin otaribar ziabar kara: Bilhan, Savan ko Jakan. Ezi Disanin otarimningin ziamning kara: Us ko Aran.

Idomin kantrin atrivibar ziaba
(*Jenesis 36:31-43*)

⁴³ Ezi Israelin nguibam atriviba puvatizi dughiamin, Idomin nguibam atrivir aviriba iti. Atrivir faragha otozim Bela, a Beorin otarim. A Dinhaban nguibar ekiamin atrivimin iti. ⁴⁴ Egha Bela aremezi, Bosran nguibar ekiamin gumazim Seran otarim Jobap, an danganim inigha atrivimin oto. ⁴⁵ Egha Jobap aremezi, Temanian nguazimin gumazim Husam, an danganim inigha atrivimin oto. ⁴⁶ Egha Husam aremezi, Bedatin otarim, Hadat an danganim inigha atrivimin iti. Hadat Moapin nguazimin ghua Midianin gumaziba ko misoghava midorozimin me abira. Egha Hadat Avitin nguibar ekiamin atrivimin iti. ⁴⁷ Egha Hadat aremezi, Masrekan nguibamin gumazim, an ziam Samla, an danganim inigha atrivimin oto. ⁴⁸ Egha

Samla aremezi, Saul an danganim inigha atrivimin oto. Saul, a Rehobotian gumazir mam. Rehobot, a Yufretisin Fanemin miriamin itir nguibam. ⁴⁹ Ezi Saul aremezi, Akborin otarim Balhanan an danganim inigha atrivimin oto. ⁵⁰ Egha Balhanan aremezi, Hadat an danganim inigha atrivimin oto. Egha Paun nguibamin atrivimin iti. Ezi an amuim Mehetabel, a Matretin guivim. Ezi Mehetabelin inazim Mesahap.

⁵¹ Ezi gin Hadat aremezi, gumazir dapaniba Idomian anababagh ativagha men gari. Me distrighin kabagh ativagha dar gari: Timna, Alva ko Jetet, ⁵² Oholibama, Ela, Pinon, ⁵³ Kenas, Teman, Mipsar, ⁵⁴ Makdiel ko Iram. Me bar, Idomian anababar gumazir dapanibar ziaba.

Israelin otaribar ziaba

2

(Sapta 2--8)

¹ Israelin otaribar ziabar kara: Ruben, Simeon, Livai, Juda, Isakar, Sebulun, ² Dan, Josep, Benjamin, Naptali, Gat ko Aser.

JUDAN OVAVIR BORIBAR ZIABA

Judan otaribar ziaba

³ Judan otaribar ziabar kara: Er, Onan ko Sela. Otarir 3plan kabar amebam Batsua, a Kenanian amizim. Judan otarir ivariam, Er, a Ikiavira Itir Godin damazimin arazir bar kuram gamizi, Ikiavira Itir God a misoghezima an areme. ⁴ Ezi Judan otarir igharazimning iti, Peres ko Sera. Ezi aningin amebam Judan ivozir guivim, an ziam Tamar. Kamaghin amizi, Juda bar moghira otarir 5pla iti.

⁵ Peresin otaribar ziabar kara: Hesron ko Hamul. ⁶ Seran otaribar ziabar kara: Simri, Etan, Heman, Kalkol, ko Darda. Sera bar moghira 5plan otariba iti. ⁷ Karmin

otarim Akan,* a Seran adarazir mav. Anarira bizir Israelia God bagha inabaziba ini. Ezi bizir kam bangin God osimtizim isa Israelia ganingi. ⁸ Etan otarir vamira iti, an ziam Asaria.

Atrivim Devit otozir adarazir ziaba

⁹ Peresin otarim Hesron, a otarir 3pla iti, men ziabar kara: Jeramel, Ram ko Kalep. ¹⁰ Ezi Ram an Aminadapin afeziam, ezi Aminadap, a Nasonin afeziam. Nason, a Judan anabamin gumazir dapanir mam. ¹¹ Ezi Nason, a Salmonin afeziam, ezi Salmon, a Boasin afeziam, ¹² ezi Boas, a Obetin afeziam, ezi Obet Jesin afeziam.

¹³ Ezi Jesi otarir 7pla iti. An otarir ivariam Eliap, ezi an girara irim Abinadap, ezi an namba 3in otarim Simea. ¹⁴ Ezi an namba 4in otarim Netanel, ezi namba 5 Radai. ¹⁵ Ezi namba 6 Osem, ezi abuan namba 7 Devit. ¹⁶ Jesi uaghan guivir pumuning iti, Seruia ko Abigel. Ezi Seruia otarir 3pla iti, Abisai ko Joap ko Asahel. ¹⁷ Ezi Abigelin pam Jeter, a Ismaelin adarazir gumazir mam. Abigel otarir mam bate, an ziam Amasa.

Hesronin otarir mabar ziaba

¹⁸ Hesronin otarim Kalep, an amuimin ziam Asuba. Ezi Asuba, guivir mam bate, an ziam Jeriot. Ezi Jeriotin otaribar ziabar kara: Jeser, Sobap, ko Ardon.† ¹⁹ Ezi Asuba aremezi, Kalep Efrata inigha an itima, an otarir mam bate, an ziam Hur. ²⁰ Ezi Hur, Urin afeziam, ezi Uri Besalelin afeziam.

---

* **2:7:** Ziar kam, “Akan,” a guizbangira gumazir kamin ziam. Ezi Hibrun akamin, ziar igharazim, “Akar,” an araremin mingarim kamaghin ghu, “Ikufi.” Kamaghin amizi, gumazir migirigiar otevir kam osirizim, kamaghin an osiri, “Akar.”

† **2:18:** Hibrun akam deragha akar kamin mingarim abighizir puvati. Fomira itir gumazir maba uari akar kam gira, ezi Tok Pisin Buk Baibelin itir osirizim men nighnizimin girara ghu.

²¹ Ezi ġin, Hesron 60plan azeniba ikia, Makirin guivimin iti. Amizir kam, Gileatin afumim. Egha amizir kam otarir mam bate, an ziam, Segup. ²² Ezi Segup, a Jairin afeziam. Ezi Jair Gileatin Distrighin itir nguibar ekia 23pla gati-vagha dar gari. ²³ Ezi Gesur ko Sirian adarazi izava, Jair ko Kenatin adarazi ko misogha men nguibar ekiaba ko, men nguibar dozir men boroghin itir maba sara ini. Me 60plan nguibar ekiaba bar moghira da ini. Danganir kamin iti darasi, kar Gileatin afeziam Makirin ovavir boriba. ²⁴ Ezi Hesronin amuim Abiya navim adair dughiamin, Hesron, Kalep Efratan nguibar ekiamin areme.† Ezi Abiya otarim bategha, ziam Asur a gati. Ezi ġin, Asur Tekoan nguibar ekiam aghuigha an ingari.

Jeramelin ovavir boribar ziaba

²⁵ Ezi Hesronin otarir ivariam Jeramel, a 5plan otariba iti. Ram, an otarir ivariam. Ezi otarir igharazibar ziabar kara: Buna, Oren, Osem, ko Ahiya. ²⁶⁻²⁷ Ezi Ram otarir 3pla iti, men ziabar kara: Mas, Jamin, ko Eker. Ezi Jeramel uam amizir mam inigha an iti, an ziam Atara. Ezi Atara otarir vamira bate, an ziam Onam. ²⁸ Ezi Onamin otarimningin ziamning kara: Samai ko Jada. Ezi Samai, an otarimningin ziamning kara: Nadap ko Abisur. ²⁹ Ezi Abisur Abihail inigha an itima, an otarir pumuning bate, Aban ko Molit.

³⁰ Nadapin otarimningin ziamning kara: Selet ko Apaim. Ezi Selet boritam inizir puvatigha areme. ³¹ Ezi Apaim otarir vamira iti, an ziam Isi. Ezi Isi otarir vamira iti, an ziam Sesan. Ezi Sesan otarir vamira iti, an ziam, Alai.

³² Ezi Samain avebam Jada, an otarimningin ziamning kara: Jeter ko Jonatan. Ezi Jeter boritam inizir puvatigha

---

† **2:24:** Hibrun akam deragha akar kamin mingarim abighizir puvati.

areme. ³³ Ezi Jonatan otarir pumuning iti, aningın ziamning, Pelet ko Sasa. Gumazir kaba, kar Jeramelin ovavir boriba.

³⁴ Ezi Sesan otariba puvati, a guivibara iti. Ezi Isipian gumazir mam, Sesanın ingangarir gumazir kinimin iti. Ingangarir gumazir kinir kamın ziam, Jara. ³⁵ Ezi Sesan uan guivir mam ataghizi, a ingangarir gumazir kinim Jaran iti. Egha otarir mam bate, an ziam Atai. ³⁶ Ezi Atai, a Natanın afeziam, ezi Natan, Sabatin afeziam. ³⁷ Ezi Sabat, Eplalin afeziam, ezi Eplal, a Obetin afeziam. ³⁸ Ezi Obet, a Jehun afeziam, ezi Jehu, a Asarian afeziam. ³⁹ Ezi Asaria, a Helesın afeziam, ezi Heles Eleasan afeziam. ⁴⁰ Ezi Eleasa, a Sismain afeziam, ezi Sismai, a Salumin afeziam. ⁴¹ Ezi Salum, a Jekamian afeziam, ezi Jekamia, a Elisaman afeziam.

Kalepin ovavir boribar ziaba

⁴² Ezi Jeramelin avebam Kalep, an otaribar ziabar kara. An otarir ivariam, Mesa. Ezi Mesa Sifin afeziam, ezi Sif Maresan afeziam, ezi Maresa Hebronin afeziam.

⁴³ Ezi Hebronin otaribar ziabar kara: Kora, Tapua, Rekem ko Sema. ⁴⁴ Ezi Sema, a Rahamin afeziam, ezi Raham, a Jorkeamin afeziam.

Ezi Rekem, a Samain afeziam. ⁴⁵ Ezi Samai, a Maonin afeziam, ezi Maon, a Betsurin afeziam.

⁴⁶ Ezi Kalepin amuir dozir mam, an ziam Efa. Ezi Efan otaribar ziabar kara: Haran, Mosa, ko Gases. Ezi Haran, a Gasesin igharazimin afeziam.

⁴⁷ Ezi Jadain otaribar ziabar kara: Regem, Jotam, Gesan, Pelet, Efa, ko Sap.

⁴⁸⁻⁴⁹ Ezi Kalepin amuir dozir igharazir mam, an ziam Maka. Ezi Makan otaribar ziabar kara: Seber ko Tirhana, Sap ko Seva. Ezi Sap, Matmanan nguibar ekiamin ingari. Ezi Seva Makbena ko Gibeian nguibar ekiamningin ingari. Ezi Kalep guivir mam iti, an ziam Aksa.

⁵⁰⁻⁵¹ Ezi Kalepin ovavir borir igharazir maba uaghan iti. Kalep ko Efrata, aningın otarir ivariam Hur. Ezi Hurin otaribar ziabar kara: Sobal, Salma, ko Harep. Ezi Sobal, Kiriati Jearimin nguibar ekiamin ingari. Ezi Salma, Betlehemin nguibar ekiamin ingari. Ezi Harep, Betgaderin nguibar ekiamin ingari.

⁵² Ezi Sobal, a Kiriati Jearimin nguibar ekiamin ingarizir gumazim, a Haroen nguibar ekiamin itir gumazamiziba, ko nguibar ekiam Menuhotin itir gumazamizir mabar inazir afeziam. ⁵³ Egha a uaghan Kiriati Jearimin itir gumazamizibar inazir afeziam. Gumazamizir kaba, me Itra ko Put ko Sumat ko Misran ovavir boriba. Nguibar ekiam Sora ko nguibar ekiam Estaolin gumazamiziba, me uaghan men adarasi.

⁵⁴ Ezi Salman ovavir boriba, me nguibar ekiam Betlehem, ko nguibar ekiam Netofa, ko nguibar ekiam Atrot Betjoapın gumazamiziba, ko nguibar ekiam Manahatin gumazamizir maba, me bar moghira Sorin nguibamin ikegha izezir gumazamiziba. ⁵⁵ Ezi Jabesin nguibar ekiamin itir marasi, me akinafariba osira fozir ikiziba. Ikizir kabar ziabar kara: Tira, Simea ko Suka. Kar Kinin adarasi. Ezi men inazir afeziam Hamat. Hamat uaghan Rekapın nguibar ekiamin itir adarazir inazir afeziam.

3

Atrivim Devitin ovavir boribar ziaba

¹ Devit Hebronin nguibar ekiamin itir dughiamin, an otarir maba ini. Men ziabar kara: Amnon, an otarir ivariam, an amebam Ahinoam, a Jesrilin nguibar ekiamin amizim. Ezi an gın otozir otarim, Daniel. An amebam Abigel, a Karmelin nguibar ekiamin amizim. ² Ezi otarir namba 3, Apsalom. An amebam Maka, ezi Makan afeziam Talmai, a kantri Gesurin atrivim. Ezi otarir namba 4 Adoniya. An amebam, Hagit. ³ Ezi otarir namba 5,

Sefatia, an amebam Abital. Ezi otarir namba 6, Iream, an amebam, Ekla. ⁴ Devit Hebronin nguibar ekiamin ikiava otarir kaba ini. A 7plan azeniba ko 6plan iakinibar Hebronin atrivimin ike.

Egha Jerusalemin ikia, 33plan azenibar atrivimin iti. ⁵ A kagh itima, an amuim Batseba otarir 4pla bate. Batseba an Amielin guivim. Ezi an otaribar ziabar kara: Simea, Sobap, Natan, ko Solomon. ⁶ Devit ua gin, otarir 9pla ini. Men ziabar kara: Iphar, Elisama, Elifelet, ⁷ Noga, Nefek, Jafia, ⁸ Elisaman igharazim ko, Eliada ko Elifeletin igharazim. ⁹ Devit otarir kaba ini. A uaghan otarir igharazir maba ini, an amuir doziba me bate. Egha a uaghan guivir mam iti, an ziam Tamar.

Atrivim Solomonin ovavir boribar ziaba

¹⁰ Kar Solomonin ovavir boribar ziaba. Solomon, a Rehoboamin afeziam, ezi Rehoboam, a Abiyan afeziam, ezi Abiya, a Asan afeziam, ezi Asa, a Jehosafatin afeziam, ¹¹ ezi Jehosafat, a Jehoramin afeziam, ezi Jehoram, a Ahasian afeziam, ezi Ahasia, a Joasin afeziam, ¹² ezi Joas, a Amasian afeziam, ezi Amasia, a Usian afeziam, an ziar igharazim Asaria. Ezi Usia, a Jotamin afeziam, ¹³ ezi Jotam, a Ahasin afeziam, ezi Ahas, a Hese kian afeziam, ezi Hese kia, a Manasen afeziam. ¹⁴ Ezi Manase, a Emonin afeziam, ezi Emon, a Josaian afeziam.

¹⁵ Ezi Josaia otarir 4pla iti. An otarir ivariam, Johanan, ezi an girara irim Jehoiakim, ezi namba 3in otarim Sedekaia, ezi namba 4in otarim Salum, an ziar igharazim Joahas.

¹⁶ Ezi Jehoiakim otarir pumuning iti, Jekonia ko Sedekaia. Jekonia, an ziar igharazim Jehoiakin.

Atrivim Jehoiakinin ovavir boribar ziaba

¹⁷ Jehoiakin, an atrivir Babilonia suiragha kalabuziar gumazimin min, a inigha ghua uan kantrin atizim. An otaribar ziabar kara: Sealtiel, ¹⁸ ko Malkiram, Pedaia, Senasar, Jekamia, Hosama, ko Nedabia. ¹⁹ Pedaian otarimningin ziamning kara: Serubabel ko Simeï. Ezi Serubabel otarir pumuning iti, aningin ziamning, Mesulam ko Hanania. A uaghan guivir mam iti, an ziam Selomit. ²⁰ Ezi Pedaia otarir 5pla iti. Men ziabar kara: Hasuba, Ohel, Berekia, Hasadia, ko Jusap Heset. ²¹ Ezi Hananian otarimningin ziamning, Pelatia ko Jesaia. Ezi Jesaia, a Refaian afeziam, ezi Refaia, a Arnanin afeziam, ezi Arnan, a Obadian afeziam, ezi Obadia, a Sekanian afeziam.*

²² Ezi Sekania otarir vamira iti, an ziam Semaia. Ezi Semaia otarir 5pla iti. Men ziabar kara: Hatus, Igal, Baria, Nearia ko Safat. ²³ Ezi Nearia otarir 3pla iti, Elioenai, Hiskia ko Asrikam. ²⁴ Ezi Elioenai otarir 7pla iti, men ziabar kara: Hodavia, Eliasip, Pelaia, Akup, Johanan, Delaia ko Anani.

4

Judan adarazir igharazibar ziaba

¹ Judan ovavir borir mabar ziabar kara: Peres, Hesron, Karmi, Hur ko Sobal. ² Ezi Sobal, a Reaian afeziam, ezi Reaia, a Jahatin afeziam, ezi Jahat, a Ahumai ko Lahatin afeziam. Gumazir kaba, Soran nguibar ekiamin itir ikizibar inazir afeziaba.

³⁻⁴ Ezi Kalepin amuim Efrata, an borir ivariar an otezin ziam, Hur. Ezi gin Hur Betlehemin nguibar ekiamin ingari. Hurin otaribar ziabar kara: Jesril, Isma, Itbas, Penuel ko Eser. Ezi men buaramizim Haselelponi. Ezi gin Jesril, Isma ko Itbas, me Etamin nguibar ekiamin

---

* **3:21:** Hibrun akam deragha akar kamın mingarim abighizir puvati.

ingari. Ezi Penuel Gedorin nguibar ekiamin ingari. Ezi Eser Husan nguibar ekiamin ingari.*

⁵ Ezi Asur, a Tekoan nguibar ekiamin ingarizir gumazim, an amuir pumuning iti, aningin ziamning Hela ko Nara. ⁶ Ezi Nara otarir 4pla bate. Men ziabar kara: Ahusam, Hefer, Temeni, ko Hahastari. ⁷ Ezi Hela 3plan otariba bate, men ziabar kara: Seret, Ishar, ko Etnan.

⁸ Ezi Kos, Anup ko Sobeban afeziam. Egha Harumin otarim Aharhelin ikizibar inazir afeziamra.

⁹ Gumazir mam iti, an ziam Jabes. An araziba bar deragha uan aveghbuabar araziba bar dagh afira. Ezi gumamaziziba bar an ziam fe. Jabesin amebam a batir dughiamin, a bar mizazir ekiam ini. Kamaghin amizima, a ziam Jabes, a gati.[†] ¹⁰ Ezi dughiar mamin Jabes kamaghin Israelian Godin dia ghaze, “O God, ki kamagsua, ni deravira na damuva nguazir aviriba na daningti, da nguazir ki datirighin itim gafiragham. Eghti nin gavgavim na ko ikiva nan akurvagh! Egh ni bar deravira na geghuvti, arazir kuraba mizaziba na daningan kogham.” Ezi God Jabesin azangsizim baregha Jabes an azarazi moghiram ami.

¹¹ Ezi Suhan aveghbuam Kelup, a Mehirin afeziam, ezi Mehiri, a Estonin afeziam. ¹² Ezi Eston, a Betrafa ko Pasea ko Tehinan afeziam. Ezi Tehina, a Nahasin nguibar ekiamin ingari. Gumazir kaba Rekan danganimin iti.

¹³ Ezi Kenasin otarimningin ziamning, Otniel ko Seraia. Ezi Otniel, Hatat ko Meonotain afeziam.

¹⁴ Ezi Meonotai, a Ofran afeziam.

Ezi Seraia, a Joapin afeziam. Ezi Joap, danganir zarir mamin itir ikizimin inazir afeziam. Danganir zarir kam,

---

* **4:3-4:** Hibrun akam vezin kamningin mingarim deragha an abighizir puvati. [†] **4:9:** Hibrun akamin ziar kam Jabes, a mong akar otevir kam ko voroghira ghu, “Mizazim.”

me kamaghin a dibora ghaze, “Fofozim Itir Ingangarir Gumazibar Danganir Zarim.” Danganir kamin itir gumamaziziba, me bizir guar aviribar ingaramin fofoziba iti. Kamaghin amizi, me ziar kam a gati.

¹⁵ Jefunen otarim Kalep, otarir 3pla iti. Men ziabar kara: Iru, Ela ko Nam. Ezi Ela, Kenasin afeziam.

¹⁶ Jehalelelin otaribar ziabar kara: Sif, Sifa, Tiria ko Asarel.

¹⁷⁻¹⁸ Ezi Esran otaribar ziabar kara: Jeter, Meret, Efer ko Jalon. Ezi Meret, a Isipian atrivimin guivim Bitian iti. Aningin boribar ziabar kara: Miriam, Samai ko Isba. Gin Isba Estemoan nguibar ekiamin ingari. Meret uaghan Judan anabamin amizir mamın iti. Aningin boribar ziabar kara: Jeret ko Heber ko Jekutiel. Ezi gin, Jeret Gedorin nguibar ekiamin ingari. Ezi Heber Sokon nguibar ekiamin ingari. Ezi Jekutiel Sanoan nguibar ekiamin ingari.

¹⁹ Ezi Hodia, a Nahamin afumimin iti. Aningin ovavir borir maba, Gerem ko Makan ikizimningin iti. Ezi Geremin ikizim, me nguibar ekiam Keilan itima, Makan ikizim, me Estemoan nguibar ekiamin iti.‡

²⁰ Simonin otaribar ziabar kara: Amnon, Rina, Benhanan, ko Tilon.

Ezi Isi otarir pumuning iti: Sohet ko Bensohet.

²¹⁻²³ Ezi Sela, a Judan otarir mam. Kar an ovavir borir mabar ziaba: Er, Lada, Jokim, Joas, Sarap, ko Koseban nguibar ekiamin iti darasi, ko Betasbean nguibar ekiamin iti darasi. Betasbean itir gumamazizir kaba, me inir bar aghuiba nuavir darasi.

Ezi Er, a Lekan nguibar ekiamin ingari. Ezi Lada, a Maresan nguibar ekiamin ingari. Ezi Joas ko Sarap, aning Moapin nguazimin iti darazi ko Jasubi Lahemin nguibar ekiamin iti darazi gativagha men gari.

---

‡ 4:19: Hibrun akam akar kam deragha an mingarim abighizir puvati.

Gumazir kaba, Netaim ko Gederan nguibar ekiamningin ikiava atrivibar ingangaribagh ami. Me nguazir minebar ingarir gumaziba.

Migirigiar otevir kam, gumaziba fomira an osiri.

SIMEONIN OVAVIR BORIBAR ZIABA

²⁴ Simeonin otaribar ziabar kara: Nemuel, Jamin, Jarip, Sera ko Saul. ²⁵ Ezi Saul, a Salumin afeziam, ezi Salum, a Mipsamin afeziam, ezi Mipsam, a Misman afeziam.

²⁶ Misman ovavir boribar ziabar kara: Misma, a Hamuelin afeziam, ezi Hamuel, a Sakurin afeziam, ezi Sakur, a Simein afeziam.

²⁷ Ezi Simei otarir 16pla ko guivir 6pla iti. Ezi an aveghbuaba otarir aviriba puvati. Kamaghin amizi, Simeonin anabam, Judan anabamin min avirasemezir puvati.

²⁸ Simeonin anabamin adarasi, me nguibar ekiar kabar iti: Berseba, Molada, Hasarsual, ²⁹ Bilha, Esem, Tolat, ³⁰ ko Betuel, Horma, Siklak, ³¹ ko Bet, Markabot, Hasarsusim, Betbiri, ko Saraim. Simeonin anabamin gumazamiziba nguibar kabar ikia ghuavira itima, Atrivim Devitin dughiam oto. ³² Me uaghan 5plan nguibar ekiar kabar iti: Etam, Ain, Rimon, Token ko Asan. ³³ Egha me uaghan danganir dozir nguibar ekiar kabar boroghin itibar ikia ghua Balatin nguibar ekiamin tu. Kar Simeonin anabamin nguibar ekiaba. Simeonin anabamin adarasi, me bar deraghavira uan ikiziba ko gumazamizibar ziaba osiri.

³⁴⁻³⁸ Kar men ikizibar faragha zuir gumazir dapanibar ziaba: Mesobap, Jamlek ko Amasian otarim Josa, ko Joel, Elioenai, Jakoba, Jesohaia, Asaia, Adiel, Jesimiel, Benaia, Jehu, ko Sisa. Jehu, a Josibian otarim, ezi Josibia, a Seraian otarim, ezi Seraia, a Asielin otarim. Ezi Sisa, a Sifin otarim, ezi Sifi, a Alonin otarim, ezi Alon, a Jedaian otarim, ezi Jedaia, a Simrin otarim, ezi Simri, a Semaian otarim.

Gumazir dapanir kabar ikizibar gumazamiziba ghua bar aviraseme.

³⁹ Egha me uan bulmakauba ko sipsipba damamin grazir aghuiba buria ghua, Gedorin danganir aruem anadi naghin, danganir zarimin boroghin iti. ⁴⁰ Me ghua danganir kamin garima danganir kamin graziba bar dera, ezi danganir zarir kam bar ekefe. Ezi me danganir kamin itima, osimtizitaba me bativir puvatizima, me de-
raghavira iti. Hamin adarazi bar fomira danganir kamin ike.

⁴¹ Judabar Atrivim Hesekia, an atrivimin itir dughiamin, Simeonin anabamin gumazir dapaniba garima, grazir bar aghuiba danganir kamin iti. Kamaghin amizi, me ghuava Ham ko Meunin adarazi ko misosi. Egha me gumazamizir kabav sogha men purirpenibagh asighasigha bar me kuavareme. Ezi men tav ua itir puvati. Egha gin Simeonin anabamin gumazamiziba danganir kam gapia.

⁴² Ezi Simeonin anabamin 500plan midorozir gumaziba dikavigha ghua, Seirin danganimin aven itir mighsiabar itir danganimin ghue, kar Idomian nguazim. Men gumazir dapaniba, me Isin otariba. Men ziabar kara: Pelatia, Nearia, Refaia, ko Usiel. ⁴³ Amalekian adarazir marazi fomira Israelian ara ghua danganir kamin iti. Ezi Simeonin anabamin gumaziba ghuava, Amalekian ikiavira itir varazira misogha me dikabiragha men danganim inigha an ikia iza datirighin tu. §

5

RUBENIN OVAVIR BORIBAR ZIABA

4:43: 1 Samuel 14:48; 15:18   § **4:43:** Akar kam, “iza datirighin tu,” a en dughiamin akam puvati. A gumazir akinafarir kam osirimin dughiam migei.

¹ Jekop an ziar mam Israel, an otarir ivariam Ruben. Ruben uan afeziamin amuir dozir mam ko akui. Kamaghin amizi, an otarir ivariaba iniamin danganim, an a inizir puvati. Puvati. An dozim Josepin otarimning, an danganir kam ini. Kamaghin amizi, Israelin otaribar ziar me osiziribar tongin, Rubenin ziam faragha itir puvati. ² Guizbangira, Juda uan aveghbuabar tongin bar gavgavigha ziar ekiam iti, ezi gin Israelian atriviba, Judan ovavir boribar tongin otifi. Ezi Josep, Israelin otarir ivariam min danganir kam ini.

³ Kar Israelin otarir ivariam, Rubenin otaribar ziabar kara: Hanok, Palu, Hesron ko Karmi.

⁴ Ezi Rubenin ovavir boribar tongin, gumazir mam Joel, an ovavir boribar ziabar kara: Joel, a Semaian afeziam, ezi Semaia, a Gokin afeziam, ezi Gok, a Simein afeziam, ⁵ ezi Simei, a Maikan afeziam, ezi Maika, a Reaian afeziam, ezi Reaia, a Balin afeziam, ⁶ ezi Bal, a Beran afeziam. Bera, a Rubenin anabamin gumazir dapanimin itima, Asirian Atrivim Tiklat Pileser an suiragha uan kantrin ghua kalabuziamin min aneti.

⁷ Ezi Rubenin anabamin adarazir gumazir dapanibar ziaba, me kamaghin dar bora da osira izaghiri: Jeiel a faragha zui, ezi Sekaraia, ⁸ ko Bela, aning an gin zui. Bela, a Asasin otarim, ezi Asas, a Seman otarim, ezi Sema, a Joelin otarim. Anabar kam itir danganim, Aroerin nguibar ekiamin notin amadaghan ikegha ghua Nebo ko Balmeonin nguibar ekiamningin tu. ⁹ Me Gileatin Distrighin danganir kamin itima, men bulmakauba ko sipsipba bar aviraseme. Ezi men marazi ghua aruem anadi naghin, nguazir gumazamiziba puvatizir danganimin miriamin itim inigha an iti, nguazir kamin mitagh-niam ghua Yufretisin Fanemin tu.

¹⁰ Ezi Sol atrivimin itir dughiamin, Rubenin adarazi Hagarin adaraziv soghezi me ariaghire. Ezi Rubenin anabamin adarasi, Hagarian nguazim inigha a gapia. Nguazir kam, Gileatin Distrighin amadaghan aruem anadi naghin iti.

GATIN OVAVIR BORIBAR ZIABA

¹¹ Ezi Gatın anabamin adarasi, Basanın Distrighin ikia Rubenin anabamin adarazi iti naghin notin amadaghan iti. Me itir nguazimin mitaghniyam ghua aruem anadi naghin Salekan nguibar ekiamin tu. ¹² Gatın anabamin marazi Basanın Distrighin iti. Ezi Joelin ikizim men faragha zui, ezi Safamin ikizim men girara zui, ezi uaghan Janain ikizim ko Safatin ikizim me ko iti.

¹³ Ezi Gatın anabam, 7plan ikizir igharaziba uaghan iti. Men ziabar kara: Maikel, Mesulam, Seba, Jorai, Jakan, Sia ko Eber. ¹⁴ Men ovavim Abihail, a Hurin otarim. Ezi Huri, a Jaroan otarim, ezi Jaroa, a Gileatin otarim, ezi Gileat, a Maikelin otarim, ezi Maikel, a Jesisain otarim, ezi Jesisai, a Jadon otarim, ezi Jado, a Busin otarim. ¹⁵ Ezi ikizir kamin gumazir dapanim Ahi, an Apdielin otarim, egha Gunin igiavotarim. ¹⁶ Ezi 7plan ikizir kaba, Gileatin Distrik ko Basanın Distrighin ikia, egha uaghan aningın aven itir nguibar ekiaba ko dozibar iti. Egha uaghan me Saronin nguazimin iti. Nguazir aghuir kaba, men bulmakauba ko sipsipba damamin grazir bar aghuiba iti. ¹⁷ Dughiar Jotam Judabar atrivimin itim, ko dughiar Jeroboam Israelian atrivimin itimin, akinafarim osirir gumaziba Gatın anabamin ikizibar gumazibar ziaba, bar da osiri.

Rubenin adarazi ko Gatın adarazi ko Manasen adarazi apaniba abira

¹⁸ Israelian Jordanin Fanemin aruem anadi naghin itir darasi, me Rubenin anabamin adarazi ko Gatın anabamin adarazi ko Manasen anabamin me tuirazimningın mamın

adarasi, me bar moghira 44,760plan midorozir gumaziba iti. Gumazir kaba bar deravira oraba ko midorozir sababar suigha misogha, uaghan barir pibar asa bar fo. ¹⁹ Me ghua Hagarin adarazi ko, Jetur ko, Nafis ko, Nodapin adarazi ko misosi. ²⁰ Ezi midorozimin dughiamin, Israelia uarir akurvaghasa Godin diagha an azai. Ezi God men akurazi me uan apanir kaba abira. Me bar uarir akurvaghasa nighnizir gavgavir ekiam Godin itima, God men akura. ²¹ Ezi me uan apanibar asiziba uari bagha da ini. Me 50,000plan kamelba isava, 250,000plan sipsipba ko 2,000plan donkiba ini. Egha uaghan 100,000plan gumazamizibar suigha kalabuziabar min me inigha ize. ²² Bar guizbangira, God uabi midorozir kamin faragha zui, kamaghin amizi apanibar gumazir aviriba midorozir kamin ariaghire. Egha me gin uan apanibar nguazim inigha a gapia. Me an ikia ghua azenir aviribar gin, Israelian apanir igharaziba me inigha ghua kantrin igharazimin me isa kalabuziabar min me atizir dughiamin oto.

MANASEN ANABAR ME TUIRAZIMNINGIN MAMIN OVAVIR BORIBAR ZIABA

²³ Manasen anabar me tuirazimningin ikizir mam bar aviraseme. Me Basanin Distrighin iti, ezi men nguazim Balhermonin nguibar ekiamin notin amadaghan ghua Senirin Mighsiamin tu, an ziar mam Hermonin Mighsiam.

²⁴ Men ikizibar gumazir dapanibar ziabar kara: Efer ko Isi, Eliel, Asriel, Jeremaia, Hodavia, ko Jadiel. Gumazir kaba bar midorozir gumazir aghuiba, egha uaghan ziar ekiaba iti.

Ruben ko Gat ko Manasen adarazi ghua Asirian kantrin aven kalabuziabar min iti

²⁵ Ezi gin Rubenin anabam ko Gatin anabam ko Manasen anabar me tuirazimningin mamin adarasi, me uan inazir afeziabar Godin akam batueggha arazir bar kurabagh

ami. Egha me gumazamizir faragha nguazir kamin ikezibar asebar ofa gami. Israelia ghua nguazir kamin otozir dughiamin, God me bagha nguazir kamin iti darazi batoke. Ezi datirighin Israelia ua akirim ragha uan God gasara, mati amizim uan pam ategha tuavir amizimin min pura tintinibar gumaziba ko akui moghin iti. ²⁶ Kamaghin amizi, Israelian God, Asirian Atrivim Pul, an ziar igharazim Tiklat Pileser, a me misoghasa nighnizim a ganigha an nighnizim fe. Ezi Asiriaba izava Israelia misogha me abira. Egha Asiriaba Rubenin anabam, ko Gatin anabam, ko Manasen anabar me tuirazimningin mamin adarazi inigha ghua, Halan nguazim ko Haborin Fanem ko Gosenin Fanemin boroghin itir nguazim, ko Haran Distrighin otogha me isava kalabuziabar min me ati. Ezi me kagh ikia iza datirighin iti.*

6

LIVAIN OVAVIR BORIBAR ZIABA

Livain anabamin aven ofa gamir gumazibar dapanibar ziaba

¹ Livain otaribar ziabar kara: Gerson, Kohat ko Merari. ² Ezi Kohatin otaribar ziabar kara: Amram, Ishar, Hebron ko Usiel. ³ Ezi Amramin boribar ziabar kara: Aron ko Moses ko Miriam. Ezi Aronin otaribar ziabar kara: Nadap, Abihu, Eleasar ko Itamar. ⁴ Ezi Eleasar, a Finiasin afeziam, ezi Finias, an Abisuan afeziam, ⁵ ezi Abisua, a Bukin afeziam, ezi Buki, a Usin afeziam, ⁶ ezi Usi, a Serahian afeziam, ezi Serahia, a Meraiotin afeziam, ⁷ ezi Meraiot, a Amarian afeziam, ezi Amaria, a Ahitupin afeziam, ⁸ ezi Ahitup, a Sadokin afeziam, ezi Sadok, a Ahimasin afeziam, ⁹ ezi Ahimas, a Asarian afeziam, ezi Asaria, a Johanenin

---

^{5:26:} 2 Atriviba 15:19; 15:29; 17:6   * ^{5:26:} Akar kam, "datirighin," a en dughiam migeir puvati. A gumazir akinafarir kam osirizimin dughiam a migei.

afeziam, ¹⁰ ezi Johanan, a Asarian igharazimin afeziam. Atrivim Solomon Jerusalemın Godin Dipenimin ingarizir dughiamin, Asarian igharazir kam ofa gamir gumazibar dapanimin iti. ¹¹ Ezi Asarian kam, a Amarian afeziam, ezi Amaria, a Ahitupin afeziam, ¹² ezi Ahitup, a Sadokın afeziam, ezi Sadok, a Salumin afeziam, ¹³ ezi Salum, a Hilikian afeziam, ezi Hilkia, a Asarian afeziam, ¹⁴ ezi Asaria, a Seraian afeziam, ezi Seraia, a Jehosadakın afeziam. ¹⁵ Ezi Ikiavira Itir God nighnizim isava Atrivim Nebukatnesar ganingizima, Babilonia izava Judaba ko Jerusalemia inigha kalabuziabar min me inigha ghue. Dughiar kamin me uaghan kalabuziar gumazimin min, Jehosadak inigha Babilonin ghu.

Livain anabamin ikizir igharazibar ziaba

¹⁶ Livain otaribar ziabar kara: Gerson, Kohat ko Merari. ¹⁷ Ezi Gersonın otarimningin ziamning kara: Lipni ko Simei. ¹⁸ Ezi Kohatın otaribar ziabar kara: Amram, Ishar, Hebron ko Usiel. ¹⁹ Ezi Merarin otarimningin ziamning: Mali ko Musi.

Gumazir kaba, Livain anabamin ikizibar gumaziba.

²⁰ Ezi Gersonın ikizimin ovavir boribar ziabar kara: Gerson, a Lipnin afeziam, ezi Lipni, a Jahatın afeziam, ezi Jahat, a Siman afeziam, ²¹ ezi Sima, a Joan afeziam, ezi Joa, a Idon afeziam, ezi Ido, a Seran afeziam, ezi Sera, a Jeaterain afeziam.

²² Ezi Kohatın ovavir boribar ziabar kara: Kohat, an Aminadapın afeziam, ezi Aminadap, a Koran afeziam, ezi Kora, a Asirın afeziam, ²³ ezi Asir, a Elkanan afeziam, ezi Elkana, a Ebiasapın afeziam, ezi Ebiasap, a Asirın igharazimin afeziam, ²⁴ ezi Asir, a Tahatın afeziam, ezi Tahat, a Urielin afeziam, ezi Uriel, a Usian afeziam, ezi Usia, a Saulın afeziam.

²⁵ Ezi Elkanaan ovavir boribar ziabar kara: Amasai, Ahimot, ²⁶ ko Elkana. Ezi Elkanaan igharazir kamin ovavir boribar kara: Elkana, a Sofain afeziam, ezi Sofai, a Nahatin afeziam, ²⁷ ezi Nahat, a Eliapin afeziam, ezi Eliap, a Jerohamin afeziam, ezi Jeroham, a Elkanaan afeziam.

²⁸ Ezi Samuelin otarimningin ziamning kara: Joel* an otarir ivariam, ezi an girara irim Abiya.

²⁹ Ezi Merarin ikizimin ovavir boribar ziabar kara: Merari, a Malin afeziam, ezi Mali, a Lipnin afeziam, ezi Lipni, a Simein afeziam, ezi Simej, a Usan afeziam, ³⁰ ezi Usa, a Simean afeziam, ezi Simea, a Hagian afeziam, ezi Hagia, a Asaian afeziam.

Godin Dipenimin aven onger akabagh amir gumazibar ziaba

³¹ Ezi Atrivim Devit Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigha iza, Jerusalemın Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven izegha anetigha givagha, Godin Dipenimin aven onger akabar ingangarimin faragh mangamin gumazir maba amisefe. ³² Ezi gumazamiziba bar uari akuvir dughiamin, gumazir kaba Ikiavira Itir God bativamin Purirpenimin tiar akamin boroghın ighiabagh ami. Me Godin Purirpenim boroghın kamaghira amua ghua, Atrivim Solomon Jerusalemın itir Ikiavira Itir Godin Dipenir igiamin ingari. Gumazir kaba, bar deravira Godin Akinafarimin aven onger akabar amuamin arazibar gintisi.

³³ Devit ighiabar amuamin gumazibar faragh mangamin gumazir 3pla amisefe. Eghti men boriba gin kamaghira ingangarir kam damuam. Kohatin ikizimin gumazim men fara, an ziam Heman. An onger akabar araziba bar adagh fo. Heman, a Joelın otarim, ezi Joel,

---

* **6:28:** Ziar kam, "Joel," datirighin Hibrun akamin itir puvati. Egha a fomira ikegha datirighin itir puvati. Ni saptan kamin ves 33, ko 1 Samuel 8:2in gan.

a Samuelin otarim, ³⁴ ezi Samuel, a Elkanan otarim, ezi Elkana, a Jerohamin otarim, ezi Jeroham, a Elielin otarim, ezi Eliel, a Toan otarim, ³⁵ ezi Toa, a Sufin otarim, ezi Suf, a Elkanan otarim, ezi Elkana, a Mahatin otarim, ezi Mahat, a Amasain otarim, ³⁶ ezi Amasai, a Elkanan otarim, ezi Elkana, a Joelin otarim, ezi Joel, a Asarian otarim, ezi Asaria, a Sefanaian otarim, ³⁷ ezi Sefanaia, a Tahatin otarim, ezi Tahat, a Asirin otarim, ezi Asir, a Ebiasapin otarim, ezi Ebiasap, a Koran otarim, ³⁸ ezi Kora, a Isharin otarim, ezi Ishar, a Kohatin otarim, ezi Kohat, a Livain otarim, ezi Livai, a Israelin otarim.

³⁹ Devit misevezir gumazir namba 2, an ziam Asap. Asap, a Hemanin aveghbuam, egha a ko ingangarir vamiram ami. Egha onger akabagh amir dughiabar, Asap uan adarazi ko Hemanin agharir guvimin amadaghan tuifi. Asap, a Berekian otarim, ezi Berekia, a Simean otarim, ⁴⁰ ezi Simea, a Maikelin otarim, ezi Maikel, a Basean otarim, ezi Basea, a Malkian otarim, ⁴¹ ezi Malkia, a Etnin otarim, ezi Etni, a Seran otarim, ezi Sera, a Adaian otarim, ⁴² ezi Adaia, a Etanin otarim, ezi Etan, a Siman otarim, ezi Sima, a Simein otarim, ⁴³ ezi Simein, a Jahatin otarim, ezi Jahat, a Gersonin otarim, ezi Gerson, a Livain otarim.

⁴⁴ Ezi namba 3in gumazir Devit misevezim, an ziam Etan, a Merarin ikizimin adarazi gativagha men gari. Onger akabagh amir dughiamin, Merarin adarazi Hemanin agharir kiriamin amadaghan tuifi. Etan, a Kisin otarim, ezi Kisi, an Apdin otarim, ezi Apdi, a Malukin otarim, ⁴⁵ ezi Maluk, a Hasabian otarim, ezi Hasabia, a Amasian otarim, ezi Amasia, a Hilikian otarim, ⁴⁶ ezi Hilkia, a Amsin otarim, ezi Amsi, a Banin otarim, ezi Bani, a Semerin otarim, ⁴⁷ ezi Semer, a Malin otarim, ezi Mali, a Musin otarim, ezi Musi, a Merarin otarim, ezi Merari, a Livain otarim.

⁴⁸ Ezi Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven ingangarir igharaziba, gumazir aruaba dar amuasa Livain anabamin

gumazir igharaziba amisefe.

Aronin ovavir boribar ziaba

⁴⁹ Aron uan otariba ko, asiziba bar isia mighirir ofa gamir dakozim ko pauran mughuriar aghuim tuamin ofa gamir dakozimin, ofa damuamin ingangarim iti. Egha me Bar Anogoroghezir Danganimin aven ingangaribagh ami. Egha me uaghan Israelian arazir kuraba gin amangasa ofabagh ami. Godin ingangarir gumazim Moses, an Aron mikemezir migirigiaba, me dar gintigha ingangarir kaba bar dagh ami.

⁵⁰ Kar Aronin ovavir boribar ziaba: Aron, a Eleasarin afeziam, ezi Eleasar, a Finiasin afeziam, ezi Finias, a Abisuan afeziam, ⁵¹ ezi Abisua, a Bukin afeziam, ezi Buki, a Usin afeziam, ezi Usi, a Serahian afeziam, ⁵² ezi Serahia, a Meraiotin afeziam, ezi Meraiot, a Amarian afeziam, ezi Amaria, a Ahitupin afeziam, ⁵³ ezi Ahitup, a Sadokin afeziam, ezi Sadok, a Ahimasin afeziam.

Israelia Livain anabam bagha misevezir nguibar ekiabar ziaba

⁵⁴ Kar danganir Israelia Aronin ovavir boriba bagha misevezir nguibar ekiabar ziaba: Aron, a Kohatin ikizimin gumazim. Israelia fomira, nguibaba tuiragh Livain anabamin adarazir aningsi satu gikararava kamaghin fogh suam, men ikizimin aven terara faragh nguibam iniam. Ezi Aronin adarazir ziam faragha oto. ⁵⁵ Kamaghin amizi, Israelia Hebronin nguibar ekiar Judan anabamin nguazimin itim isava Aronin adarazigh aningi. Egha uaghan nguazir nguibar ekiar kamin boroghin itiba isava me ganingi. Nguazir kam grazir bar aghuir bulmakauba ko sipsipba damamiba an iti. ⁵⁶ Ezi azeniba ko nguibar dozir Hebronin boroghin itir kaba, me faragha da isava Jefunen otarim Kalep ganingigha gifa. Kamaghin amizi, Israelia

da isava Aronin adarazigh aningizir puvati. ⁵⁷ Israelia Hebronin nguibar ekiam ko Jatirin nguibar ekiam isa, Aronin adarazigh aningi. Hebron, a nguibar ekiam gumamaziziba ari mangi mongamim.† Egha me uaghan nguibar ekiam igharazir maba sara Aronin adarazigh aningi. Nguibar ekiam kabar ziabar kara: Lipna ko Estemoa ko, ⁵⁸ Hilen ko Debir ko, ⁵⁹ Asan ko Betsemes. Me uaghan nguibar ekiam kabar boroghin itir nguazir maba sara me ganingi. Nguazir kaba bulmakauba ko sipsipba damamin grazir bar aghuiba iti. ⁶⁰ Egha Israelia uaghan nguibar ekiam Benjaminin anabamin nguazimin itir maba isa me ganingi. Nguibar ekiam kabar ziabar kara: Geba, Alemet ko Anatot. Egha me dar boroghin nguazir grazir aghuiba itiba sara me ganingi. Me 13plan nguibar ekiaba isava Aronin adarazigh aningi.

⁶¹ Ezi Israelia ua satu gikararava nguibar ekiam 10pla isava Kohatin ikizimin igharaz darazigh aningi. Nguibar ekiam kaba Manasen anabar tuirazimningin mammin nguazir aruem uaghiri naghin itimin iti.

⁶² Egha me Gersonin ikizimin ovavir boriba bagha 13plan nguibar ekiaba amisefe. Nguibar ekiam kaba, Isakarın anabamin nguazim ko Aserin anabamin nguazim ko Naptalin anabamin nguazim ko Manasen anabar me tuirazimningin ikizir igharazimin nguazimin iti. Manasen anabar kamın nguazim, a Basanin Distrighin iti. ⁶³ Egha me Merarin ikizimin ovavir boriba bagha, 12plan nguibar ekiaba amisefe. Nguibar ekiam kaba, Ruben, Gat ko Sebulunin anababar nguazibar iti. ⁶⁴ Egha arazir kamra me nguibar ekiaba ko dar nguazir grazir aghuiba itiba isava Livain anabamin ovavir boribagh aningi. ⁶⁵ Nguibar ekiam kabar maba, Juda ko Simeon ko Benjaminin anababar

---

† 6:57: Ni Josua sapta 20in gan.

nguazibar iti. Ezi ni men ziabar ganigha gifa. Me satu guikarava me bagha nguibar ekiar kaba amisefe.

⁶⁶ Kohatin ikizimin ovavir boriba inizir nguibar ekiar kabar maba, Efraimin anabamin nguazimin iti. ⁶⁷ Sekem, a nguibar ekiar kabar nguibar mam, an Efraimin anabamin mighsiaba itir danganimin iti. A nguibar ekiar gumazamiziba ari mangi mong ikiasa Israelia misevezir mam. Ezi nguibar ekiar igharazir kabar ziabar kara: Geser, ⁶⁸ ko Jokmeam ko Bethoron, ⁶⁹ ko Aijalon ko Gattrimon. Egha me uaghan nguibar kabar boroghin itir nguazir grazir aghuiba itiba sara me ganingi. ⁷⁰ Ezi Kohatin ikizimin igharaz darasi, nguibar ekiar pumuning iti. Nguibar ekiar kamningin ziamning kara, Aner ko Bileam. Aning Manasen anabar me tuirazimningin mamın nguazimin iti. Me uaghan aningın boroghın itir nguazir grazir aghuiba itiba sara Kohatin ikizim ganingi.

⁷¹ Israelia nguibar ekiar isa Gersonin ikizim ganingizimning, aning Manasen anabar tuirazimningin mamın nguazimin iti. Aningın ziamningra kara: Astarotin nguibar ekiam, ko Basanin Distrighin itir nguibar ekiam Golan. Me uaghan aningın boroghın itir nguazir grazir aghuiba itiba sara Gersonin ikizim ganingi. ⁷² Ezi nguibar ekiar kabar maba, Isakarın anabamin adarazir nguazimin iti. Dar ziabar kara: Kedes ko Daberat, ⁷³ ko Ramot ko Anem. Me uaghan dar boroghın itir nguazir grazir aghuiba itiba sara Gersonin ikizim ganingi. ⁷⁴ Ezi nguibar ekiar kabar maba Aserin anabamin adarazir nguazimin iti. Dar ziabar kara: Masal, Apdon, ⁷⁵ Hukok ko Rehob. Me uaghan dar boroghın itir nguazir grazir aghuiba itiba sara Gersonin ikizim ganingi. ⁷⁶ Nguibar kabar maba, Naptalin anabamin adarazir nguazimin iti. Dar ziabar kara: Galilin Distrighin itir nguibar ekiam Kedes, ko Hamonin nguibar ekiam, ko Kiriataimin nguibar ekiam. Me dar boroghın

itir nguazir grazir aghuiba itiba sara Gersonin ikizim ganingi.

⁷⁷ Egha Israelia nguibar kabar maba isava Merarin ikizimin ovavir borir igharazibagh aningi. Nguibar ekiar kabar ziaba kara. Sebulunin anabamin nguazimin itir nguibamningin ziamning kara: Rimono ko Tabor. Me uaghan aningin boroghin itir nguazir grazir aghuiba itiba sara Merarin ikizim ganingi. ⁷⁸⁻⁷⁹ Ezi Rubenin anabamin nguazimin itir nguibar ekiabar ziabar kara: gumazamiziba puvatizir danganimin itir nguibar ekiam Beser, ko Jasa ko Kedemot ko Mefat. Me dar boroghin itir nguazir grazir aghuiba itiba sara Merarin ikizim ganingi. Rubenin anabamin nguazim, a Jordanin Fanemin aruem anadi naghin itima, Jerikon nguibar ekiam, a Jordanin Fanemin vongin iti. ⁸⁰⁻⁸¹ Ezi Gatin anabamin nguazimin itir nguibar ekiabar ziabar kara: Gileatin Distrighin aven itir nguibar ekiam Ramot, Mahanaim, Hesbon ko Jaser. Me uaghan dar boroghin itir nguazir grazir aghuiba itiba sara Merarin ikizim ganingi.

7

ISAKARIN OVAVIR BORIBAR ZIABA

¹ Isakar otarir 4pla iti. Men ziabar kara: Tola, Pua, Jasup ko Simron. ² Tolan otaribar ziabar kara: Usi, Refaia, Jeriel, Jamai, Ipsam ko Semuel. Gumazir kaba, Tolan ovavir boribar ikizibar gumazir dapaniba, egha me midorozir gumazir bar gavgaviba. Ezi Devit atrivimin itir dughiamin, Tolan adarazir midorozir gumazibar dibobonim, 22,600plan gumaziba.

³ Usi otarir vamira iti, an ziam Israhia. Ezi Israhia otarir 4pla iti, men ziabar kara: Maikel, Obadia, Joel ko Isia. Me bar moghira uan ikizibar gumazir dapanibar

otifi. ⁴ Gumazir kaba amuiroghborir aviriba iti. Kamaghin amizi, men adarazi bar aviraseme, egha me uan adarazir ziaba osira izaghira me medima, men dibobonim, 36,000plan midorozir gumaziba iti.

⁵ Ezi Isakarın anabamin adarazir dibobonim bar moghira 87,000plan midorozir gumaziba iti.

BENJAMININ OVAVIR BORIBAR ZIABA

⁶ Benjamin otarir 3pla iti, men ziabar kara: Bela, Beker ko Jediael. ⁷ Ezi Bela 5pla otariba iti, men ziabar kara: Esbon, Usi, Usiel, Jerimot ko Iri. Me bar moghira uan adarazir gumazir dapanibar otifi, egha me midorozir gumazir gavgaviba. Me vaghvagha men ziaba osirir dughiamin, men adarazir midorozir gumazibar dibobonim, 22,034plan gumaziba.

⁸ Ezi Bekerin otaribar ziabar kara: Semira, Joas, Elieser, Elioenai, Omri, Jeremot, Abiya, Anatot ko Alemet. Gumazir kaba bar, me Bekerin otariba, me bar moghira uan adarazir gumazir dapaniba, egha me midorozir gumazir gavgaviba. ⁹ Me vaghvagha men ziaba osirir dughiamin, men adarazir midorozir gumazibar dibobonim, 20,200plan gumaziba.

¹⁰ Jediael otarir vamira iti, an ziam, Bilhan. Ezi kar Bilhanın otaribar ziaba: Jeus, Benjamin, Ehut, Kenana, Sitan, Tarsis ko Ahisahar. ¹¹ Gumazir kaba bar, me Jediaelin ikizimin adarasi, me bar moghira gumazir dapaniba, egha uaghan midorozir gumazir bar gavgaviba. Me vaghvagha men ziaba osirir dughiamin, men adarazir midorozir gumazibar dibobonim, 17,200plan gumaziba, egha midoroziba bagh mangamin gavgaviba iti.

¹² Ezi Irin otarimningin ziamning kara: Supim ko Hupim.

Ezi Husim, a Aherin otarim.*

NAPTALIN OVAVIR BORIBAR ZIABA

¹³ Naptalin otaribar ziabar kara: Jasiel, Guni, Jeser ko Salum. Me Jekopin amuir dozim, Bilhan ovavir boriba.

MANASEN OVAVIR BORIR IGHARAZIBAR ZIABA

¹⁴ Manasen otarimningin ziamning, Asriel ko Makir. Aningin amebam, Manasen amuir dozim, an Aramin ikizimin amizim. Ezi Makir, a Gileatin afeziam. ¹⁵ Makir amizir mam inigha Hupim ganingi, egha mam inigha Supim ganingi. Makirin buaramizim Maka. Makirin otarir namba 2 a Selofehat. Ezi Selofehat guivibara iti.†
¹⁶ Ezi Makan igharazim, a Makirin amuim, a uam otarir pumuning bate. Maka, otarir mam ziam Peres a gati, ezi igharazimin ziam Seres. Seres otarir pumuning iti, Ulam ko Rakem. ¹⁷ Ezi Ulam otarir vamira iti, an ziam Bedan. Gumazamizir kaba me Gileatin adarasi. Gileat a Makirin otarim, ezi Makir, a Manasen otarim. ¹⁸ Ezi Gileatin buaramizim an ziam Hamoleket, a Ishot ko Abieser ko Mala bate. ¹⁹ Ezi Semidan otaribar ziabar kara: Ahian, Sekem, Likhi, ko Aniam.

EFRAIMIN OVAVIR BORIBAR ZIABA

²⁰ Efraimin ovavir boribar ziabar kara: Efraim, a Sutelan afeziam, ezi Sutela, a Beretin afeziam, ezi Beret, a Tahatin afeziam, ezi Tahat, a Eleadan afeziam, ²¹ ezi Eleada, a Tahatin igharazimin afeziam, ezi Tahat, a Sabatin afeziam, ezi Sabat, a Sutelan igharazimin afeziam. Efraim ua otarir igharazir pumuning iti, Eser ko Eleat. Ezi aning Getin nguibar ekiamin adarazir bulmakauba okimasa uaghirizima, Getia aning misoghezima aning areme. ²² Ezi aningin afeziam Efraim, aning bagha puv aziava ara

* **7:12:** Gumazir maba kamaghin nighnisi, ziar kam, "Aher," a "Dan," migei. † **7:15:** Ves 15, ko 17, da Hibrun akamin gin zui. Ezi Hibrun akam uabi danganir mabar deragha mingarim abighizir puvati.

dughiar aviribar iti, ezi an aveghbuaba izava an navim damuti a navir amirizim iniasa, a ko iti. ²³ Ezi gin, Efraimin amuim uam otarir mam bate. Ezi Efraim ghaze, dughiar bar kuram an ikizim bato. Kamaghin amizi, a ziar kam, Beria a gati. † ²⁴ Ezi Efraimin guivim Sera, uan adarazi ko me nguibar ekia 3plan kabar ingari, dar ziabar kara: Bethoronin Pin Itim, ko Bethoronin Vin Itim, ko Usensera.

²⁵ Ezi Efraim, a Refan afeziam, ezi Refa, a Resepin afeziam, ezi Resep, a Telan afeziam, § ezi Tela, a Tahanin afeziam, ²⁶ ezi Tahan, a Ladanin afeziam, ezi Ladan, a Amihutin afeziam, ezi Amihut, a Elisaman afeziam, ²⁷ ezi Elisama, a Nunin afeziam, ezi Nun, a Josuan afeziam.

²⁸ Efraimin anabamin nguaziba ko nguibar ekiabar kara: Betelin nguibar ekiam ko nguibar dozir an boroghin itiba, ko nguazir Naran nguibar ekiamin aruem anadi naghin ikegha, ghua Geserin nguibar ekiamin aruem uaghiri naghin otogha, ghua Geserin nguibar ekiam ko an boroghin itir nguibar dozibar tu. Egha ghua Sekemin nguibar ekiam ko nguibar dozir an boroghin itim ko, Aian nguibar ekiam ko nguibar dozir an boroghin itibar tu. ²⁹ Efraimin anabamin nguazimin mitaghniyam, a Manasen anabamin nguazimin mitaghniyam tu. Mitaghniyar kam in boroghin, Manasen adarasi, me nguibar ekia kabagh ativagha dar gari, dar ziabar kara: Betsan, ko Tanak, ko Megido, ko Dor, ko dar boroghin itir nguibar doziba.

Israelin otarim Josep, an ovavir boriba nguibar ekia kabar iti.

ASERIN OVAVIR BORIBAR ZIABA

---

† 7:23: Hibrun akamin, ziar kam “Beria,” a mong akar kam ko voroghira ghu, “Dughiar kuram.” § 7:25: Hibrun akam deragha akar kam in mingarim abighizir puvati.

³⁰ Aserin otaribar ziabar kara: Imna, Isva, Isvi, ko Beria. Ezi Aserin guivim Sera. ³¹ Ezi Berian otarimningin ziamning kara: Heber ko Malkiel. Ezi Malkiel, a Birsaitin afeziam. ³² Ezi Heber, a Japlet ko Somer ko Hotamin afeziam. Ezi Heberin guivim Sua. ³³ Ezi Japletin otaribar ziabar kara, Pasak ko Bimhal ko Asvat. ³⁴ Ezi Japletin dozim Somerin otaribar ziabar kara: Ahi, Roga, Jehuba ko Aram.** ³⁵ Ezi Somerin dozim Helem, an ziar mam Hotam, an otaribar ziabar kara: Sofa, Imna, Seles ko Amal. ³⁶ Ezi Sofan otaribar ziabar kara: Sua, Harnefer, Sual, Beri, Imra, ³⁷ Beser, Hot, Sama, Silsa, Itran ko Bera. ³⁸ Ezi Jeterin otaribar ziabar kara: Jefune, Pispa ko Ara. ³⁹ Ezi Ulan otaribar ziabar kara: Ara, Haniel ko Risia.

⁴⁰ Gumazir kaba, kar Aserin anabamin ovavir boriba, egha me uaghan uan ikizibar gumazir dapaniba. Gumazir aruar kaba, me gumazir bar aghuiba, egha midorozir gumazir bar gavgaviba. Me vaghvagma men ziaba osirir dughiamin, men adarazir midorozir gumazibar dibobonim, 26,000plan gumaziba.

8

BENJAMININ OVAVIR BORIBAR ZIABA

Benjaminin adarasir ziaba

¹ Benjaminin otaribar ziabar kara: an otarir ivariam Bela, ezi an girara irim Asbel, ezi an otarir namba 3 Ahara, ² ezi otarir namba 4 Noha, ezi otarir namba 5 Rafa. ³ Ezi Belan otaribar ziabar kara: Adar ko Gera ko Abihut, ⁴ Abisua ko Naman ko Ahoa, ⁵ ko Gera ko Sefufam ko Huram.

⁶⁻⁷ Ezi Ehutin otaribar ziabar kara: Naman ko Ahiya ko Gera. Me Geban nguibar ekiamin itir gumazamizibar gumazir dapaniba. Ezi Gera uan aveghbuaba batoghezima,

---

** **7:34:** Hibrun akam deragha akar kamin mingarim abighizir puvati.

me ghua nguibar ekiam Manahatin iti. Gera, a Usa ko Ahihutin afeziam.

⁸⁻⁹ Ezi Saharaim, a Moapin kantrin ikia uan amuir pumuning batoke, aningin ziamning, Husim ko Bara. Ezi gin an amuir igharazim Hodes, otariba bate. Men ziabar kara: Jobap, Sibia, Mesa, Malkam, ¹⁰Jeus, Sakia ko Mirma. An otarir kaba uan ikizibar gumazir dapanibar otifi. ¹¹Ezi Saharaim uam otarir pumuning iti, Abitup ko Elpal. An amuir a otoghezimningin mam, Husim, aning bate. ¹²Ezi Elpalin otaribar ziabar kara: Eber, Misam ko Semet. Semet uan adarazi ko Onon nguibar ekiam ko, Lotin nguibar ekiam ko an boroghin itir nguibar dozibar ingari.

¹³ Ezi Beria ko Seman ikizimning, Aijalonin nguibar ekiamin iti. Aning gumazamizir kabar gumazir dapanimningin ikia, egha Getin nguibar ekiamin gumazamiziba batoke.

¹⁴⁻¹⁶ Ezi Berian otaribar ziabar kara: Ahio, Sasak, Jeremot, Sebadaia, Arat, Eder, Maikel, Ispa ko Joha.

¹⁷⁻¹⁸ Ezi Elpalin otaribar ziabar kara: Sebadaia, Mesulam, Hiski, Heber, Ismerai, Islia ko Jobap.

¹⁹⁻²¹ Ezi Simein otaribar ziabar kara: Jakim, Sikri, Sapdi, Elienai, Siletai, Eliel, Adaia, Beraia ko Simrat.

²²⁻²⁵ Ezi Sasakin otaribar ziabar kara: Ispan, Eber, Eliel, Apdon, Sikri, Hanan, Hanania, Elam, Antotiya, Ipdea ko Penuel.

²⁶⁻²⁷ Ezi Jerohamin otaribar ziabar kara: Samserai, Seharia, Atalia, Jaresia, Elaija ko Sikri.

²⁸ Gumazir kaba, me uan ikizibar gumazir dapaniba, egha me uaghan gumazir aruaba. Me Jerusalem in iti.

²⁹ Ezi Jeiel,* a gumazir Gibeonin nguibar ekiamin ingarizim, a uan amuim Maka ko Gibeonin nguibar ekiamin iti. ³⁰ An otarir ivariam, Apdon. Ezi an otarir igharazibar ziabar kara: Sur, Kis, Bal, Nadap, ³¹ Gedor, Ahio, Seker, ³² ko Miklot. Ezi Miklot, a Simean afeziam. Men ikizim, Benjaminin anabamin igharaz darazir boroghin Jerusalemin iti.

Atrivim Solin adarazir ziaba
(1 Eghaghaniba 9:39-44)

³³ Ezi Ner, a Kisin afeziam, ezi Kis a Solin afeziam. Ezi Solin otaribar ziabar kara: Jonatan, Malkisua, Abinadap ko Esbal, an ziar igharazim, Isboset. ³⁴ Ezi Jonatan, a Meribalin afeziam, an ziar igharazim Mefiboset. Ezi Meribal, a Maikan afeziam. ³⁵ Ezi Maikan otaribar ziabar kara: Piton, Melek, Tarea ko Ahas. ³⁶ Ezi Ahas, a Jehoadan afeziam. Ezi Jehoadan otaribar ziabar kara: Alemet, Asmavet ko Simri. Ezi Simri, a Mosan afeziam. ³⁷ Ezi Mosa, a Binean afeziam, ezi Binea, a Rafan afeziam, ezi Rafa, a Eleasan afeziam, ezi Eleasa, a Aselin afeziam.

³⁸ Ezi Asel 6plan otariba iti. Men ziabar kara: Asrikam, Bokeru, Ismael, Searia, Obadia ko Hanan. ³⁹ Ezi Aselin dozim Esekin otaribar ziabar kara: An otarir ivariam, Ulam, ezi an girara irim, Jeus, ezi an gin irim, Elifelet. ⁴⁰ Ezi Ulamin otariba, me midorozir gumazir bar gavgav-iba, egha me barir pibar asa bar fo. Me bar moghira borir aviriba ko igiar aviriba itima, men dibobonim 150plan gumaziba.

Gumazir kaba bar moghira Benjaminin anabamin adarasi.

---

* **8:29:** Hibrun akam gumazir kamin ziam vezin kamin a diborir puvati, egha 9:35in a kamaghin migia ghaze, an ziam "Jeiel."

9

¹ Me Israelian ikizibar ziaba bar moghira da osira iza-ghira da menge, ezi ziaba itir akinafarir kam me kamaghin a dibori, Israelian Atrivibar Eghaghanibar Akinafarim.

Judan gumazamiziba, uan kantrin ikia akirim ragha God gasara. Kamaghin amizima, God Babilonia ataghizima me iza me inigha ghua kalabuziabar min Babilonin kantri gati.

Israelia kalabus ategha uamategha uan nguazimⁱⁿ ize

(Sapta 9:1-34)

Gumazamizibar gumazir dapanibar ziaba

² Ezi gin, Israelian marazi kalabusin min itir dughiam agivagha Babilon ategha uamategha ghua, uan nguibabar ghuegha uari uan nguazibagh apia. Ezi faragha izezir darazir tongin, ofa gamir gumaziba ko Livain adarazi ko Godin Dipenimin aven ingarir darasi.

³ Ezi Judan anabamin marazi ko Benjaminin anabamin marazi ko Efraimin anabamin marazi ko Manasen anabamin marasi, me Jerusalemⁱⁿ iti. ⁴⁻⁶ Judan anabamin gumazamizir izava Jerusalemⁱⁿ itibar dibobonim, a 690ⁱⁿ tu. Men gumazir dapanir mamⁱⁿ ziam, Utai. Utai, a Amihutin otarim, ezi Amihut, a Omrin otarim, ezi Omri, a Imrin otarim, ezi Imri, a Banin otarim. Gumazir kaba, Judan otarim Peresin ovavir boriba. Ezi Selan adarazir tongin, an otarir ivariam Asaia, a Judabar gumazir dapanim. Ezi gumazir dapanir igharazir mam, Juel, a Seran ovavir borim, ezi Sera, a Judan otarim.

⁷ Ezi Mesulamⁱⁿ otarim Salu, a Benjaminin anabamin adarazir gumazir dapanir mam. Mesulam, a Hodavian otarim, ezi Hodavia, a Hasenuan otarim. ⁸ Ezi Benjaminin anabamin adarazir gumazir dapanir igharazibar

ziabar kara: Jerohamin otarim Ipnea, ko Usin otarim Ela, a Mikrin igiavotarim, ko Sefatian otarim Mesulam. Sefatia, a Ruelin otarim, ezi Ruel, a Ipniyan otarim. ⁹ Gumazir kaba, me Benjaminin anabamin adarazir gumazir dapaniba. Ikizir kabar gumazamizibar dibobonim bar moghira, 956in tu.

Ofa gamir gumazibar dapanir mabar ziaba

¹⁰ Ofa gamir gumazibar adarazir gumazir dapanibar ziabar kara: Jedaia, Jehoiarip, Jakin, ¹¹ ko Asaria. Me Godin Dipenimin faragh mangasava Asaria amisefe. Asaria, a Hilikian otarim, ezi Hilkia, a Mesulamin otarim, ezi Mesulam, a Sadokin otarim, ezi Sadok, a Meraiotin otarim, ezi Meraiot, a Ahitupin otarim. ¹² Ezi gumazir dapanir igharazir mam, Adaia. Adaia, a Jerohamin otarim, ezi Jeroham, a Pasurin otarim, ezi Pasur, a Malkian otarim. Ezi ua gumazir dapanir igharazir mam, Masai. Masai, a Adielin otarim, ezi Adiel, a Jaseran otarim, ezi Jasera, a Mesulamin otarim, ezi Mesulam, a Mesilemitin otarim, ezi Mesilemit, a Imerin otarim.

¹³ Ezi ofa gamir gumazibar ikizir kaba, men faragha zuir gumazir dapanibar dibobonim, a 1,760in tu. Gumazir kaba, me bar deravira Godin Dipenimin aven ingangaribagh amir fofoziba iti.

Livain anabamin gumazir dapanir mabar ziaba

¹⁴ Livain marasi, Livain anabamin adarazir gumazir dapanibar iti. Gumazir dapanir mamın ziam Semaia, a Hasupin otarim. Ezi Hasup, a Asrikamin otarim ezi Asrikam, a Hasabian otarim. Gumazir kaba, me Merarin ikizimin gumaziba. ¹⁵ Ezi gumazir dapanir maba, ua iti, men ziabar kara: Bakbakar, Heres, Galal ko Matania. Ezi Matania, a Mikan otarim, ezi Mika, a Sikrin otarim, ezi Sikri, a Asapin otarim. ¹⁶ Ezi gumazir dapanir igharazir mam, Obadia, a Semaian otarim. Ezi Semaia, a Galalin otarim, ezi Galal, a

Jedutunin otarim. Ezi ua gumazir dapanir mam Berekia, a Asan otarim, egha Elkanan igiavotarim. Berekian adarasi, Netofan nguibar ekiamin boroghin itir nguibar dozibar iti.

Godin Dipenimin tiar akabar garir gumazibar ziaba

¹⁷ Ezi Jerusalemın nguibamin itir Godin Dipenimin itiar akabar mitiva, dar garir gumazibar ziabar kara: Salum, Akup, Talmon, Ahiman, ko me ko ingarir aveghbuaba. Ezi Salum, men gumazir dapanim. ¹⁸ Fomira Jerusalemın nguibam tighar ikuvighamin dughiamin, gumazir kabar ikizimin gumaziba, aruem anadi naghin Godin Dipenimin itiar akamin gari, itiar akar kam, me kamaghin a dibori, Atrivimin Itiar Akam. Gumazir kaba, men inazir afeziaba, bar fomira Israelia gumazamiziba puvatizir danganimin itir dughiamin, me Livain anabamin adarazi bagha danganir me itim geghuva an gari. ¹⁹⁻²⁰ Ezi dughiar kamin Koran adarasi, Ikiavira Itir Godin Purirpenim ko, an aven zuir itiar akabar gari. Ezi me amir ingangarir kam Eleasarin otarim Finias, men faragha ghua men gari. Ezi Ikiavira Itir God, Finias ko iti.

Ezi Devitin dughiamin, Salumin igharazim uan aveghbuaba ko, me Koran ovavir boriba, me Ikiavira Itir Godin Purirpenimin itiar akabar garir ingangarim iti. Salumin igharazir kam, a Koren otarim, egha Ebiasapin igiavotarim.

²¹ Ezi Meselemian otarim Sekaraia, a God bativamin Purirpenimin itiar akabar garir gumazim. ²² Me ingangarir kam damuasa 212plan gumaziba amisefe. Me gumazir kabar ziaba ko men ikiziba, me itir nguibabar ziabar apengan vaghvagha ada osira izaghiri. Atrivim Devit ko Godin akam inigha izir gumazim Samuel, ingangarir kam isa gumazir kabagh aningi. ²³ Ezi gumazir kaba, Ikiavira Itir Godin Purirpenimin itiar akabar gari. Ezi men ovavir

boriba gin uaghan kamaghira Ikiavira Itir Godin Dipenimin tiar akabar garir ingangarir kam damuam. ²⁴ Me Godin Dipenim avinizir divazimin miriar 4plan itir itiar akar 4plan kabar boroghin mitiva dar gari. Tiar akar mam, divazimin aruem anadi naghin itima, mam aruem uaghiri naghin itima, mam notin amadaghan itima, mam sautin amadaghan iti. ²⁵ Ezi dughiar mabar men aveghbuaba, uan nguibaba ataghiragha iza men akurvagha ingangarir kam gami. Men aveghbuar kaba, 7plan aruebar ingara, ua uan nguibabar zui. ²⁶ Ezi Livain anabamin gumazir 4pla, gumazir dapanibar ikia kamaghira iti. Me Godin Dipenim aven itir danganim ko bar pin kozir biziba arizir danganimin garir ingangarim iti. ²⁷ Me Dipenim geghuva mizarazibar Dipenimin tiaba kuamin ingangarim gamua iti. Kamaghin amizi, me dimagaribar Godin Dipenim avinizir divazimin aven itir danganibar akui.

Livain anabamin gumazir igharazibar ingangariba

²⁸ Jerusalem tighar ikuvighamin dughiamin, Livain anabamin marasi, me Godin ingangaribar amuamin bizibar ganamin ingangarim iti, kar itariba ko mineba ko bizir maba sara. Ofa gamir gumaziba ofa damuasa da inigha zuir dughiaba, ko ua ada inigha izir dughiaba, gumazir kaba bar deravira da mengam. ²⁹ Ezi Livain anabamin igharaz darasi, Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven itir bizir igharazibar ganamin ingangarim iti, kar dakoziba ko bizir igharazir God baghavira itiba. Me uaghan plauan aghuim ko wain ko olivin borem ko pauran mughuriar aghuim itim ko ua pauran igharazir maba sara me dar gari. ³⁰ Ezi pauran igharagha gariba isa da ververir ingangarim, a ofa gamir gumazibar ingangarimra.

³¹ Livain anabamin gumazir mam, an izam Matitia, a ofaba bagha plauan baraviba tuer ingangarim gami.

Matitia, a Salumin otarir ivariam, egha a Koran ikizimin mav. ³² Ezi Kohatin ikizimin marasi, me zurara Sabatin dughiabar, God daningamin Bretin rubuziba tuer ingangarim iti.

³³ Ezi Livain anabamin ikizibar gumazir dapanir maba, me onger akabar amuamin ingangarim iti. Gumazir kaba, me dimagariba ko aruebar ingangarir kam damuam. Me ua ingangarir igharaziba puvati. Kamaghin amizima, me Godin Dipenim avinizir divazimin aven itir danganir mabar akui.

*Gumazir aruar kalabus ategha ua izegha Jerusalem*in itir mabar ziaba

³⁴ Kalabus ategha uamategha izezir gumazir kaba, me Livain anabamin adarazir gumazir dapaniba. Gumazir aruar kaba Jerusalem in iti.*

Atrivim Solin ikizim

(*Sapta 9:35--10:14*)

Atrivim Solin adarazir ziaba
(*1 Eghaghaniba 8:29-38*)

³⁵ Gumazir Gibeonin nguibar ekiamin ingarizim Jeiel, a uan amuim Maka ko Gibeonin nguibar ekiamin iti. ³⁶ An otarir ivariam Apdon. Ezi an otarir igharazibar ziabar kara: Sur, Kis, Bal, Ner, Nadap, ³⁷ Gedor, Ahio, Sekaraia, ko Miklot. ³⁸ Ezi Miklot gin, Simean afeziamin oto. Men ikizim, Benjaminin anabamin igharaz darazir boroghin Jerusalem in iti.

³⁹ Ezi Ner, a Kisin afeziam, ezi Kis, a Solin afeziam. Ezi Solin otaribar ziabar kara: Jonatan, Malkisua, Abinadap ko Esbal, an ziar igharazim, Isboset. ⁴⁰ Ezi Jonatan, a Meribalin afeziam, an ziar igharazim Mefiboset. Ezi Meribal, a Maikan afeziam. ⁴¹ Maikan otaribar ziabar kara:

---

* **9:34:** *Vezi* kam, gumazir men ziaba ves 14-17in itiba, me migei.

Piton, Melek, Tarea ko Ahas.† ⁴² Ezi Ahas, a Jaran afeziam. Ezi Jaran otaribar ziabar kara: Alemet, Asmavet ko Simri. Ezi Simri, a Mosan afeziam. ⁴³ Ezi Mosa, a Binean afeziam, ezi Binea, a Refaian afeziam, ezi Refaia, a Eleasan afeziam, ezi Eleasa, a Aselin afeziam. ⁴⁴ Ezi Asel 6plan otariba iti. Men ziabar kara: Asrikam, Bokeru, Ismael, Searia, Obadia ko Hanan.

10

Atrivim Sol uan otariba ko ariaghire (1 Samuel 31:1-13)

¹ Dughiar mamın, Filistiaba ghua Israelia ko mi-sogha, Gilboan mighsiamın Israelian gumazir avıribav soghezima me ariaghire. Ezi men marazi midorozim ategha are. ² Ezi Sol uan otariba ko, me uaghan are, ezi Filistiaba men agiragha ghua Solin otarir 3pla misoghezi me ariaghire. Solin otaribar ziabar kara: Jonatan, Abinadap ko Malkisua. ³ Ezi midorozim bar ekevezima gumaziba Solin agıra. Filistian maba an apigha barir pibar a gasima, barir maba a mitivizi, a bar amughamuki. ⁴ Kamaghın amizi, Sol uan gumazir igiar an midorozir biziba aterimin diagha ghaze, “Ni uan midorozir sabam inigh izi na biraghtima ki aremekka. Puvatighti, Filistian mikarzir mogomebar iniba aghorezir puvatizir kaba, izi na dipov mızazim na daningıva na misueghti ki aremegham.”

Ezi gumazir igiar kam bar atiatigha Sol ginivan bar aghua. Kamaghın amizi, Sol uabi uan midorozir sabam asaragha a gaverazi, sabam a mitizi an areme. ⁵ Ezi gumazir igiar kam gari, Sol aremezi, a uaghan uan midorozir sabam asaragha a gaverazi, sabam a mitizi a uaghan Sol ko

---

† **9:41:** Hibrun akam, vezin kamin, Ahasın ziam itir puvati. Ezi ni ves 42, ko 1 Eghaghaniba 8:35ın gan.

areme. ⁶ Dughiar kamra, Sol uan otarir 3pla ko an adarasi, me bar moghira ariaghire.

⁷ Ezi Israelian danganir zarimin itiba kamaghin oraki, Israelian midorozir gumaziba are. Me uaghan kamaghin oraki, Sol uan otariba ko, me bar ariaghire, ezi me uan nguibar ekiaba ategha are. Ezi gin Filistiaba iza nguibar ekiar kaba inigha dar iti.

⁸ Midorozim givazi, amimzaraghan Filistiaba uamategha iza, Israelian ariaghirezibar kuabar korotiaba suva, men biziba iniasa izi. Egha me garima, Sol uan otariba ko, men kuaba Gilboan mighsiamin ireghav iti. ⁹ Ezi me Solin kuamin firim atugha, an dapanim ko midorozir korotiaba ini. Egha me gumazir maba amadazima, me akar aghuim inigha ghua Filistiabar nguazimin tintinibar arua uan asebar dipenibar aven ghua an gun gumazamiziba ko men asebv gei. ¹⁰ Egha me Solin midorozir korotiaba isa uan asebv ziaba fer dipenimin da ariki. Egha an dapanim inigha ghua asem Dagonin ziam fer dipenir birimin anegura. ¹¹ Ezi Israelian Jabesin nguibar ekiamin iti darasi, me Gileatin nguazimin aven iti, me Filistiaba Sol gamizir arazimin eghaghanim baraki. ¹² Kamaghin amizi, midorozir gumazir gavgaviba dikavigha ghua Sol ko an otaribar kuaba inigha Jabesin ize. Egha Solin kuam ko an otaribar kuaba inigha ghua Jabesin nguibar ekiamin temer Okin povimin me isa mozim gati. Egha me bar moghira me bagha aziava osemegha 7plan dughiarbar me bagha dagheba ataki.

¹³ Sol Ikiavira Itir Godin akam baraghizir puvati. A Ikiavira Itir Godin Akar Gavgavim batoke. An oveaghuezibar duabar dia, nighnizim uabi daning tuavim uabin akakaghasa, dar azai. Kamaghin amizi, an areme. ¹⁴ A

Ikiavira Itir Godin nighnizim inian aghua. Kamaghin amizi, Ikiavira Itir God a misoghezi an areme. Ezi God Jesin otarim Devit gamizi, an atrivimin oto.

Atrivim Devitin eghaghanim

11

(Sapta 11--21)

Devit Israelian atrivimin oto
(2 Samuel 5:1-10)

¹ Ezi bizir kamin gin, Israelia bar iza Hebronin nguibamin Devitin gara, kamaghin a migei, “Ni oragh. E bar, ni ko inivafizir vamira ko ghuzir vamira. ² Sol fomira en atrivimin itima, ni midorozibar Israelia e bagha en midorozir gumazibar faragha zui. Ezi Ikiavira Itir God, nin God, ni migia ghaze, ‘Ni sipsipbagh eghuvir gumazimin min iki, nan gumazamizibagh ativagham. Egh men atrivimin otogham.’” ³ Kamaghin amizi, Israelian gumazir dapaniba iza, Hebronin nguibamin otogha, Atrivim Devitin bighan uari akuvazi, a Ikiavira Itir Godin damazimin akar dikirizir gavgavir mam me ko a gami. Ezi me borem isa an dapanim ginga, maghram anemisevezi a Israelian atrivimin oto, mati Ikiavira Itir God, uan akam inigha izir gumazim Samuelin akam garugha mikemezi mokin.

⁴ Dughiar mamn, Atrivim Devit uan midorozir gumaziba ko ghua Jerusalem iniasa misosi. Jerusalem, a Jebusian nguibamra. ⁵ Ezi Jebusia ghaze, Devit men nguibam inian kogham. Ezi puvati, Devit uan midorozir gumaziba ko ghua me misogha men divazir gavgavim avinizir nguibar ekiam ini. Nguibar ekiar kamin ziam Saion. Ezi gin, gumazamiziba a dibora ghaze, “Devitin Nguibar Ekiam.” ⁶ Devit faragha nguibar ekiar kam ko misoghasa kamaghin uan midorozir gumazibav gei,

“Gumazir manam bar faraghivira Jebusian gumazitam misueghti an aremegham, a nan midorozir gumazibar gumazir dapanimin ikiam.” Ezi Seruian otarim Joap, a faragha ghua midorozim fore. Kamaghin amizi, Devit anemisevezi, a midorozir gumazibar gumazir dapanimin oto. ⁷ Kamaghin amizi, Devit gin ghua Saionin nguibar ekia gavgavir kam gaperu. Ezi gumazamiziba ziam a gatigha ghaze, “Devitin Nguibar Ekiam.” ⁸ Ezi Devit mikemezima, ingangarir gumaziba nguibar ekiamin dipenir aviribar ingarizi da nguibar ekiam azui. Me danganir konir nguaziba akunizimin, dipeniba faraghavira azenan dar ingara, egha nguibar ekiamin aven dar ingara izi. Ezi Joap ua nguibar ekiamin danganir igharazir mabar ingara ghuavira iti. ⁹ Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim, Devit ko iti, bizir kam bangin, Devit atrivir gavgavimin ikia ghua bar ekeveghe ikia mamaghira iti.

*Devitin midorozir gumazibar ziaba
(2 Samuel 23:8-39)*

¹⁰ Kar Devitin midorozir gumazir bar gavgavibar gumazir dapanibar ziaba. God Israelin kantri ginighnigha Devit atrivimin ikiasa anemisefe. Midorozir gumazir kaba ko Israelian igharaz darasi, Devit atrivimin otivasa me bar an akurvagha pamtemin ingara ghuavira iti. Arazir kamin, Ikiavira Itir God uan akar dikirizim gamizi, a guizbangiram oto. ¹¹ Devitin midorozir gumazir gavgavibar ziabar kara: Jasobeam, a Hakmonin adarazir gumazim. A midorozir gumazir gavgavir kabar gumazir dapanir 3plan faragha zui. Dughiar mamn, a uan afuzimin suuragha 300plan apaniba ko misogha bar me misoghezi, me ariaghire.

¹² Ezi Dodon otarim Eleasar, a midorozir gumazir ziar ekiaba itir 3plan kabar namba 2in gumazim. A Ahohin

adarazir gumazim. ¹³ Dughiar mamın, an Atrivim Devit ko Pasdamimın nguibamın itima, Filistiaba misoghasa uari akufi. Ezi Filistiaba izir dughiamın, Israelia men atiatigha ua uari amikırivegha are. Danganir kamın, balin azenir mam iti. ¹⁴ Ezi Devit Eleasar ko, azenir kamın tongira mitighav ikia, Filistiaba nguazir kam inian men aghuagha, pamten me ko uariv sosi. Egha aning Filistian kabav soghezima me ariaghire. Arazir kamın, Ikiavira Itir God bar Filistiaba abirazi, Israelia deravira iti.

¹⁵ Devitin midorozir gumazir dapanibar tongın, marazi men faragha zui, ezi gumazamiziba ziar kam me gati, Devitin Midorozir Gumazir Gavgavir 30pla. Dughiar mamın Devit Adulamin dagiar torimin aven itima, Devitin Midorozir Gumazir Gavgavir 30plan tongın, gumazir 3pla dikavigha an ganasa ghu. Dughiar kamra, Filistiaba uaghan iza Refaimın danganir zarimın uari bagha averpenibar ingarigha iti. ¹⁶ Ezi dughiar kamın, Devit uan mogomer danganir gavgavimın iti, ezi Filistiabar midorozir gumaziba Betlehemın nguibam inigha gifa. ¹⁷ Ezi Devit kuarim an pirima, a pamtem nighnigha ghaze, “Maia, tina mangı na bagh Betlehemın nguibam avinizir divazimın tiar akamın boroghın itir mozir dipatam tuigh izi na danigham!”

¹⁸ Ezi midorozir gumazir gavgavir 3plan kaba, me kamaghın oregha ghua, Filistiaba itir danganimın me ko misogha me abigha ghu. Egha Betlehemın nguibam avinizir divazimın itiar akamın boroghın ghua dipam tuigha Devit bagha a inigha uamategha ize. Ezi Devit dipar kam amezir puvati, a dipam ofan mın a isa Ikiavira Itir God ganiga, nguzimın a inge. ¹⁹ Egha Devit kamaghın migei, “O Ikiavira Itir God, gumazir dipar kam tuasa ghueziba me bar atam ariaghiregha ua ize. Ki dipar kam ami mati, ki men ghuzim api. Kamaghın amizi, ki anemeghan

kogham.” Egha Devit dipam amezir puvati.

Kar bizir mam, midorozir gumazir 3plan gavgavir kaba a gami.

²⁰ Ezi Abisai 30plan* midorozir gumazir gavgavibar faragha zuir gumazim. An aveghbuam Joap. Dughiar mamın, Abisai uan afuzim inigha 300plan apanibav soghezi me bar ariaghire. Kamaghın amizi, a uaghan midorozir gumazir gavgavir 3plan kaba ko, ziar ekiam iti. ²¹ Egha a 3plan midorozir gumazir gavgavir kabagh itagha ziar ekiam ikia, egha men gumazir dapanimın oto. Egha a uabi 3plan midorozir gumazir gavgavir igharazir kaba ko magh ghuzir puvati.

²² Ezi Jehoiadan otarim Benaia, a Kapselin nguibamın gumazim, a uaghan midorozir gumazir gavgavir mam. Egha midorozir avirir mabagh amua apaniba abini. Dughiar mamın, Benaia Moapın kantrin gumazim, Ariel, an otarir pumuning misoghezi aning areme. Ezi gin dughiar orangtizimın, aisin ofiziba irima, a mozir mam giraghugha laionın mam misoghezima an areme. ²³ Egha dughiar igharazir mamın, a Isipian gumazir bar dafar mamın misoghezi an areme. Gumazir kamin tuirivim 2 mita gafira. Gumazir kam afuzimın suiraghav iti, ezi afuzir misiam bar ekevegha, mati iniba isair masinın ainın ruarimın mın gari. Ezi Benaia ter otevir osimtızir mam inigha an boroghın ghugha a misogha, an dafarimın afuzim amıkegha a birazi, an areme. ²⁴ Jehoiadan otarim Benaia, amızir bizir ekiar kabanang a pırafazi, a uaghan midorozir gumazir gavgavir 3plan kaba ko ziar ekiam iti. ²⁵ An ziar ekiam, 30plan midorozir gumazir gavgavir kabagh afira, egha midorozir gumazir 3plan ziar ekiaba

---

* **11:20:** Gumazir maba ghaze, dibobonir kam 3ra tu.

itir kaba ko magh ghuzir puvati. Ezi Devit uabi geghuv, uabin ganamin gumazibar dapanimin aneti.

²⁶⁻⁴⁷ 30plan midorozir gumazir gavgavibar ziabar kara:

Asahel, a Joapin dozim,
Betlehemin nguibamin gumazim Elhanan, a Dodon
otarim,
Sama, a Harorin nguibamin gumazim,
Heles, a Pelonin nguibar ekiamin gumazim,
Ira, a Ikesin otarim, a Tekoan nguibar ekiamin gu-
mazim,
Abieser, a Anatotin nguibar ekiamin gumazim,
Sibekai, a Husan nguibamin gumazim,
Ilai, a Ahohin adarazir gumazim,
Maharai, a Netofan nguibar ekiamin gumazim,
Banan otarim Helet, a Netofan nguibar ekiamin gu-
mazim,
Itai a Ribain otarim, a Gibeon nguibar ekiamin Benjam-
inin anabamin gumazim,
Benaia, a Piratonin nguibar ekiamin gumazim,
Hurai, a Gasin Mighsiamin boroghin itir danganir
zarimin gumazim,
Abiel, a Araban nguibar ekiamin gumazim,
Asmavet, a Baharumin nguibamin gumazim,
Eliaba, a Salbonin nguibar ekiamin gumazim,
Gisonin nguibamin gumazim Hasemin otariba,
Jonatan, a Sagen otarim, a Hararin nguibamin gu-
mazim,
Ahiam, a Sakarin otarim, a Hararin nguibamin gu-
mazim,
Elifal, a Urin otarim,
Hefer, a Mekeran nguibamin gumazim,
Ahiya, a Pelonin nguibamin gumazim,
Hesro, a Karmelin nguibar ekiamin gumazim,
Narai, a Esbain otarim,

Joel, a Natanin aveghbuam,
 Miphar, a Hakrin otarim,
 Selek, a kantri Amonian gumazim,
 Naharai a Berotin nguibar ekiamin gumazim, a Joapin
 midorozir afuziba ko bizir igharaziba sara aterir
 gumazim,
 Ira, a Itran ikizimin gumazim,
 Garep, a Itran ikizimin gumazim,
 Uria, a Hitian gumazim,
 Sabat, a Alain otarim,
 Adina, a Sisan otarim, a Rubenin anabamin midorozir
 gumazir dapanir mam, egha Adinan ikizimin 30plan
 gumazibar dapanimin iti,
 Hanan, a Makan otarim,
 Josafat, a Mitanin nguibamin gumazim,
 Usia, an Astarotin nguibamin gumazim,
 Hotamin otarimning Sama ko Jeiel, aning Aroerin
 nguibamin gumazimning,
 Jediael ko Joha, aning Simrin otarimning, aning Tisin
 nguibamin gumazimning,
 Eliel, a Mahavan nguibamin gumazim,
 Elnamin otarimning Jeribai ko Josavia,
 Itma, a Moapian kantrin gumazim,
 Ezi Mesoban nguibamin gumaziba, Eliel ko Obet ko
 Jasiel.

12

*Benjamin*in anabamin gumazir Devitin midorozir gumazibar otivizibar ziaba

¹ Kisin otarim Sol, a Devitin gintizir dughiamin, Devit an ara ghua Siklakin nguibar ekiamin iti. Devit Siklakin itima, midorozir gumazir gavgavir maba iza a ko iti. Egha me an akuragha misosi. ² Me Benjaminin anabamin gumaziba, ezi Atrivim Sol men ikizimin mav. Gumazir kaba,

barir pibar asa bar fozir gumaziba. Egha agharir kiriam o agharir guvimin barir piba ko katapelbar deraviram asi.

³ Men midorozir gumazibar faragha zuir gumazir dapanim, Ahieser. An dozim Joas, a men gumazir dapanir namba 2. Aning Gibeon nguibamin gumazim Seman otarimning. Ezi gumazir igharazibar ziabar kara:

Jesiel ko Pelet aning Asmavetin otarimning,

Beraka,

Anatotin nguibar ekiamin gumazim Jehu,

⁴ Gibeonin nguibar ekiamin gumazim Ismaia, a Devitin 30plan midorozir gumazir gavgavir kabar gumazir dapanim, egha bar deravira misosi.

Jeremaia, Jahasiel, Johanan,

ko Gederan nguibar ekiamin gumazim Josabat,

⁵ ko Elusai, Jerimot, Bealia, Semaria,

ko Haripin nguibar ekiamin gumazim Sefatia,

⁶ ko Koran nguibar ekiamin gumaziba Elkana, Isia, Asarel, Joeser ko Jasobeam,

⁷ ko Gedorin nguibar ekiamin gumazim Jerohamin otarimning Joela ko Sebadaia.

Gatin anabamin gumazir Devitin midorozir gumazibar otivizibar ziaba

⁸ Devit gumazamiziba puvatizir danganimin itir mogomer danganir gavgavir kamin itir dughiamin, *Gatin* anabamin midorozir gumazir gavgavir maba Sol ategha ghua Devit ko iti. Me orabar suigha afuzibar misogha bar fo. Me misozir dughiabar, men guaba bar ikuvigha, laionbar guabar min gari. Egha me mighsiabar itir asizir atiabar min bar puvira ivemari. ⁹⁻¹³ Men ziabar kara:

Eser, a men dapanim,

ezi namba 2 Obadia,

namba 3 Eliap,
 namba 4 Mismana,
 namba 5 Jeremaia,
 namba 6 Atai,
 namba 7 Eliel,
 namba 8 Johanan,
 namba 9 Elsabat,
 namba 10 Jeremaian igharazim,
 ezi namba 11 Makbanai.

¹⁴ Gatin anabamin gumazir kaba, me Devitin midorozir gumazibar gumazir dapaniba. Me bar midorozir gumazibar garir gumazir dapanir bar aghuiba. Egha me apaniba ko misozir dughia bar, marazi 100plan apanibav sogha me abiri, ezi marazi 1,000plan apanibav sogha me abiri.

¹⁵ Azenir mamin, an iakinir faragha zuimin, midorozir gumazir kabara, Jordanin Fanemin aperiar ekiam abigha vongin ghue. Dughiar kamin, me aruem anadi naghin ko aruem uaghiri naghin gumazamizir danganir zarimin boroghin itibav sogha men gintisi. Ezi gumazamiziba tintinibar are.

Benjamin ko Judan anabamningin gumazir maba Devitin midorozir gumazibar dapanibar otifi

¹⁶ Dughiar mamin, Benjaminin anabamin gumazir maba ko Judan anabamin gumazir maba iza, Devit modogha itir danganir gavgavir kamin an ganasa ize.

¹⁷ Ezi Devit ghua me batogha kamaghin me migei, “Ia navir amirizimin nan akurvaghsi na bagh iziti deragham. Ki ia ko akam akir ian namakamin otivasa ifonge. Ki uabi osimtizitam ian itir puvatigha, tong ia gasighasighizir puvati. Kamaghin amizima, ia na isi nan apanibar agharim datighti, en inazir afeziabar God a ian ganiva ia tuisigham.”

¹⁸ Ezi men mav, Amasai, Godin Duam a gapazazima, a kamaghin Devit migei, “O Jesin otarim Devit, e ni ko ikiasa. E nin adarazir ikiasa. Bar guizbangira, nin God nin akurvasi. Kamaghin amizi, ni ko nin akurvazir gumaziba, deravira iki navir amirizim ko dabirabir aghuim ikiam.” Ezi, Devit me inigha uan midorozir gumazibar garir gumazir dapanibar me ariki. Ezi Amasai gin Devitin 30plan midorozir gumazir gavgavibar gumazir dapanimin oto.

Manasen anabamin gumazir maba Devitin midorozir gumazibar dapanibar otifi

¹⁹ Ezi Devit Filistiaba ko ghua, Atrivim Sol ko misoghasa zuima, Manasen anabamin marazi Sol ategha Devit bagha ghue. Ezi Devit Filistiabar akurazir puvati. Bizir kam kamakin, Filistiabar atriviba faragha Devit ko an adarazi batoke. Me kamaghin fo, Devit fomira Solin akura. Kamaghin amizi, me atiatia ghaze, Devit ua midorozimin dughiamin, Solin adarazir akuragh Filistiabav soghti, me arighiregham. Kamaghin amizi, atriviba kamaghin migirigiam gamigha Devit amadazi, a zui. ²⁰ Devit uamategha Siklakin zuir dughiamin, Manasen anabamin midorozir gumazir kaba a ko zui. Men zibar kara: Atna, Josabat, Jediael, Maikel ko Josabatin igharazim ko Elihu ko Siletai. Manasen anabamin midorozir gumazir kaba, me vaghvagha 1,000plan midorozir gumazibar gumazir dapanibar iti. ²¹ Gumazir kaba, me bar midorozir gumazir bar aghuiba, ezi Devit me inigha uan midorozir gumazibar gumazir dapanibar me ariki. Egha Devit gumazir misoziba ko biziba okeba ko misozir dughiamin, gumazir dapanir kaba an akuragha me ko misosi. ²² Ezi arueba bar midorozir gumazir aviriba iza Devitin midorozir gumazibar otivasa mamaghira iti. Ezi an midorozir gumazibar

dibobonim bar pin ghuavanabo, mati Godin midorozir gumazir okoruar bar dafamra.

Israelia bar moghira Devitin akuraghti an atrivimin otivam

²³ Devit Hebronin nguibar ekiamin itir dughiamin, Ikiavira Itir God mikemezi moghin, midorozir gumazir avirim a damighti a Israelian atrivimin otogh Solin danganim iniasa, me a bagha ize. Me midorozir biziba saram atera izi. Men anababar dibobonibar kara.

²⁴ Judan anabamin adarazir tongin, 6,800plan midorozir gumaziba, me uan oraba ko afuzir ruariba inigha da sara ize.

²⁵ Ezi Simeonin anabamin adarazir tongin, 7,100plan midorozir gumaziba ize. Me bar midorozir gumazir bar aghuiba.

²⁶ Ezi Livain anabamin adarazir tongin, 4,600plan midorozir gumaziba ize. ²⁷ Ezi Jehoiada, a Aronin ovavir boribar gumazir dapanim, a 3,700plan midorozir gumaziba inigha ize. ²⁸ Ezi Sadok, a midorozir gumazir igiar bar gavgavim, a uabi uan ikizimin 22plan midorozir gumazir dapaniba ko ize.

²⁹ Ezi Benjaminin anabamin adarazir tongin, kar Atrivim Solin adarasi, men gumazir 3,000pla ize. Me faragha, men gumazir aviriba Sol ko ikia an gin zui, egha me datirighin Devit bagha ize.

³⁰ Ezi Efraimin anabamin adarazir tongin, 20,800plan midorozir gumaziba ize. Me bar midorozir gumazir bar aghuiba, egha me uan ikizibar aven ziar ekiaba iti.

³¹ Ezi Manasen anabar me tuirazimningin mammin adarazir tongin, 18,000plan midorozir gumaziba ize. Men adarazi uari me amisevegha me amadazi, me Devit damuti an atrivimin otivasa Hebronin ghu.

³² Ezi Isakarın anabamın adarazir tongin, 200plan gumazibar garir gumazir dapaniba ko midorozir gumazir men apengan ingariba, me bar ize. Gumazibar garir gumazir dapanir kaba, nighnizir aghuiba iti, egha me dughiar kamın bizir otiviziba ko Israelia damuamin bizibar mingariba, me bar dagh fo.

³³ Ezi Sebulunın anabamın adarazir tongin, 50,000plan midorozir gumazir bar aghuiba ize. Me Devitin akurvaghamin nighnizir bar vamira iti. Egha misoghamin bizir guar aviriba sara ize.

³⁴ Ezi Naptalin anabamın adarazir tongin, 1,000plan midorozir gumazibar dapaniba ko 37,000pla midorozir gumaziba ize. Me uan oraba ko afuzir ruaribar suigha ize.

³⁵ Ezi Danın anabamın adarazir tongin, 28,600plan midorozir gumaziba ize. Me zurara misoghasavira gara iti.

³⁶ Ezi Aserin anabamın adarazir tongin, 40,000plan midorozir gumaziba ize. Me uaghan zurara misoghasavira gara iti.

³⁷ Ezi Rubenin anabam ko Gatin anabam ko Jordanin Fanemin aruem anadi naghin itir Manasen anabar me tuirazimningin igharazim, me Jordanin Fanemin aruem anadi naghin iti, men adarazir tongin, 120,000plan midorozir gumaziba ize. Me bar midorozim damuamin bizir aviriba sara ize.

³⁸ Midorozir gumazir aghuir kaba bar, midorozir biziba atera iza Hebronin otifi. Me Devit damighti, a Israelian danganiba bar dar atrivimin otivasa, me bar nighnizir vamira iti. Ezi Israelian igharaz darasi, me uaghan nighnizir kamra iti. ³⁹ Gumazir kaba, men namakaba me bagha inigha izezir dagheba, me da apava aruer pumuning ko mizekimin Devit ko Hebronin iti. ⁴⁰ Bar guizbangira, Israelian kantrin itir danganiba bar dar iti darasi, bar saghon itir Isakarın nguazim ko Sebulunin nguazim ko

Naptalin nguazir notin amadaghan iti darazi uaghan, me bar kamaghin oregha bar akuegha dagher igharagha garir avirim atera Hebronin izi. Me plauan avirim ko wainin ovizir me apuziziba ko fikin ovizir me apuziziba ko wainin dipar aviriba ko olivin boreba, me da atera ize. Me dagher kaba isa donkiba ko kamelba ko bulmakaubagh isin da arigha da atera ize. Egha gumazamiziba damamin bulmakauba ko sipsipba, me uaghan da inigha ize.

13

Devit ghua Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam ini

(2 Samuel 6:1-11)

¹ Dughiar mamin, Devit uan gumazir dapanir 1,000plan gumazibar gariba, ko gumazir dapanir 100plan gumazibar gariba, ko uan gumazir dapanir igharaziba kamaghin me ko uariv gia men nighnizim bagha men azai. ²⁻³ Egha a bar moghira Israelian diagha kamaghin me migei, “Ki kamaghin nighnisi, e ti mangi Ikiavira Itir Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh iziti deragham. Guizbangira, Sol atrivimin itir dughiamin, e bar Boksia kam bakinighniki. Kamaghin amizi, ia nighnizir kam gifueghti, Ikiavira Itir God, en God, e Akar Dikirizir Gavgavimin Boksia kam inigh izisi ifueghti, e namakar Israelin kantrin itiba bagh akam amangam. Egh e uaghan ofa gamir gumaziba ko Livain uan nguibabar itiba sara me bagh akam amadagham. Eghti me bar moghira izi e ko uari akuvagham.” ⁴ Ezi gumazamiziba bar moghira iza uari akuvagha nighnizir kam gifongegha Devitin amamangati.

⁵ Kamaghin amizi, Devit Israelin kantrin iti darazi bagha bar akaba amangi, sautin amadaghan itir Isipin mitaghniamin boroghin Sihorin Fanemin ikegha bar ghua,

notin amadaghan itir Hamatin zuir tuavir akamin tu. Ezi me Kiriati Jearimin mangi Ikiavira Itir Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam iniasa, bar iza uari akufa. ⁶ Ezi Devit me inigha Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam iniasa Judan nguazimin itir nguibam Balan zui, an ziar igharazim Kiriati Jearim. Me Boksiam kam migia ghaze, Ikiavira Itir God, kar an Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam. Boksiam kam, enselin bar gavgavir pumuningin nedazimning, a gisin ikia mati, Ikiavira Itir Godin atrivir dabirabim. ⁷ Ezi Devit uan midorozir gumaziba ko ghua Balan nguibar ekiamin otivigha, ghua Abinadapin dipenimin oto. Egha me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh mangasa, karisin igiar mam inigha Boksiam isa a gisin aneti. Ezi Abinadapin otarimning, Usa ko Ahio, aning karisin igiar kamin akua tuavimin zui. ⁸ Ezi Devit Israelia ko me bar moghira ghuava, Ikiavira Itir Godin damazimin bar akongegha pamtem ighiabagh amua an ziam fe. Me gitaba ko buaba, ko tambarinba ko dibiarir guar aviribav sogha sighthabagh ivi.

⁹ Me ghua gumazir mamin nguazir asizimin oto, gumazir kamin ziam Kidon. Kar me witin ovizibar iniba kua dar dagheba isir danganim. Danganir kamin bulmakauba daghdazima, Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam irasava ami. Kamaghin amizi, Usa uan agharim amadagha Boksiamin suira. ¹⁰ Kamaghin amizi, Ikiavira Itir God bar puvirama Usan aningaghegha atari. Ezi danganir kamra, Usa Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiamin miriamin magharam areme. ¹¹ Devit garima, Ikiavira Itir God uan aningagharim Usa gingezi an areme. Ezi Devit atari. Ezi me danganir kam dibora ghaze, "God Uan Aningagharim Usa Ginge," egha datirighin me uaghan

kamaghira a diboravira iti.*

¹² Devit datirighin Ikiavira Itir Godin atiatigha ghaze, “Ki manmaghin, Ikiavira Itir Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh iziti a na ko ikiam?” ¹³ Kamagh amizi, Devit Boksiam inigh Devitin Nguibar Ekiamin mangan aghuagha, a inigha Jerusalemin zuir tuavim ategha ghua, Getin nguibar ekiamin gumazir mam, Obetidomin dipenimin aneti. ¹⁴ Ezi Boksiam 3plan iakinibar Obetidomin dipenimin iti. Ezi dughiar kamin, Ikiavira Itir God bar deraghavira Obetidom ko an adarazigh ami.

14

Devit Jerusalemin ikia atrivimin iti
(2 Samuel 5:11-16)

¹ Tairin nguibar ekiamin Atrivim Hiram, a uan gavmanin ingangarir gumazir dapaniba Devit bagha me amada. A uaghan Atrivim Devitin dipenimin ingarasa, temer sidaba ko, dipenibar ingarir gumaziba ko dagiabar bizibar ingarir gumaziba, a me amangi. Ezi me Devit bagha atrivimin dipenimin ingari. ² Devit bizir kabar gari, da a bagha izima a kamaghin fo, Ikiavira Itir God guizbangira Israelian atrivimin ikiasa a ginaba. A uaghan kamaghin fo, Ikiavira Itir God uan gumazamiziba bar men akurvaghasa, kamagh amizi, a kantri Israel gamima, a bar dera.

³ Ezi Devit Jerusalemin ikia ua amuir igharazir maba inigha dar iti. Ezi an amuir kaba, otariba ko guivir maba bate. ⁴ A Jerusalemin ikiava otarir maba ini. Men ziabar kara: Simea, Sobap, Natan, Solomon, ⁵ Iphar, Elisua, Elpelet, ⁶ Noga, Nefek, Jafia, ⁷ Elisama, Beliada ko Elifelet.

* **13:11:** Akar kam, “datirighin,” a datirighin itir dughiam migeir puvati. A gumazir akinafarir kam osirizimin dughiam migei. **13:14:** 1 Eghaghaniba 26:4-5

*Devit Filistiaba ko misogha me abira
(2 Samuel 5:17-25)*

⁸ Filistiaba kamaghin oraki, Israelia Devit amisevezima a men atrivimin oto. Ezi Filistiaba mangi me misuegh Devitin suighasa zui. Me bizir kam damuasa amima Devit fogha, uan danganir mogomer gavgavimin uaghiri. ⁹ Filistiaba iza Refaimin danganir zarimin otogha gumazamizibav sogha men biziba okei. ¹⁰ Ezi Devit kamaghin Godin azara, “Ki mangiva Filistian kabav sogham, o? Ki mangi me ko misoghti, ni me isi na dafarim darigham o?”

Ezi Ikiavira Itir God kamaghin a ikaragha ghaze, “Are, ni mangi. Ki me isi nin dafarim datighti, ni midorozimin me abiragham.”

¹¹ Ezi Devit ghua Filistiabav sogha me abiragha kamaghin migei, “Ikiavira Itir God mati aperiam otogha, pamtemin ivemara nan dafarimin nan apaniba abiagharigha me gasighasiki.”

Kamaghin amizi, me danganir kam dibora ghaze, “Ekiam Aperiaamin Min Pamten Ivemara Apaniba Abiagharisi.”

¹² Ezi Filistiaba uan marvir guaba ategha are. Ezi Devit uan midorozir gumazibav kemezi, me men marvir guabagh apongezi da isi.

¹³ Ezi Filistiaba gin ua danganir zarir kamin izegha gumazamizibav sogha men biziba okei. ¹⁴ Ezi Devit kamaghin Godin azara, “Ki manmaghin damuam?”

Ezi Ikiavira Itir God kamaghin a ikaragha ghaze, “Ia me misoghsi mangiva, men guaba moghin mangan marki. Ia modogh men girakirangin moghin mangi, egh temer balsamba tuivighav iti naghin misoghsivira gan iki. ¹⁵ Ia oraghtima niginim otogham, mati gumaziba temer kabar ghuabagh isin daruam. Eghti ia fogh suam, ki uabi Filistiabav soghsi ian faragh mangam. Ia niginir kam

baraghamin dughiamin, ia maghira ivemar mangi me misogh.”¹⁶ Ezi Devit Ikiavira Itir God a mikemezi moghiram amigha, Filistiabar agiragha bar me misuaghariki. Me me misogha Gibeonin nguibar ekiamin ikegha ghua Geserin nguibar ekiamin tu.¹⁷ Devit amizi bizir kam, kantribar gumazamiziba bar moghira a baregha ziar ekiam Devit ganidi. Ezi Ikiavira Itir God me gamizima, me bar Devitin atiatingi.

15

Me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh
Jerusalem mangasa

¹ Devit ua bagha Jerusalem dipenibar ingari, Jerusalem, a Devitin Nguibar Ekiam. Egha a uaghan Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam arighasa danganir mam akiri, egha me danganir kamin, Purirpenir mamin ingari. ² Ezi Devit kamaghin migei, “Ikiavira Itir God uan Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam aterasa, Livain anabamin adarazi ginaba. Eghti me zurara an ingangarim damuam. Kamaghin amizi, Livain anabamin adarazira, me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam gisaghpugh aneteram.” ³ Egha Devit, Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh mangi danganir a bagha dikirizimin anerighasa Israelian diazima, me iza Jerusalem nguibamin uari akufa. ⁴ Egha a Aronin ovavir boriba, ko Livain anabamin adarazi akufa. ⁵ Men ziabar kara:

Kohatin ovavir boribar tongin 120plan gumaziba ize.

Ezi men gumazir dapanim, Uriel.

⁶ Ezi Merarin ovavir boribar tongin 220plan gumaziba ize. Ezi men gumazir dapanim, Asaia.

⁷ Ezi Gersonin ovavir boribar tongin 130plan gumaziba ize. Ezi men gumazir dapanim, Joel.

⁸ Ezi Elisafanin ovavir boribar tongin 200plan gumaziba ize. Ezi men gumazir dapanim, Semaia.

⁹ Ezi Hebronin ovavir boribar tongin 80plan gumaziba ize. Ezi men gumazir dapanim, Eliel.

¹⁰ Ezi Usielin ovavir boribar tongin 112plan gumaziba ize. Ezi men gumazir dapanim, Aminadap.

¹¹ Ezi Devit gumazir kabar dia. Kar ofa gamir gumazim Sadok, ko ofa gamir gumazir igharazim Abiatar, ko Livain anabamin gumazir dapanir kaba, Uriel, Asaia, Joel, Semaia, Eliel ko Aminadap. ¹² Egha a kamaghin me migei, “Ia Livain anabamin ikizibar gumazir dapaniba, ia uan adarazi ko, arazir ia damuti ia Godin damazimin zueghamibar gin mangi. Arazir kamin gin, ia mangi Ikiavira Itir God, Israelian God, an Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh, danganir ki a bagha dikirizimin izam. ¹³ E faragha ghua a isir dughiamin, ia e ko ikezir puvati. E arazir aghuimin gin ghua faragha Godin azarazir puvati, e manmaghira damuam. Kamaghin amizi, Ikiavira Itir God, en God, bar pazaviram e gami.” ¹⁴ Ezi ofa gamir gumaziba ko Livain adarasi, arazir me uari damigh Godin damazimin zueghamim gami, egh me mangi Ikiavira Itir God, Israelian Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh izam. ¹⁵ Egha Ikiavira Itir God, fomira Moses mikemezi moghin, Livaiba Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam aterasa, me Boksiam aterir arazim gamua, Boksiamin iter otevir pumuningin suiragha, a fegha uan dipizibagh atigha a gisaghpugha zui. ¹⁶ Ezi Devit Livain adarazir gumazir dapanibav kemezi, me uan tarazi ami-seveghti, me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh

zamin dughiamin, me onger akar aghuibar amu. Egh me uan bar akongezir arazim akakaghshi, pamtemin ighiabar amu gitaba ko tambarinba ko buabav sogh, Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh izam.

¹⁷⁻²¹ Ezi Livain gumazir dapaniba gumazir kaba amisefe:

Joelin otarim Heman,
Hemanin adarazir mav Asap, a Berekian otarim,
ko Kusaian otarim Etan, a Merarin ovavir boribar mav.

Gumazir kaba, onger akaba bangi tambarinbav soghamin ingangarim iti. Ezi gumazir dapaniba, 3plan gumazir kabar akuraghasa ua Livain anabamin adarazir gumazir maba misefe. Livain adarazir gumazir kaba gitabav sozир ingangarim iti. Marazi gitan igharagha garibav sosi, dar ararem bar pin ghuanabo. Gumazir kabar ziabar kara:

Sekaraia, Jesiel, Semiramot, Jehiel, Uni, Eliap, Masea,
ko Benaia.

Ezi marazi gitan igharagha garibav sosi, dar ararem bar iraghu. Gumazir kabar ziabar kara:

Matitia, Elifelehu, Miknea, Obetidom, Jeiel ko Asasia.
Obetidom ko Jeiel, aning Godin Dipenimin itiar akabar garir adarazir gumazimning.

²² Ezi Kenania, a ingangarir kabar amuan bar fo, kamaghin amizi, me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh izamin ingangarir kabar ganasa Kenania amisefe. Kenania, a ighiam gamir gumazir kabar garir gumazim. ²³⁻²⁴ Egha me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiamin ganasa gumazir maba amisefe, men ziabar kara:

Berekia, Elkana, Obetidom, ko Jehia.

Egha me ofa gamir gumazir maba amisevezima, me sighbagh ivia Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiamin faragha zui. Ofa gamir gumazir kabar ziabar kara:

Sebania, Josafat, Netanel, Amasai, Sekaraia, Benaia ko Elieser.

Me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigha
Jerusalem in ize

(2 Samuel 6:12-22)

²⁵ Egha me bar uari akuvagha givagha, Devit, Israelian gumazir dapaniba ko 1,000plan midorozir gumazibar garir gumazir dapaniba, me Obetidomin dipenimin ghugha, Ikiavira Itir Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh ua Devitin Nguibar Ekiamin izasava ami. Gumamaziba bizir kam bagha bar akonge. ²⁶ Ezi Livaiba Ikiavira Itir Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam aterir dughiamin, God men akura. Kamaghin amizi, me a bagha 7pla bulmakaun apuriba ko 7pla sipsipin apuribar ofa gami. ²⁷ Ezi Devit, ofa gamir gumazimin korotiar ruarir dirir mam arugha, an sazimming uabi gike. Ezi Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam aterir Livaiba ko, gitabav sogha ighiabagh amiba ko, ingangaribar garir gumazim Kenania, me bar moghira Devit kurkezi moghin kurke. Ezi Devit ikezi nir ruarir kam gisin, a uaghan ofa gamir gumazimin korotiar otevir azenan azuir dirir mam arugha, an sazimming uabi gike. ²⁸ Me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam atera Jerusalem zuima, Devit Israelia ko me bar moghira arazir kamram amua, bar akongegha pamtemin diava sighbagh ivia tambarinbav sogha gitan igharagha garir kabav sozima, dar ararem bar pin mar ghuavanabo.

²⁹ Me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam atera Devitin Nguibar Ekiamin aven izir dughiamin, Solin guivim Mikal winduan tughav ikia men gari. A uan pam Atrivim Devitin garima, a ighiabagh amuava Ikiavira Itir Godin damazimin igharagha ighava uabi fa uabi ekurava, Ikiavira Itir Godin ziam fe. Devit amir arazir kam, Mikal bar a gifongezir puvatigha, navir kuram Devitin ikia a baseme.

16

¹ Ezi me Ikiavira Itir Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam isava, Devit a bagha ingarizir purirpenimin aven aneti. Egha me Godin damazimin ofan bar isia mighiriba ko, gumazamiziba God ko navir vamiran ikiamin ofabagh ami. ² Devit ofabagh amigha givagha, Ikiavira Itir Godin ziamin, deraghvira gumazamizibar amuasa, an azai. ³ Egha Devit dagheba isa bar gumazamizibagh aningi. Gumaziba ko amiziba vaghvagha Bretin rubuzim ko asizir tuzir me avimin tueziba ko wainin ovizir me apuziziba, me bar ada ini.

⁴ Egha Devit gin Godin ofa gamir gumazir maba amisefe, eghti me Ikiavira Itir Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiamin boroghin mangi Ikiavira Itir God, Israelian Godin ziam fam. Me Godin dim a minabi an ziam fam. ⁵ Egha Devit Asap amisevezi, a gumazir kabar faragha zui. Ezi Sekaraia Asapin namba 2in iti. Ezi gumazir igharazibar ziabar kara: Jeiel, Semiramot, Jehiel, Matitia, Eliap, Benaia, Obetidom ko Jeielin igharazim. Gumazir kabar ingangarim, me gitabav soham. Eghti Asap brasin itaribav soham. ⁶ Egha Devit ofa gamir gumazimning Benaia ko Jahasiel, Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiamin boroghin mangi sighbagh iviamin ingangarim bagha aning amisefe. ⁷ Aruer kam, a faragha zuir dughiar Devit

Ikiavira Itir God minabaghamin onger akabar amuamin ingangarim isa Asap ko an adarazigh aningizim.

Me Ikiavira Itir God
minabir ighiam gami

(Onger Akaba 105:1-15; 96:1-13; 106:1; 106:47-48)

⁸ Asapin adarazi ighiar kam bati:

E bar Ikiavira Itir Godin ziam diponiva a minabaka.

Egh ingangarir ekiar an amizibar gun Kantrin
Igharazibar Gumazamiziba bar me mikimam.

⁹ E Ikiavira Itir God bagh ighiaba bangi egh an ziam fam.

Egh bizir aghuir an amizibar gun mikimam.

¹⁰ Gumazamizir Ikiavira Itir Godin boroghin zuiba,

uan navir averiabar aven a bagh bar akongegh.

E an ziar aghuim ginighnigh an ziar ekiam bar a pirafi
bar akuegham.

¹¹ E zurara Ikiavira Itir Godin boroghira mangi

uarir akurvaghsi an gavgavim bagh an azangsigham.

¹²⁻¹³ Ia Israelin ovavir boriba, Israel a Ekiamin ingangarir
gumazim.

Ia Jekopin boriba, ia Ikiavira Itir God ua baghavira
inabazir gumazamiziba.

Arazarazir ekiaba ko ingangarir gavgavir an amiziba ko

akar a en apanibagh asighasigha mikemeziba,

ia uam adagh nighnighvira iki.

¹⁴ Ikiavira Itir God, a en God.

Egha nguazir kamın gumazamiziba bar me gativagha
men gari.

¹⁵ Ikiavira Itir God e koma Akar Dikirizir Gavgavir mam
gami,

egh zurazurara Akar Dikirizir Gavgavir kam ginigh-nigham.

An Akar Dikirizir Gavgavir kam ginighnigh mangivira ikiam.

¹⁶ An Abraham ko Akar Dikirizir Gavgavir kam gami.

Egha Aisak koma Akar Dikirizir Gavgavir kam akiri.

¹⁷ An Akar Dikirizir Gavgavir kam Jekop koma a gami, a Israelian ovavim,
egha Akar Dikirizir Gavgavir kam gavgavim a ganingi, eghti a zurara iki mamaghira ikiam.

¹⁸ Ikiavira Itir God kamaghin migia ghaze, “Ki Kenanin nguazim ni daningam,
eghti nguazir kam nin ovavir boribar nguazimin ikiam.”

¹⁹ Fomira Israelia bar avirasemezir puvatigha,
Kantrin Igharazibar Gumazamizibar min pura Kenanin nguazimin iti.

²⁰ Egha Kantrin Igharazibar Gumazamizibar min pura tintinibar dagh aruavira iti.

²¹ Ezi God tarazi ataghizi, me me misogha me abinizir puvati.

A men akurvagha me bagha atrivir maba akar gavgaviba me ganiga atriviba dikabira,

²² egha ghaze, “Ki ua bagha misevezir gumazamiziba, ia me gasighasighan marki!

Ia nan akam inigha izir gumaziba pazi me damuan marki!”

²³ Nguazir kamin gumazamiziba bar, ia Ikiavira Itir God bagh onger akabar amu.

Dughiabar zurara ia an gun uariv mikim suam, Ikiavira Itir God zurara en akurvasi.

²⁴ Ia, an gavgavim ko ingangarir aghuir an amibar gun kantriba bar dar gumazamizibav kim.

²⁵ Ikiavira Itir God a bar faraghavira ikia bar gavgafi. Ezi e an ziam fi mangivira ikiam.

Aseba bar, me Ikiavira Itir Godin min itir puvati. E an apengara ikiva an atiatingam.

²⁶ Nguazimin itir gumazamizibar aseba, da pura ifavarir godba.

Ikiavira Itir God, an overiamin ingari.

²⁷ Ikiavira Itir God, atrivimin ikia ziar ekiam ikia, egha uan Dipenimin iti.

A bizir aghuiba ko gavgavimin mingarim.

²⁸ Ia nguazimin itir ikizibar gumazamiziba bar, ia Ikiavira Itir Godin ziar ekiam ko gavgavim bagh bar akongegh.

²⁹⁻³⁰ Ikiavira Itir God, a bar faraghavira itima, ia an ziar ekiam fi.

Ia ofaba inigh an Dipenimin mangi.

Ikiavira Itir Godin Araziba da bar deragha bar zue, arazir kaba mati an kurkazir aghuim.

Ia gumazamiziba bar moghira an arazir kabagh nigh-nigh an ziam fi.*

Ia nguazimin gumazamiziba, ia an atiating egh akong.

Ia Kantrin Igharazibar Gumazamizibar tongin iki mikim suam,

“Ikiavira Itir God, an atrivimin iti.

16:26: Ofa Gami 19:4 * **16:29-30:** Hibrun akam deragha akar kamın mingarim abighizir puvati. Gumazir maba kamaghın nighnisi, Hibrun akamın mingarim kamakin, “Ia kurkazir aghuiba ikegh izi, an ziam fi.”

A nguazimin ingarigha a gamizi, a gavgavigh iki mamaghira ikiva sivaghsivaghan kogham.”

31-33 Nguazim ko overiam, gua bar akongegh, ongarim, ni bar akuegh egh niginir dafam damu.

Ia ongarimin aven itir biziba, ia uaghan bar akongegh.

Ia azeniba, ko azenibar aghuir biziba, ia bar moghira bar akongegh.

Ia ruaribar temeba, ia uaghan ighiabar amu bar akongegh.

Ia bar moghira izi, Ikiavira Itir Godin damazimin ighiam damu.

A izi nguazimin gumazamiziba bar men araziba tu-isigham.

34 Ikiavira Itir Godin Araziba bar dera, ezi a zurara en apanguva ikia mamaghira iti.

Kamaghin amizi, e bizir kam bagh a minabagham!

35 O God, ni datirighin en akuragh!

E gumazamizir bar igharazibar torimin iti, ni uam e akuvagh uam e inigh en nguazimin izi.

Eghti e nin ziar ekiam ginighnigh nin ziar ekiam min-abagham.

E nin ziam fisi bar akuegham.

36 E Ikiavira Itir Godin ziam feka, a Israelian God.

E datirighin ko, gin izamin dughiabar zurara an ziam feka.

Asapin adarazi ighiar kam bangegha givazi, gumazamiziba kamaghin migei, “Bar guizbangira!” Egha me Ikiavira Itir Godin ziam fa ghaze, “Aleluia!”

Asap ko an adarasi, men ingangarim

³⁷ Devit Ikiavira Itir Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiamin boroghira ikiva, aruebar vaghvagh Godin ziam famin arazibar faragh mangasa Asap ko an adarazi amisefe. Me zurara ingangarir kam damu kamaghira ikiam. ³⁸ Egha Devit uaghan Asapin adarazir akurvaghasa ingangarim isa Jedutunin otarim Obetidom ko an adarazir tongin 68plan gumazibagh aningi. Ezi Obetidom ko Hosa Purirpenimin tiar akabar garir ingangarim iti.

Gibeonin nguibar ekiamin ofabar amuamin ingangarim

³⁹ Devit Gibeonin nguibar ekiamin itir Purirpenmin ofa damuva an ganamin ofan ingangarim bagha Sadok ko ofa gamir gumazir igharaziba amisefe. ⁴⁰ Me zurara mizaraziba ko guaratizibar, asiziba bar isia mighirir ofa gamir dakozimin, Ikiavira Itir God bagh ofan bar isia mighiribar amuam. Ikiavira Itir God Israelia ganingizir ofa damuamin Arazir kaba, me dar gintigh. ⁴¹ Egha Devit Ikiavira Itir God minabiva ighiaba bangasa Heman ko Jedutun ko Livain marazi a misefe. Ighiar kaba kamaghin ghu, "Ikiavira Itir God zurara en apangkuvigha mamaghira iti." ⁴² Heman ko Jedutun, Ikiavira Itir Godin ziam famin ighiaba bagh sighabagh ivi tambarinba ko buar guar aviribav soghamin ingangarim iti. Ezi Jedutunin otariba Ikiavira Itir Godin Purirpenimin tiar akabar ganamin ingangarim iti.

⁴³ Devit ingangariba me ganigha givazi, gumazamiziba uamategha uan nguibabar zui. Ezi Devit, deragh uan adarazir amuasa Godin azangsighasa, uamategha uan dipenimin zui.

17

Godin akam inigha izir gumazim Natan, *Godin* akamin gun *Devit* migei

(2 *Samuel* 7:1-17)

¹ Dughiar maba givazima, Atrivim *Devit* uan dipenimin bar deraghavira ikia avughsi. Egha a kamaghin *Godin* akam inigha izir gumazim Natan migei, “Ki dipenir aghuir me sidan temebar ingarizimin bar deraghavira iti. Ezi Ikiavira Itir *Godin* Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam, a Purirpenimin iti. Bizir kam derazir puvati.”

² Ezi Natan atrivim ikaragha ghaze, “Ikiavira Itir *God* ni ko iti. Kamaghin amizi, bizir tizim nin nighnizimin izi, ni a damusi ni puram a damu.”

³ Ezi dimagarir kamin, Ikiavira Itir *God* Natan migia ghaze, ⁴ “Ni mangi nan ingangarir gumazim *Devit* mikim suam: Ikiavira Itir *God* ghaze, ni nan dipenir ki aven ikiamimin ingaramin gumazir ki misevezim puvati. ⁵ Ki dipenir ekiabar aven itir puvati. Ki fomira Isipin kantrin aven *Israelia* inigha azenan iza ghua datirighin tu, ki tintinibar danganir aviribar arua, Purirpenimin aven iti. ⁶ Ki danganir aviribar *Israelia*, ia koma aruava, kamaghin ian gumazir dapanir ki misevezir tamin azarazir puvati, ‘Ni manmaghsua na bagha temer sidabar dipenitamin ingarizir puvati?’”

⁷ Egha Ikiavira Itir *God* ua Natan migia ghaze, “Ni kamaghin nan ingangarir gumazim *Devit* mikim: Ki Ikiavira Itir *Godin* Gavgaviba Bar Itim, ni sipsipbagh eghuva dar garir dughiamin, ni nan gumamaziziba *Israelia*, men gumazir dapanimin ikiasa ki ni amisefe. ⁸ Ni zuir danganiba bar, ki ni ko iti. Egha ki nin apaniba abirazima, ni me gasighasiki. Nguazir kamin gumazibar ziaba ekevezi moghin, ki nin ziam damighti a bar ekevegham. ⁹⁻¹⁰ Ki uan gumamaziziba *Israelia* bagha nguazir mam amisefe. Ki an

me arighti, me uan nguibamin min deraghvira a dapiagh ikiva uam atiatingan kogham. Eghti gumazir kuraba fomira me gamizi moghin, ua me damuan kogham. Ian ovaviba fomira nguazir kam inizir dughiamin ikegha izi, ki ia bagha misevezir gumazir dapanibar dughiamin, ian apaniba ia gasighasighavira iti. Ezi datirighin ki apanibar tuaviba apirighti, me ua me gasighasighan kogham. Ki nin adarazi ateghti, me ikiva ni bagh ovavir boriba batam.

¹¹ “Ni aremeghti, me mozimin ni afaghti, ki nin boribar tongin otaritam amiseveghti, an atrivir gavgavimin otoghti, bizitam a dikabiraghan kogham. ¹² Atrivir kamra, a na bagh dipenimin ingaram. Eghti ki an ovavir boribar amighti, me gin atrivibar iki gavgavigh mamaghira ikiam. ¹³ Eghti kirara, an afeziamin min ikiti, a nan otarimin min ikiam. Egh ki zurara an apangkuvam. Ki faragha Sol batoghezi ni an danganim inizi moghin, ki akirim ragh nin otarim gasaraghan kogham. ¹⁴ Eghti nin adarazi givaghan kogham. Ki nin ikizimin aven gumazibar amuti, me atrivibar otiv mamaghira ikiam.” ¹⁵ Natan Ikiavira Itir Godin akaba baregha givagha, ghua God an akazir biziba bar dar gun Devit mikeme.

Devit Ikiavira Itir God ko migei

(2 Samuel 7:18-29)

¹⁶ Atrivim Devit, Ikiavira Itir Godin akam baregha givagha, an Purirpenimin aven ghugha an damazimin kamaghin a ko migei, “O Ikiavira Itir Godin Gavgavim, ki tina, ni arazir aghuir aviribar na gami. Ezi ki uan adarazi ko, e ziar ekiaba puvati. Ezi ni fomira deraghavira na gamua iza datirighin tu. ¹⁷ O God, ni ghaze, arazir aghuir ni e gamizir kaba ti nin damazimin bizir muziariba, egha ni arazir igharazir mamin ua na gami. Ni uan ingangarir

gumazimin ovavir borir gın otivamibar amuamin bizimin gun na mikeme. O Ikiavira Itir Godin Gavgavim, ki gumazir kinim, ezi ni bar bizir ekiabar amuasa dar nan akakasi. ¹⁸ Kamaghin amizi, ki manmaghin ni mikimam? Ki nin ingangarir gumazim, ezi ni na gifogha gifa. ¹⁹ O Ikiavira Itir God, ni uan ifongiamin gın ghua uan ingangarir gumazim bagha bizir ekiar kam gami. Egha ni uan akar dikirizir ekiaba nan akakasi. ²⁰ O Ikiavira Itir God, nin gavgavim bar ekevezi, tav ua nin min itir puvati. E uan inazibar akatoribar oraghizi moghin, ni uabira bar guizin God. ²¹ E Israelia, Isipin kalabusin itima, ni uam e ini, egha ni e gamizi, e nin gumazamizibar otifi. Kamaghin amizi, nguazir kamin gumazamizir igharaziba, me, e nin gumazamizibar min garir puvati. E nin gumazamiziba kantrin kamin otogha itima, ni bizir aghuiba ko bizir ekiar aviribar en akura. Ni gumazamizir igharaziba batuegha men asebagh asighasighizi, e iza men nguazim ini. Kamaghin amizi kantriba bar, dar gumazamiziba ziar ekiam ni ganidi. ²² O Ikiavira Itir God, ni Israelia e gamizi, e zurara kamaghira nin gumazamizibar ikiam. Eghti ni uabi en Godin ikiam.

²³ “O Ikiavira Itir God, ni uan ingangarir gumazim ko an adarazi bagha amizir akar dikirizir kam, ki kamaghsua, ni a damighti a zurara kamaghira iki. ²⁴ Eghti gumazamiziba bizir ni amir kabar ganiva, ziar ekiam ni daningam. Egh me kamaghin mikim suam, ‘Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim, a Israelian God.’ Egh ni zurara nan adarazir amuti me atrivibar otivam. ²⁵ O nan God, ni kamaghin nan aka, ni nan ovavir boribar amuti, me zurara gavgavigh ikiam. Kamaghin amizi, ki nin ingangarir gumazim, ki ni ko mikiman atiatir puvati.

²⁶ “O Ikiavira Itir God, ni uabi guizbangira God, ni uan akar dikirizibar gın ghua, biziba bar dagh ami. Egh ni

uan ingangarir gumazim bagha akar dikirizir aghuir kam damuti, a guizbangiram otogh. ²⁷ O Ikiavira Itir God, ki nin ingangarir gumazim, ki kamaghin ifonge, ni akar dikirizir kam ginighnigh, egh deraghvira nan ikizim damu. Eghti ovavir borir nan gin izamiba, nin damazimin iki zurara kamaghira ikiam.”

18

Devit midorozimin aven
uan apaniba abira
(2 Samuel 8:1-18)

¹ Egha gin, Devit uan midorozir gumaziba ko ua ghua Filistiaba ko misosi. Egha me Filistiabav sogha me abinigha, Getin nguibar ekiam isava nguibar an boroghin itir maba sara ini. Ezi Filistiaba ua Israelia gatavazir puvati. ² Ezi gin, Devit ua uan midorozir gumaziba ko ghua Moapia misogha me abira. Ezi Moapia Devitin apengan ikia dagiaba isa takisin min a ganidi. ³ Ezi Devit uan midorozir gumaziba ko ghua kantri Soban atrivim ko misosi, an ziam Hadateser. Soba, a Sirian kantrin nguibar ekiar mam, egha a kantri Hamatin boroghin iti. Dughiar kamin Hadateser uan midorozir gumaziba inigha apanibav soghasa ghua, Yufretisin Fanemin amadaghan nguazir otevitam ua bagh a iniasa zui. Ezi Devitin adarazi me batogha, midorozimin me abini. ⁴ Egha Devit Hadateserin midorozir gumazir aviriba ini. A 20,000plan midorozir gumaziba isa, 7,000plan midorozir gumazir hoziabagh apiaghira misoziba ini. Egha Devit uaghan, 1,000plan karisba ini, egha 100plan hoziaba ini. A uaghan hoziar igharazibar suer agiriba aghorezi, da daruan ibura.

⁵ Dughiar kamin Sirian Damaskusin nguibar ekiamin itiba, me Atrivim Hadateserin akuragh misoghasa zui. Ezi

Devit uan midorozir gumaziba ko, me Sirian midorozir gumazir 22,000plan misoghezi me ariaghire. ⁶ Ezi Devit uan midorozir gumaziba Sirian kantrin tintinibar me ariki. Ezi Sirian gumazamiziba Devitin apengan ikiava dagiaba isa takisin min a ganidi. Danganir Devit misoghasa zuiba bar, Ikiavira Itir God an akurvazima, an apaniba abiri. ⁷ Devit garima, Hadateserin midorozir gumazir dapaniba golin ingarizir oraba ateri. Ezi David orar kaba inigha Jerusalem in ghu. ⁸ A uaghan Hadateserin nguibar ekiamning Beta, ko Berotai, aningin brasin aviriba ini. Solomon gin brasin kaba inigha Godin Dipenimin bizir kabar ingari, brasin tengin bar ekiam ko Godin Dipenimin guarir akinir ruarir pumuning ko brasin itariba ko bizir igharaziba sara.

⁹ Kantri Hamatin Atrivim Toi, an orazi, Devit kantri Soban Atrivim Hadateserin midorozir gumaziba abiragha gifa. ¹⁰ Dughiar aviribar Hadateser faragha, Toi ananim gami. Kamaghin amizi, Devit Hadateserin misoghezir bizim bagha, Atrivim Toi bar akonge. Kamaghin Toi, uan otarim Hadoram, an ziar igharazim Joram, Devit bagha anemada. Egha a migia ghaze, “Ni mangi nan dughiar aghuim a daningigh. Egh kamaghin a mikim suam, Ki orazi, ni Hadateser abiragha gifa. Kamaghin amizi, ki bizir ni amizir kam bagha bar akonge.” Ezi Hadoram Devit bagha ghua bizir aghuir me gol ko silva ko brasin ingariziba a ganidi. ¹¹ Ezi Devit bizir aghuir kaba inigha Ikiavira Itir Godin ziam fasa dagh inaba, eghti da God baghvira ikiam. A kantrin igharaziba bar me misogha inizir golba ko silvaba, a kamaghira dagh ami. Kar Idomia ko Moapia ko Amonia ko Filistiaba ko Amalekia.

¹² Ezi Seruian otarim Abisai, Devitin midorozir gu-

maziba inigha uaghira Idomia ko misoghasa, Danganir Zarir Amangszir Avirim Itimin ghu. Egha me Idomian 18,000plan gumazibav soghezi me ariaghire. ¹³ Ezi Abisai, Idomian ganasa midorozir gumaziba kantri Idomin tintinibar me ariki. Ezi Idomian gumazamiziba Devitin apengan ikiava, dagiaba isa takisin min a ganidi. Danganir Devit misoghasa zuiba bar, Ikiavira Itir God an akurvazima, an apaniba abiri.

¹⁴ Devit Israelia bar me gativagha, guizin arazibar deraghavira uan gumazamizibagh ami. ¹⁵ Seruian otarim Joap, a midorozir gumazibar dapanim. Ezi Ahilutin otarim Jehosafat, a gavmanin akinafariba osirir gumazir faragha zuim. ¹⁶ Ezi Sadok ko Ahimelek, aning ofa gamir gumazimning. Sadok, a Ahitupin otarim, ezi Ahimelek, a Abiatarin otarim. Ezi Savsa, an atrivimin akinafariba osirir gumazim. ¹⁷ Ezi Jehoiadan otarim Benaia, a Devit geghuvir midorozir gumazibar, gumazir dapanim. Kar Keret ko Peletin adarazir gumaziba. Ezi Devitin otariba gavmanin gumazir dapanir ekiabar iti.

19

Devit, midorozimin
Amonia ko Siriaba abira
(2 Samuel 10:1-19)

¹ Bizir kamin gin, Amonian Atrivim Nahas aremezi, an otarim an danganim inigha atrivimin oto. ² Ezi Devit ghaze, “Ki arazir aghuimin Hanun damuam, mati an afeziam Nahas faragha arazir aghuimin na gami.”

Kamaghin amizi, Devit apangkuvir migirigiabar Hanunin mikimasa uan abuir gumazir maba amada. Ezi me ghua otozir dughiamin, ³ kantri Amonian gumazir dapaniba uan atrivim migia ghaze, “Ni ti ghaze, Devit abuir gumazir kaba amadazi, me ziar ekiam nin afeziam

daningasa ize? Bar puvati. A ti ifar mongiva en kantri getiva an ganasa oda me amadazi me ize. Egh me gin uan midorozir gumaziba ko izi e gasighasigham.”

⁴ Ezi Hanun akar kam baregha, Devitin abuir gumazibar suigha men ghuamasizibagh ise. Egha uaghan men ko-rotiar ruariba arighara da aghorezi da bar otefe, ezi men mitiarakaba azenimra iti. Egha a me amadazi me ghue.

⁵ Ezi abuir gumazir kaba bar aghumsigha, uamategh uan nguibabar mangan aghua. Ezi Devit Hanun amizir bizir kam baregha, kamaghin abuir gumazir kaba bagha akam amaga ghaze, “Ia Jerikon nguibar ekiamra iki mangiti ian ghumasiziba uam otivigh givaghti ia Jerusalem in izi.”

⁶ Amonia kamaghin fo, me Devitin abuir gumazibagh amizir bizir kam, an a bagh bar men aningaghegham. Kamaghin amizi, Hanun uan adarazi ko, me midorozir karisba ko karisbagh isin apia misozir midorozir gumazibagh ivezasa Mesopotemian adarazi ko, Sirian gumazir kantri Makan itiba ko, kantri Soban itir darazi bagha akam amada. Egha Hanun kantrin kabar midorozir gumazibagh ivezasa silvan maba amada, dar osimtizim 35,000 kilogrem in tu. ⁷ Ezi me 32,000plan midorozir karisba isava Hanun ganingi. Ezi Makan atrivim uan midorozir gumaziba ko uaghan Hanun in akurvaghasa iza Medeban nguibar ekiam in boroghin danganim aghuigha an iti. Ezi Amonin midorozir gumaziba uaghan uan nguibar ekiam ategha iza Israelia ko misoghasa uari akuvagha iti.

⁸ Ezi Devit kamaghin oraki, Amonia uan midorozir gumaziba bar me akufa. Egha a Joap ko midorozir gumaziba bar me amadazi, me me ko misoghasa zui. ⁹ Ezi Amonia uan nguibar ekiam in azenan izegha misoghasa uari arigha, nguibar ekiam avinizir divazir tiar akamin boroghin tuivighav iti. Ezi atrivir men akurvaghasa

izeziba uan adarazi ko, me uarira dadar torimin tuivighav iti. Egha misoghasa uari arigha iti.

¹⁰ Ezi Joap apanir kabar ganigha fo, midorozir gumazir okoruar pumuning, vong ko vong sara dikavigh izi a ko misogham. Kamaghin amizi, a Israelian gumazir gav-gavir deragha misozir maba amisevegha me isa, dadar torimin itir apanir kabar arava bizimin me afe. Egha a uabi men dapanimin ikia faragha tu. ¹¹ Egha a uan dozim Abisai amisevezi, a midorozir gumazir igharazibar faragha zui. Egha Amonian midorozir gumazibar arava men boroghin uan midorozir gumaziba bizimin me afa zui. ¹² Egha Joap kamaghin Abisai migei, “Ni ganti, Sirian midorozir gumaziba e adugh mangi e abinsi damuti, ia izi en akuragh. Eghti Amonia ia adugh mangi ia abinsi damuti, e mangi ian akuragh. ¹³ Ia atiatingan marki! E uan gumazamiziba ko nguibar ekiar God e ganingiziba bagh nighnigh pamtemin misogham. Eghti ikiavira Itir God damuasa ifongezir bizir aghuim a mar guizbangirama otogh.”

¹⁴ Egha Joap uan midorozir gumaziba ko Siriabav soghasa ghua garima, me ara tintinibar ghue. ¹⁵ Ezi Amonia gari, Siriaba arima, me uaghan Abisain adarazir damazimin ara ghua uan nguibar ekiam avinizir divazir ekiamin aven monge. Ezi Joap pura Amonia ategha uan midorozir gumaziba inigha uamategha Jerusalem in ghua.

¹⁶ Ezi Siriaba garima, Israelia midorozimin me abira, kamaghin amizi, me uan midorozir gumazibar diazima me bar iza uari akufa. Egha me uarir akurvaghasa gumazir maba amangizi, me ghua Sirian adarazir Yufretisin Fanemin aruem anadi naghin itir gumazir maba ini. Ezi Sirian gumazir kaba iza men akura. Ezi Atrivim Hadeserin midorozir gumazibar garir gumazir dapanim Sobak, men faragha ghua men gumazir dapanimin iti.

¹⁷ Ezi Devit orazi, Siriaba iza uari akuvagha itima, a Israelian midorozir gumaziba bar me inigha ghua Jordanin Fanem girigha vongin ghua danganir Siriaba itimin ghu. Ezi Sirian midorozir gumaziba tuiva misoghasa uari arigha maghira Israelia ko midorozim fore. ¹⁸ Ezi Israelia midorozimin bar gavgavigha Sirian midorozir gumaziba adugha zuima me are. Ezi Devit uan midorozir gumaziba ko, men 7,000plan karisbagh isin ikia misozir gumaziba ko 40,000plan nguazimin tuiva misozir gumazibav soghezi, me ariaghire. Egha uaghan Sirian midorozir gumazibar dapanim Sobakin misoghezi, a danganir kamrama areme. ¹⁹ Ezi Atrivim Hadateserin apengan itir adarazi garima, Israelia me abinigha gifa. Ezi me tagha, Israelia ko navir vamiran ikiasa akam akirigha Israelian apengan iti. Kamaghin amizi, Siriaba ua Amonian akurvazir puvati.

20

Devit misogha Raban nguibar ekiam ini

(2 Samuel 11:1; 12:26-31)

¹ Ezi azeniba vaghvagha, dar dughiar orangtiziba givasava amima, atriviba uan midorozir gumaziba inigha uan apanibav soghasa zui. Ezi azenir Devit Siriaba abirazimin gin, orangtizimin dughiam givasava amima, Joap midorozir gumaziba inigha Amonia misoghasa zui. Me ghua Amonia misogha me abiragha, Raban nguibar ekiam ekiarugha midorozim fore. Ezi Devit uabi midorozim bagha ghuzir puvatigha, Jerusalemra iti.

Joap Israelia ko pamten Amonia ko misogha ghua Raban nguibar ekiam ini. ² Ezi Devit Amonian atrivimin dapanir asuam ini. Dapanir asuar kam, me golin an ingarizi, an osimtizim 35 kilogram. Dapanir asuar kam, me dagiar dirir bar pin kozibar an kuruke. Ezi Israelia dapanir asuar

1 Eghaghaniba 20:3741 Eghaghaniba 20:7

kam inigha Devitin dapanim garu. Devit uaghan dagiaba ko bizir aghuir aviriba nguibar ekiar kamin ada ini. ³ Egha Devit Raban nguibar ekiamin itir gumazamiziba bar me inigha, ingangarir guar aviribar amuasa me arisi. Marazi sabar ingarir ingangaribagh ami, marazi ainin afavibar ingangaribagh ami, marazi ainin sobiabar ingangaribagh ami. Arazir kamra, Devit kantri Amonin nguibar ekiar igharaziba bar men gumazamizibagh ami. Egha gin, Devit uan midorozir gumaziba ko me uamategha Jerusalemin ghue.

*Israelia Filistiabar gumazir bar dafaba ko misosi
(2 Samuel 21:18-22)*

⁴ Egha Israelia gin ua Filistiaba ko misosi. Dughiar kamin me Geserin nguibamin uariv sosi. Ezi Israelian mav, a Husan nguibamin gumazim, an ziam Sibekai, a Filistian gumazir bar dafar ruarir mam misoghezi an areme, an ziam Sipai.

⁵ Dughiar igharazir mam, Israelia ua Filistiaba ko uariv sosi. Ezi Jairin otarim Elhanan, a Getin nguibar ekiamin gumazim Lami misoghezima an areme, a Goliatin aveghbuam. Lamin afuzir misiam bar ekeveghe mati me iniba nuavir masinin tretbar suizir aghorir bar dafam.

⁶ Ezi gin midorozir igharazir mam ua Getin nguibar ekiamin oto. Gumazir bar dafar ruaribar ovavir borir mam uaghan iti, egha a gumazir ruarir dafam. Ezi an dafarimning vaghvaghera 6plan dafarir puziba iti, ezi an dagarimning uaghan kamaghira 6plan dagarir puziba iti. Da bar moghira 24plan puziba. ⁷ Gumazir kam dibovir akabar Israelia miyav itima, Devitin aveghbuam Sama, an otarim Jonatan a misoghezi, an areme.

⁸ Filistian gumazir kaba, me gumazir bar dafar ruarir Getin nguibar ekiamin izezibar ovavir boriba. Devit uan midorozir gumaziba ko me misoghezi, me ariaghire.

21

Devit gumazamiziba medi

(2 Samuel 24:1-25)

¹ Dughiar mamin, apanibagh amir gumazim Satan, osimtizim Israelia daningasa, egha gumazamiziba mengasa Devitin nighnizim fe.

² Ezi Atrivim Devit Joap ko midorozir gumazibar gumazir dapanir igharazir mabav gia ghaze, “Ia mangi Israelian gumazamiziba bar me mengegh. Ia kantrin danganiba bar adar mangi, notin amadaghan Danin nguibar ekiam ikegh, mangi sautin amadaghan Berseban nguibar ekiamin otogh, gumazamiziba bar me mengegh. Ki e uan gumazamizibar dibobonim gifoghasa.”

³ Ezi Joap kamaghin atrivim ikaragha ghaze, “Atrivim, nan gumazir ekiam, ki kamagh ifonge, Ikiavira Itir God, a gumazamizibar dibobonim damighti a bar ghuavanabogh, egh bar avirasemegham. Ezi atrivim, nan gumazir ekiam, ga uaning, gumazamiziba mengamin ingangarim, kar en ingangarim puvati. Ezi ni tizimsua arazir kurar kam damuasava ami? Arazir kam ti osimtizim Israelia danigham.” ⁴ Ezi atrivim gumazamiziba mengasa gavgavigha Joap abiraghbirasi. Kamaghin amizi, Joap uan midorozir gumazibar dapaniba ko atrivim ategha Israelian gumazamiziba mengasa ghue. Egha me gin uamategha Jerusalem ize.

⁵ Me ghua otivigha givagha, Joap ghua kamaghin me uan darorimin gun atrivim geghari, “Israelia bar moghira, men dibobonim 1,100,000plan gumazibar tu,

me midorozir gumazibar ingangarim damuam. Ezi Judan gumazibar dibobonim a 470,000plan tu.” ⁶ Ezi Joap ingangarir atrivim a ganingizir kam bar a gifongezir puvati, kamaghin amizi, a Livain anabam ko Benjaminin anabamin adarazi mengezir puvati.

⁷ Ezi me Israelian gumazamiziba medir arazir kam, God bar a gifongezir puvati. Kamaghin amizi, a mizazim Israelia gase. ⁸ Ezi Devit kamaghin God ko migei, “Ki bar onganigha midorozir gumaziba menge. Ki arazir kurar kamin osimtizir bar ekiam gami. O Ikiavira Itir God, ga uaning, ki amizir arazir kurar kam, ni a gin amadagh.”

⁹⁻¹⁰ Ezi Gat, a gumazir Devit bagha Godin akam inigha izim, Ikiavira Itir God kamaghin a migia ghaze, “Ni mangi Devit mikemegh, ‘Ki Ikiavira Itir God, ki guizbangira migei, ki 3plan tuaviba ni ganidi. Eghti ni dar tam ginabaghti, ki anarira gin mangiva, a isi ni daningam.”

¹¹ Ezi Gat Devit bagha ghua kamaghin Ikiavira Itir Godin akamin gun a migei, “Ikiavira Itir God tuavir 3plan kabar tam amisivasa ni bagha mikeme. ¹² Ni 7plan azenibar mitiriar ekiam nin kantrin otivasa, ni ifonge? O, apaniba izi ia misogh ian agintighi, ia ari mangi 3plan iakini-bar danganir igharazibar ikiam? O, Ikiavira Itir God arimariar kuratam amadaghti an enselin dafarimin nin kantrin gumazamiziba 3plan aruebar me bativam? Ni bar deraghvira nighnigh uan ifongiamin na mikemeghti, ki uamategh mangi na amadazir Godin mikimam.”

¹³ Ezi Devit bar atiatigha kamaghin Gat migei, “Ni na migeir akar kam, osimtizir ekiam na ganidi. Ki fo, Ikiavira Itir God a zurara apangkuvir God. Kamaghin, a bizir manam a damusi a damu. Ki kamaghin aghua, gumazamiziba e gasighasigham.”

¹⁴ Kamaghin amizi, Ikiavira Itir God arimariar kuram amadazi, Israelian 70,000plan gumazamiziba ariaghire.

¹⁵ Ezi God Jerusalem gasighasighasa uan ensel amada. Egha Ikiavira Itir God garima, enselin kam Jerusalem gasighasighasa zui, ezi a osimtizir kurar kam gumazamiz-ibar aningan men apangkuvigha, uan nighnizim giragha ensel migia ghaze, “Marki. Me atakigh.” Dughiar kamin Ikiavira Itir Godin ensel witin ovizibar iniba kua dar dagheba isir danganimin boroghin iti. Ezi danganir kam, an Araunan nguazim, a Jebusian ikizimin gumazim, an ziar igharazim Ornan.

¹⁶ Ezi Devit Israelian gumazir dapaniba ko azirakar korotiaba aghuigha iti. Egha Devit kogha pin garima, Ikiavira Itir Godin ensel, midorozir sabam uan agharimin an suiragha overiam ko nguazimin tizimin tughav ikia Jerusalem gasighasighasa an akuighav iti. Ezi Devit uan gumazir dapaniba ko nguazim girigha uan guaba isa nguazim mitua. ¹⁷ Egha Devit enselin kamin ganigha kamaghin Ikiavira Itir God migei, “Kirara ki arazir kuram gami, egha osimtizir ekiam iti. Ezi gumazamizir kaba, me sipsipbar min iti, mevzika, me osimtizir manam gami? Bar puvati. Ki uan ikizim ko erara, ni e gasighasigh.”

¹⁸ Ezi Ikiavira Itir Godin ensel Devit mikimasa kamaghin Gat migei, “Ni Jebusian gumazim Araunan witin ovizibar iniba kua dar dagheba isir danganimin mavanang, egh Ikiavira Itir God bagh ofa gamir dakozitamin ingarigh.”

¹⁹ Ezi Gat Devit mikemezi moghin, Devit, Ikiavira Itir Godin Akar Gavgavimin gin ghua me witin dagheba isir danganir kamin oto. ²⁰ Dughiar kamin, Arauna uan otarir 4pla ko witin dagheba isa iti. Egha me enselin ganigha, otariba ara ghua monge. ²¹ Arauna garima, Devit a bagha izi. Kamaghin, a ziar ekiam atrivim daningasa an boroghin ghua tevimning apirigha uan guam nguazim mitua.

²² Ezi Devit kamaghin Arauna migei, “Ki witin ovizibar iniba kua dar dagheba isir danganir kam, ki a givezasa izi. Ni an ivezim manmaghin anerisi, ki bar a givezam. Ki an Ikiavira Itir God bagh ofabar amuamin dakozimin ingaram. Eghti arimariar kurar kam gumazamiziba ategham.”

²³ Ezi Arauna kamaghin Devit migei, “Atrivim, nan gumazir ekiam, marki. Ni nan nguazir kam givezan ki aghua, ni puram a iniam. Egh uaghan bizir tizir ni ofa damuasa ifongeziba sara, ni pura da iniam. Ni bulmakaun kaba inigh ofan bar isia mighiriba God daningsi, ki bulmakaun kaba ni ganidi. Ni uaghan avim arighsi, witin ovizibar iniba kua dar dagheba isir ter ararir kaba daziba bagh ada inigh. Ni wit tuamin ofa damusi, witin kaba inigh. Atrivim, bizir kaba ki bar ada isa ni ganidi.”

²⁴ Ezi Atrivim Devit kamaghin a ikaragha ghaze, “Bar puvati. Ki Ikiavira Itir God bagh ofa damusi, pura gumazir igharazimin bizitam, o uan bizir ki ivezezir puvatizitam inigh izi, a bagh ofan bar isia mighirizim damighan kogham. Kamaghin amizi, ki uan dagiaba isi nin bizir kabagh ivezam.” ²⁵ Egha Devit nguazir otevir kam giveza, 7 kilogrem gol isa Arauna ganingi. ²⁶ Egha Devit danganir kam in Ikiavira Itir God bagha ofa gamir dakozimin ingarigha, ofan bar isia mighiriba ko ofan God ko navir vamiran ikiamibagh ami. Egha Devit gumazamiziba bagha Ikiavira Itir God in azai. Ezi Ikiavira Itir God an azangsziba baregha, overiamin avim amadazi, a izaghira ofa gamir dakozimin itir ofabar isi. ²⁷ Ezi Ikiavira Itir God mikemezi, ensel midorozir sabam uam a isa an danganim gati.

²⁸ Dughiar kam in, Devit Araunan nguazimin ikia garima, Ikiavira Itir God an migirigiaba barasi. Kamaghin

amizi, Devit danganir kamin ikia Ikiavira Itir God bagha ofabagh ami.

²⁹ Dughiar kamin, Ikiavira Itir Godin Purirpenim ko ofaba bar isia mighirir ofa gamir dakozim, Gibeonin nguibar ekiamin uari akuvir danganimin iti. Israelia fomira gumazamiziba puvatizir danganimin itir dughiamin, Moses Purirpenir kamin ingari. ³⁰ Ezi dughiar kamin Devit Ikiavira Itir Godin enselin midorozir sabamin atiatingi, kamaghin amizi, a Gibeonin mangi Godin ifongiam gifofoghan aghua.

22

¹ Egha Devit Araunan nguazimra ikia kamaghin migei, “E kagh Ikiavira Itir Godin Gavgavimin Dipenimin ingaram. Eghti ofan bar isia mighiribar amuamin ofa gamir dakozim uaghan kagh ikiam, eghti Israelia kagh iziva ofabar amuam.”

Devit Ikiavira Itir God bagh Dipenimin ingarasa biziba akiraghasi

(Sapta 22--29)

Solomon Ikiavira Itir Godin Dipenimin ingaram

² Kantrin igharazibar gumazamizir maba izegha Israelian nguazimin itima, Atrivim Devit men diagha me akuvagha ingangarim me ganingi. Marazi a dagiaba aghorasa me amisevegha me mikeme, eghti dagiar kaba me bar deravira da aghoram. Eghti me da inigh Ikiavira Itir God bagh Dipenimin ingaram. ³ Ezi Devit dikonibar ingarasa ainin bar aviriba inigha, ainin igharazibar itiar akaba gavgavim dar aningasa dar ingari. Egha a uaghan brasin bar aviriba inigha da akufa, ezi gumazitam dar osimtiziba tuisighan iburagham. ⁴ Ezi Tair ko Saidonin nguibar ekiamningin itir gumaziba, temer sidan aviriba inigha Devit bagha ize, ezi gumazitam dar dibobonim

mengan iburagham. ⁵ Devit tighar ovengamin dughiamin, a kamaghin migei, “Nan otarim Solomon, a bar otarir igiam, egha a dipenibar ingaramin arazibagh fozir puvati. Ezi ki kamaghsua, Solomon Ikiavira Itir God bagh Dipenir bar aghuitamin ingarighti, kantribar gumazamiziba bar moghira Dipenir kam bagh bar akuegh, egh ziar ekiam isi a daningam. Kamaghin amizi, ki uabi Solomon bagh biziba inigh da arighti, a Dipenimin ingaram.”

⁶ Egha Devit uan otarim Solomon mikemeghti a Ikiavira Itir God, Israelian God bagh Dipenimin ingarasa, Solomonin diazi a izi. ⁷ Egha David kamaghin Solomon migei, “Nan otarim, ki uabi Ikiavira Itir God, uan God bagh Dipenir tamin ingarasa nighnisi, eghti gumazamiziba Godin boroghin izi an ziam fam. ⁸ Ezi Ikiavira Itir God kamaghin na migei, ‘Devit, ni na bagh Dipenitamin ingaran kogham. Ni midorozir aviribagh amua gumazir aviribav suaghariki. Ki nin garima, ni bar gumazir aviribav soghezi me ariaghire. Kamaghin amizi, ni ingangarir kam damuan ki aghua. ⁹ Ki otarir tam ni daningasa, eghti an atrivimin otogh dabirabir aghuim ko avughsazim gumazamizibar aningam. Eghti ki kantrin igharazibar amuti, me an aningaghan kogham. Borir ki daningamin kam, ni ziam, “Solomon,” a datigh.* Eghti an atrivimin ikiamin dughiamin, ki dabirabir aghuim, ko navir amirizim, ko avughsazim Israelia daningam. ¹⁰ Atrivir kamra, Dipenir gumazamiziba nan boroghin izi nan ziam famimin ingaram. A nan otarimin otoghti, ki an afeziamin otogham. Eghti an ovavir boribar gumazibara ki me

---

22:7: 2 Samuel 7:1-16; 1 Eghaghaniba 17:1-14   22:8: 1 Atriviba 5:3; 1 Eghaghaniba 28:3   * 22:9: Hibrun akamin ziar kam, “Solomon,” a mong akar kam ko voroghira ghu, “dabirabir aghuim ko navir amirizim ko avughsazim.”

damuti, me zurara Israelian atrivibar otiv mamaghira ikiam.’”

¹¹ Egha Devit ua kamaghin Solomon migei, “Nan otarim, Ikiavira Itir God ni ko iki, egh nin akuraghti, ni Ikiavira Itir God, en God uabi mikemezi moghira a bagh deravira Dipenimin ingar. ¹² Ikiavira Itir God fofozir aghuim ko nighnizir aghuim ni daningasa ki ifonge, egh a ni amiseveghti ni Israelian atrivimin otoghamin dughiamin, ni deravira Ikiavira Itir God, en God, an Arazibar gin mangi. ¹³ Solomon, ni deravira uabi geghuv, egh Ikiavira Itir God Israelia e bagha Moses ganingizir arazir a ifongeziba, ko bizir a damuasa e mikemezibar gin mangiti, bizir ni damuamiba deraviram otivam. Ni mitigh bar gavgavigh, egh atiatingan marki. Ni bizitam ateghti, a ni damuti ni digavir kuram damigh puram onganan marki.

¹⁴ “Ki Ikiavira Itir Godin Dipenimin ingarasa bar ingangarir dafam gamua 3,500 tan gol ko 35,000 tan silva akufa. Egha ki uaghan bras ko ainin aviriba akufa, eghti gumaziba dar osimtizim gifofoghsi iburagham. Egha ki uaghan temeaba ko dagiaba arighizi da iti. Eghti ni taba uam ada inigh. ¹⁵ Ni ingangarir gumazir aviriba iti. Kar dagiaba aghorir gumaziba, ko dagiabar dipenibar ingaramin fofoziba itir gumaziba, ko gumazir dipenibar ingariba ko gumazir bizir guar aviribar ingaramin fofozir gumaziba, ¹⁶ mati gol ko silva ko bras ko ainin ingarir gumaziba. Ni ingangarim damuti, Ikiavira Itir God ni ko ikiam.”

¹⁷ Egha Devit gin, Solomonin akurvaghosa Israelian gumazir dapanibav gei. ¹⁸ A kamaghin me migei, “Ia fo, Ikiavira Itir God, en God ia ko iti. A na ataghizima, ki fomira nguazir kamin itir gumazamizir avirim misogha me agifa. Ezi me datirighin a ko ian apengan iti. Ezi arazir

kamin, a dabirabir aghuim ko navir amirizim ia ganingizi, ia deravira apiaghav itima, apaniba ua ia misozir puvati. ¹⁹ Kamaghin amizi, ia datirighin bar nighnizir vamira iki, egh ia bar gavgavigh Ikiavira Itir Godin Gavgavimin ifongiamin gintigh. Egh ia datirighin Ikiavira Itir God, ian Godin Dipenimin ingarigh. Egh gin ia Ikiavira Itir Godin Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam ko itariba inigh, Dipenir kamin dar arikigh. Dipenir kamin, gumazamiziba Ikiavira Itir Godin boroghin iziva an ziam fam.”

23

¹ Devit ghurigha givazir dughiamin, a uan otarim Solomon amisevezi, a Israelian atrivimin oto.

Devit Livaiba bagha ingangariba amisefi

² Atrivim Devit Israelian gumazir dapaniba ko ofa gamir gumaziba ko Livaiba akufa. ³ A mikemezima, gumaziba Livain anabamin adarazi medima, Livaibar gumazir 30plan azeniba ikia dagh afiraziba, men dibobonim bar moghira 38,000plan gumaziba. ⁴ Ezi Devit kamaghin migei, “Gumazir kabar 24,000pla, Ikiavira Itir Godin Dipenimin ingangaribar ganam. Eghti men 6,000pla, akinafariba osirir ingangariba ko kotiaba tuisighamin ingangaribar amuam. ⁵ Eghti men 4,000plan gumaziba, Ikiavira Itir Godin Dipenimin itiar akabar gan a geghuv iki. Eghti men 4,000pla, Ikiavira Itir Godin ziam fisi buaba ko gitabav soghamin ingangaribar amuam. Ki Godin ziam fasa sighaba ko dibiarir guar aviribar ingari. Eghti me bizir kaba inigh an ziam fi.”

⁶ Livain anabam 3plan ikiziba iti. Egha me Livain otarir 3plan kabar otifi: Gerson, Kohat ko Merari. Ezi Devit datirighin men gumaziba isa 3plan ikizir kabar me ariki, eghti me uan ingangaribar amuam.

⁷ Gerson otarir pumuning iti, Ladan ko Simei. ⁸ Ezi Ladan otarir 3pla iti. Otarir ivariam Jehiel, ezi an dozimning, Setam ko Joel. ⁹ Me bar moghira Ladanin adarazir gumazir dapaniba. Ezi Simei otarir 3pla iti, kar Selomot ko Hasiel ko Haran.* ¹⁰ Ezi Simei otarir 4pla iti: Jahat ko Sina ko Jeus ko Beria. Sinan ziar mam, Sisa. ¹¹ Jahat, a Simein otarir ivariam, ezi Sisa, an girara irim. Ezi Jeus ko Beria otarir aviriba puvati, kamaghin amizi, aningn ovavir boriba uari isafuragha uan ziaba osirigha ikizir vamiran otogha iti.

¹² Ezi Kohat otarir 4pla iti: Amram, Ishar, Hebron ko Usiel. ¹³ Amramin otarimningn ziamning kara: Aron ko Moses. Ikiavira Itir God Aron ko an ovavir boriba amisefe, eghti me zurara gumazamiziba God ganidir bizibar ganam. Egh uari akuvamin dughiabar, me Ikiavira Itir Godin damazimin pauran mughuriar aghuim zuiba tuva mughuriar aghuim damuti an otivam. Me uaghan Ikiavira Itir Godin ingangarim damu, egh uaghan an azangsighti, a deravira gumazamizibar amuam. ¹⁴ Ezi Godin ingangarir gumazim Moses, an ovavir boriba uaghan Livain anabamin gumazir igharazibar min otivigha iti. ¹⁵ Mosesin otarimningn ziamning kara: Gersom ko Elieser. ¹⁶ Ezi Gersomin otarir ivariam ziam: Sebucl. ¹⁷ Ezi Elieser otarir vamira iti, an ziam Rehabia. Ezi Rehabia ovavir borir bar avirim iti.

¹⁸ Ezi Kohatin otarim Ishar, ezi Ishar, an otarir ivariam Selomit. ¹⁹ Ezi Kohatin otarir igharazir mam Hebron, an otarir 4pla iti. An otarir ivariam Jeria, ezi an girara irim Amaria, ezi namba 3 Jahasiel, ezi namba 4 Jekameam. ²⁰ Ezi Kohatin otarir igharazim Usiel, an otarir pumuning

---

* **23:9:** Simein boribar dibobonir ves 9in itim, a ves 10 ko 11 min zuir puvati. Kamaghin amizi e fozir puvati, dibobonir manam a guizbangira. **23:13:** Ua Me Ini 28:1

iti. An otarir ivariam Maika, ezi an girara irim Isia.

²¹ Ezi Livain otarir igharazim Merari, an otarimningin ziamning kara: Mali ko Musi. Ezi Malin otarimningin ziamning: Eleasar ko Kis. ²² Ezi Eleasar otariba puvatigha areme, a guivibara iti. Ezi an guivir kaba me kaghira uan afeziar dozim Kisin otaribar iti. ²³ Ezi Musi otarir 3pla iti: Mali ko Eder ko Jeremot.

²⁴ Gumazir kaba bar moghira Livain ovavir boriba, egha me bar Livain anabamin ikizibar gumazir dapaniba. Me Livain anabamin adarazir ziaba osira izaghilir dughiamin, me men ziaba vaghvagha men adarazir ziabar apengan men ziaba osiri. Ezi Livain anabamin adarazir 20plan azenibar ikegha ghuanadir gumaziba, me Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven ingangarim gami.

²⁵ Devit faragha kamaghin mikeme, “Ikiavira Itir God, Israelian God, avughsazir bar aghuim uan gumazamiz-ibagh aningi, egh a uabi Jerusalem in iki mamaghira ikiam. ²⁶ Kamaghin amizi, datirighin Livaiba ua Ikiavira Itir Godin Purirpenim ko ofabagh amir biziba ater daruan kogham.” ²⁷ Ezi gumaziba gin Devitin akar abuananabar gin ghua, egha Livain anabamin gumazibar ziaba osira uaghiri. Ezi Livain anabamin 20plan azenibar ikegha ghuanadir gumaziba, me Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven ingarasa men ziaba isi.

²⁸ Livaibar ingangarim kamakin.† Me Aronin ovavir boribar akuragh Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven ingaramin ingangarim iti. Egha me uaghan Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven me uari akuvir danganiba ko danganir an avinizir divazimin aven itibar ganamin ingan-

^{23:26}: Godin Araziba 10:8

^{23:28}: Diboboniba 3:5-9

† ^{23:28}: E kamaghin gari, Devitin akam ves 26in gifa. Marazi ghaze akar kam ves 28in ikegha ghua ves 32in tu, a uaghan Devit migei.

garim iti. Ikiavira Itir God bagha misevezir itarir ekiaba ko itarir doziba, da Ikiavira Itir Godin damazimin mizeghti, Livaiba bizir kabar amuti da ua zueghamin ingangarim iti. Egha Livaiba uaghan Ikiavira Itir Godin Dïpenimin aven damuamin ingangarir igharazir maba uaghan iti.

²⁹ Me God ganidir bretin rubuzibar pozir pumuningin ganamin ingangarim ikia, egha uaghan wit tuamin ofa bagh plauan aghuiba, ko yis puvatizir bisketba, ko bret tuamin ofaba, ko plauan me olivin borem sara veregha ingarizir bretba bar dar ganam. Me uaghan ofan kabar amuamin daghebar gan dar osimtiziba tuisighamin ingangarim iti. ³⁰ Egha mizaraziba ko guaratiziba bar, me Ikiavira Itir Godin damazimin izi a minabiva an ziam famin ingangarim iti. ³¹ Me uaghan Ikiavira Itir God bagh ofan bar isia mighiribar amusi, me Sabatin dughiaba ko iakinir igiaba otivir dughiabar isar ekiaba, ko uari akuvir dughiaba, me arazir kam damu mamaghira iki. Godin Akar Gavgaviba mikemezi moghin, me dar gin mangiva dughiar ekiabar vaghvagh ofan manaba ko ofaba manmaghin dar amuam. Livaiba zurara Ikiavira Itir Godin damazimin an ziam famin ingangarim iti. ³² Livaiba Ikiavira Itir God Bativamin Purirpenim ko an Dïpenimin ganamin ingangarim iti. Egh me uaghan uan adarasi, kar Aronin ovavir boriba, me men akurvagh Ikiavira Itir Godin Dïpenimin ingangaribar amuam.

24

Devit Godin ingangarim damuasa ofa gamir gumaziba amisiva me arisi

¹ Kar Aronin ovavir boribar ikiziba. Aronin otaribar zibar kara: Nadap, Abihu, Eleasar ko Itamar. ² Ezi Nadap ko

Abihu, aningın afeziam ikiavira itir dughiamın, aning aremegha boriba puvati. Kamaghın amizi, Eleasar ko Itamar, aningra ofa gamir gumazimningın oto. ³ Ezi Devit atrivimin itir dughiamın, a kamaghsua, ofa gamir gumazibar ingangariba deraviram otivam. Kamaghın amizi, a ofa gamir gumazibar ikiziba vaghvagha ingangarim bagha me amisefe. Ezi Sadok ko Ahimelek an akuragha ingangariba isa ofa gamir gumazibagh anidi. Sadok, a Eleasarın ovavir boribar mav, ezi Ahimelek a Itamarın ovavir boribar mav. ⁴ Aning garima, Eleasarın ovavir boriba gumazir dapanir aviriba iti. Kamaghın amizi, aning me tuiragha me isa 16plan ikizibar me ariki. Ezi Itamarın ovavir boriba, gumazir dapanir aviriba puvati. Kamaghın amizi, aning me tuiragha me isa 8plan ikizibar me ariki. ⁵ Devit ofa gamir gumazibar ingangarim bagha gumaziba amisevir dughiamın, a Eleasarın ikizimin gumazibara amisevir puvati, o Itamarın ikizimra amisefe, puvati. A virara aningın ikizimningın gumaziba amisivam. Aningın ikizimning me uaghara Godın ingangarir kam damuamin gumaziba iti. Egha me uaghara Ikiavira Itir Godın Dıpenimin aven ingangarim damuamin gumaziba iti. Kamaghın amizi, me satu gikarara gumaziba amisefe.

⁶ Eleasar ko Itamarın ikizimningın ovavir boriba, uari gitavtagha uaghara satu gikararava ofa gamir gumaziba amisefi. Me me amisevegga gıvazi, akınafariba osirir gumazim Livain anabamin gumazim Netanelin otarim Semaia, a men ziaba osiri. Ezi Atrivim Devit uan ingangarir gumazibar garir gumaziba ko, ofa gamir gumazim Sadok ko, ofa gamir gumazim Abiatarın otarim Ahimelek, ko ofa gamir gumaziba ko Livaibar ikizibar gumazir dapaniba, me bar moghıra Semaian garima, a ziaba osiri.

⁷ Me faraghavira satu gikararai dughiamın, me Jehoiaripın ikizim amisefe. Namba 2 Jedaian ikizim,

⁸ namba 3 Harimin ikizim, namba 4 Seorimin ikizim,
⁹ namba 5 Malkian ikizim, namba 6 Mijaminin ikizim,
¹⁰ namba 7 Hakosin ikizim, namba 8 Abiyan ikizim,
¹¹ namba 9 Jesuan ikizim, namba 10 Sekanian ikizim,
¹² egha namba 11 Eliasipin ikizim, namba 12 Jakimin
 ikizim, ¹³ namba 13 Hupan ikizim, namba 14 Jesebeapin
 ikizim, ¹⁴ namba 15 Bilgan ikizim, namba 16 Imerin ikizim,
¹⁵ namba 17 Hesirin ikizim, namba 18 Hapisesin ikizim,
¹⁶ namba 19 Petahian ikizim, namba 20 Jeheskelin ikizim,
¹⁷ namba 21 Jakinin ikizim, namba 22 Gamulin ikizim,
¹⁸ namba 23 Delaian ikizim, egha namba 24 Masian ikizim.

¹⁹ Me Ikiavira Itir Godin Dipenimin mangi ingangaribar
 amuasa ofa gamir gumazibar ikizir kabav sefe. Men
 inazir afeziam Aron fomira ingarizi moghin, me ingaram.
 Ikiavira Itir God, a Israelian God, a fomira ingangarir kam
 damuasa Aron mikeme.

Livaibar ikizibar ziaba

²⁰ Kar Livain ovavir borir igharaziba, me uan ikizibar
 gumazir dapanibar iti. Men ziabar kara:

Sebuel, an ziar igharazim Subael, a Amramin ovavir
 boribar mav.

Ezi Jedea, a Sebuelin ovavir boribar mav.

²¹ Ezi Isia, a Rehabian ovavir boribar mav, a men
 gumazir dapanim.

²² Ezi Selomit, a Isharin ovavir boribar mav.

Ezi Jahat, a Selomitin ovavir boribar mav.

²³ Ezi Hebron* otarir 4pla iti: an otarir ivariam Jeria,
 ezi an girara irim Amaria, ezi namba 3 Jahasiel, ezi
 namba 4 Jekameam.

---

* **24:23:** Ziar kam Hebron, a Hibrun akamin vezin kamin itir puvati.
 Egha vezin kam 1 Eghaghaniba 23:19in mirara ghu, ezi
 Hebronin ziam ves 23:19in iti.

²⁴ Ezi Maika, a Usielin ovavir boribar mav.

Ezi Samir, a Maikan ovavir boribar mav.

²⁵ Ezi Isia, a Maikan dozim.

Ezi Sekaraia, a Isian ovavir boribar mav.

²⁶⁻²⁷ Merarin ovavir borimningin ziamning kara: Mali ko Musi. Guizbangira, aning Merarin otarim Jasian otarimning.

Merarin otarir igharazibar ziabar kara: Soham, Sakur ko Ipri.[†]

²⁸⁻²⁹ Malin otarimningin ziamning kara: Eleasar ko Kis. Eleasar otariba puvati.

Ezi Jeramel, a Kisin ovavir boribar mav.

³⁰ Ezi Musin otaribar ziaba kara: Mali ko Eder ko Jeremot.

Gumazir kaba, me Livain anabamin ikizibar gumaziba.

³¹ Livain anabamin ikizibar gumazir dapaniba uan doziba ko, ingangarir manam damusi satu gikararang Livain anabamin ikizibav kemeghti, me a damuam. Aronin ikizimin ofa gamir gumaziba, kar men aveghbuaba, me amizir arazibar mirara me dagh ami. Ezi Atrivim Devit, ko Sadok, ko Ahimelek, ko ofa gamir gumaziba ko Livaibar ikizibar gumazir dapaniba, me bar moghira men garima, me satu gikararai.

25

Devit Godin Dipenimin ighiam damuasa Livaibar adarazi amisefe

¹ Devit uan midorozir gumazibar dapaniba ko, me Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven an ziam famin ingangaribar amuasa gumazir maba amisefe. Men ziabar kara: Asapin ovavir boriba, ko Hemanin ovavir boriba, ko

---

[†] **24:26-27:** Hibrun akam vezin kamin mingarim deragha abighizir puvati.

Jedutunin ovavir boriba. Me Ikiavira Itir Godin akam gumamazibav mikinamin ingangarim ikia egha gitan guar aviriba ko tambarinbav sogh uaghan akam me mikinam. Men ziaba ko ingangarir me amibar kara:

² Asapin otaribar tongin, me Sakur ko Josep ko Netania ko Asarela me amisefe. Asap uabi me gativagha men gari, egha atrivim me migeir dughiabar, me Godin akam akuri.

³ Me Jedutunin otaribar tongin, 6plan gumazir kaba amisefe: Gedalia, Seri, Jesaia, Simei,* Hasabia ko Matitia. Ezi men afeziam Jedutun me gativagha men gari. Me Ikiavira Itir Godin akamin gun miigiava a minabava, an ziam fava gitan igharagha garibav sogha ighiabagh ami.

⁴ Ezi Hemanin otaribar tongin, me gumazir kaba amisefe. Bukia, Matania, Usiel, Sebucl, Jerimot, Hanania, Hanani, Eliata, Gidalti, Romamtieser, Josbekasa, Maloti, Hotir ko Mahasiot. ⁵ Heman, a Godin akam isi atrivimin mikimamin ingangarim iti. God faragha ziar ekiam isi Heman daningasa akam akiri. Kamaghin amizi, an otarir 14pla ko guivir 3pla a ganingi. ⁶ Ezi Heman uan otaribagh ativagha men garima, me Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven, an ziam famin ingangariba iti. Me gitan igharagha gariba ko tambarinbav sogh an ziam fiva ighiaba bangam.

Ezi Atrivim Devit Asap ko Jedutun ko Heman gativagha men gari.

⁷ Gumazir kaba ko Livain igharazir ighiabar amuamin

---

* 25:3: Ziar kam, "Simei," datirighin Hibrun akamin itir puvati. A fomira ike, egha datirighin itir puvati. Ves 17 Simein gun migei.

foziba, men dıbobonim 288. Me bar deravira ighiabagh amir fofozim ini, egha me bar deravira gitabav sogha fo. ⁸ Me bar moghira, satu gikararang foghasa, terara ingangarimin faragh mangam. Gumazir igiaba, o gumazir ghuriba, o gitabagh ikarara bar fogha givaziba, o tighar gitabagh ikararangamin fofozim iniamiba, me bar satu gikararai. Men ikiziba vaghvagha 12plan gumaziba iti.

⁹ Me faraghavira satu gikararava, Asapın ikizimin gumazim Josep ko an adarazi amisefe.

Egha namba 2ın dughiamın, Gedalia ko an otariba ko an adarazi amisefe.

¹⁰ Egha namba 3ın dughiamın, me Sakur ko an otariba ko an adarazi amisefe.

¹¹ Egha namba 4ın dughiamın, me Seri, an ziar igharazim Isri, me an otariba ko an adarazi amisefe.

¹² Egha namba 5ın dughiamın, me Netania ko an otariba ko an adarazi amisefe.

¹³ Egha namba 6ın dughiamın, me Bukia ko an otariba ko an adarazi amisefe.

¹⁴ Egha namba 7ın dughiamın, me Asarela, an ziar igharazim Jesarela, me an otariba ko an adarazi amisefe.

¹⁵ Egha namba 8ın dughiamın, me Jesaia ko an otariba ko an adarazi amisefe.

¹⁶ Egha namba 9ın dughiamın, me Matania ko an otariba ko an adarazi amisefe.

¹⁷ Egha me namba 10ın dughiamın, Simei ko an otariba ko an adarazi amisefe.

¹⁸ Egha me namba 11ın dughiamın, Usiel, an ziar igharazim Asarel, me a ko an otariba ko an adarazi amisefe.

¹⁹ Egha me namba 12ın dughiamın, Hasabia ko an otariba ko an adarazi amisefe.

- 20 Egha me namba 13in dughiamin, Sebuél, an ziar igharazim Subael, me an otariba ko an adarazi amisefe.
- 21 Egha namba 14in dughiamin, me Matitia ko an otariba ko an adarazi amisefe.
- 22 Egha namba 15in dughiamin, me Jerimot ko an otariba ko an adarazi amisefe.
- 23 Egha namba 16in dughiamin, me Hanania ko an otariba ko an adarazi amisefe.
- 24 Egha namba 17in dughiamin, me Josbekasa ko an otariba ko an adarazi amisefe.
- 25 Egha namba 18in dughiamin, me Hanani ko an otariba ko an adarazi amisefe.
- 26 Egha namba 19in dughiamin, me Maloti ko an otariba ko an adarazi amisefe.
- 27 Egha namba 20in dughiamin, me Eliata ko an otariba ko an adarazi amisefe.
- 28 Egha namba 21in dughiamin, me Hotir ko an otariba ko an adarazi amisefe.
- 29 Egha namba 22in dughiamin, me Gidalti ko an otariba ko an adarazi amisefe.
- 30 Egha namba 23in dughiamin, me Mahasiot ko an otariba ko an adarazi amisefe.
- 31 Egha namba 24in dughiamin, me Romamtieser ko an otariba ko an adarazi amisefe.

26

*God*in Dipenimin tiar akabar garir gumazibar ziaba

¹ Livain anabamin gumazir maba, Ikiavira Itir Godin Dipenimin tiar akabagh eghuva dar garir gumaziba. Men ziabar kara:

Meselemia, a Koren otarim, a Asapin adarazir mav, egha a Koran ikizimin gumazim.

- ²⁻³ Ezi Meselemian otaribar ziabar kara: An otarir ivariam Sekaraia, ezi namba 2 Jediael, ezi namba 3 Sebadaia, ezi namba 4 Jatniel, ezi namba 5 Elam, ezi namba 6 Jehohanan, ezi namba 7 Elioenai.
- ⁴⁻⁵ God deragha Obetidom gamima, an otarir aviriba iti. Men ziabar kara: An otarir ivariam Semaia, ezi namba 2 Jehosabat, ezi namba 3 Joa, ezi namba 4 Sakar, ezi namba 5 Netanel, ezi namba 6 Amiel, ezi namba 7 Isakar, ezi namba 8 Peuletai.
- ⁶ Ezi Obetidomin otarim Semaia, an otarir maba iti. Me gumazir bar aghuiba egha bar gavgafi, kamaghin amizi, me uan ikizibar gumazir dapanibar otifi.
- ⁷ Semaian otaribar ziabar kara: Otni, Refael, Obet, Elsabat, Elihu ko Semakia. Elihu ko Semakia bizir aviribar ingaran bar fo.
- ⁸ Obetidomin ikizimin 62plan gumaziba, me bar gumazibar garir gumaziba, egha me bar gavgavigha uan ingangaribagh fogha dagh ami.
- ⁹ Ezi Meselemian ikizimin gumazir 18pla, me bar deravira uan ingangaribagh fogha dagh gami.
- ¹⁰⁻¹¹ Hosa, a Merarin ikizimin gumazim. Hosan otaribar kara: An otarim Simri, a men dapanimin iti. (Simri, a guizbangira Hosan otarir ivariam puvati. An afeziam an amisevezi, a gumazir dapanimin oto.) Ezi namba 2 Hilkia, ezi namba 3 Tebalia, ezi namba 4 Sekaraia. Hosan ikizimin 13plan gumaziba, me tiar akabar garir ingangarim iti.

¹² Itiar akabar garir gumazir dapanir kaba, me uan ikiziba ko, me Ikiavira Itir Godin Dipenimin itiar akabar ikia dagh eghuva dar garir ingangarim gami, mati Livain gumazir igharaziba uan ingangaribagh ami moghin ami.

¹³ Ikizir kabar gumaziba bar moghira satu gikarang

fofoghasa, me Ikiavira Itir Godin Dipenim itiar akar manamin gan a geghuvam. Men ikizim aviraseme, o avirasemezir puvati, ikizir kabar gumaziba bar moghira ingangarim iniam. ¹⁴ Me satu gikarara kamaghin foghasa, terara aruem anadi naghin itir itiar akamin gan a geghuvam. Ezi satu Meselemia amisefe. Ezi gin me ua satu gikarara kamaghin foghasa, Sekaraia itiar akar manamin gan a geghuvam, ezi satu itiar akar notin itim amisefe. Sekaraia, a Meselemian otarim, egha nighnizir aghuiba anidir gumazim. ¹⁵ Ezi satu gin sautin amadaghan itir itiar akamin gan a geghuvasa Obetidom amisefe. Egha satu, danganir biziba arizibar ganamin ingangarim bagha an otariba amisefe. ¹⁶ Egha satu, aruem uaghiri naghin itir itiar akam ko itiar akar me kamaghin diborim Saleket, aningin ganasa, Supim ko Hosa amisefe. Saleketin itiar akam, a pin ghuavanadir tuavimin boroghin iti. Me itiar akar kabar ganamin ingangarim damuasa, me ikizir kaba amisefe, eghti ikizitam faragh ingarighti, gin ikizir igharazitam men danganim inigh ingaram.*

¹⁷ Arueba bar zurara, Livain 6pla aruem anadi naghin itir itiar akamin gara a geghufi, ezi 4pla notin amadaghan itir itiar akamin gara a geghufi, ezi 4pla sautin amadaghan itir itiar akamin gara a geghufi. Ezi 4pla danganir me biziba arizibar gara a geghufi. Me gumazir pumuning isa danganir me biziba arizibar vongin aning ati, egha ua pumuning isa danganir me biziba arizibar vongin aning ati. ¹⁸ Ezi 6plan gumaziba, aruem uaghiri naghin itir itiar akamin gara a geghufi.† Pumuning dipenimin gara a geghufi, ezi 4plan gumaziba tuavimin gari.

---

* **26:16:** Hibrun akam deragha vezin kamin mingarim abighizir puvati. † **26:18:** Hibrun akam deragha akar kamin mingarim abighizir puvati.

¹⁹ Gumazir itiar akabar garir kaba bar moghira Kora ko Merarin ikizimningin adarasi.

Livaiba amir ingangarir maba

²⁰ Livaibar gumazir mam Ahiya, a Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven itir dagiaba arizir danganibar garir gumazim. Egha a uaghan gumazamiziba Ikiavira Itir God bagha anidir bizir aghuiba itir danganimin gari. ²¹ Ezi Gersonin otarim Ladan, an ikizimin gumazir mam, an ziam Jehiel. ²² Ezi Jehielin otarimning, Setam uan aveghbuam Joel ko, aning Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven itir dagiaba arizir danganibar garir ingarim iti.

²³ Ezi Amram ko Ishar ko Hebron ko Usielin ikiziba, me bar ingangariba iti. Men ingangaribar kara:

²⁴ Amramin ikizimin gumazim Sebucl, a Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven itir dagiaba arizir danganibar garir gumazir dapanim. A Mosesin otarim Gersom, an ovavir boribar mav.

²⁵ Sebuclin ikizimin gumazir mam iti, an ziam Selomit. A Gersomin aveghbuam Elieser, an ovavir boribar gumazim. Elieser, a Rehabian afeziam, ezi Rehabia, a Jesaian afeziam, ezi Jesaia, a Joramin afeziam, ezi Joram, a Sikrin afeziam, ezi Sikri, a Selomitin afeziam.

²⁶ Gumazamiziba God bagha anidir bizir aghuir Ikiavira Itir Godin Dipenimin itiba, Selomit uan adarazi ko, me bizir aghuir kabar gara dagh eghufi. Atrivim Devit, ko ikizibar gumazir dapaniba, ko midorozir gumazibar gumazir dapaniba bizir aghuir kaba God bagha dagh inaba. ²⁷ Me midorozibagh amir dughibar, me uan apaniba abira men bizir aghuir aviriba ini. Egha me gin God bagha bizir kabar mabagh inabagha, Ikiavira Itir Godin Dipenimin ingangarim damuasa da inigha ize. ²⁸ Bizir aghuir Ikiavira

Itir Godin Dipenimin itir kabar maba, Godin akam inigha izir gumazim Samuel, ko Atrivim Sol, ko Nerin otarim Apner, ko Seruian otarim Joap, me da isa God ganingi. Ezi Selomit uan adarazi ko bizir kaba bar dagh eghuva dar gari.

- ²⁹ Ezi Isharin ovavir boribar tongin, me Kenania uan otariba ko, gavmanin ingangaribar amuasa me amisefe. Me akinafariba osirir ingangaribagh amua kotin aven Israelian gumazamizibar osimtiziba tuisisi.
- ³⁰ Ezi Hebronin ovavir boribar tongin, me Hasabia ko an adarazir 1,700plan gumaziba amisevezi, me gavmanin ingangarim gami. Me Israelin nguazir aruem uaghiri naghin ikegha ghua, Jordanin Fanemin otozimin, me gavmanin ingangariba bar dagh ativagha dagh ami. Gumazir kaba me gavmanin ingangariba bar dagh fo, egha me Ikiavira Itir God bagha amir ingangariba ko atrivimin ingangariba bar adagh ativagha dagh ami. ³¹ Ezi Jeria, a Hebronin ovavir boribar adarazir gumazir dapanim. Namba 40in azenimin Devit atrivimin itima, me Hebronin ovavir boriba buri. Egha me garima, gumazir kabar aviriba, Gileatin Distrighin itir nguibar ekiam Jaserin iti. Jaserin itir gumazir kaba, me bizir bar aghuir igharagha garir aviribagh amir fofozir gumaziba. ³² Ezi Atrivim Devit, Israelian Jordanin Fanemin aruem anadi naghin itir danganir kabagh ativagh dar ganasa Jeria, ko an adarazi amisefe, men dibobonim 2,700in tu. Nguazir kaba, Rubenin anabam ko Gatin anabam ko Manasen anabar me tuirazimningin faragha zuimin adarazir nguaziba. Ezi 2,700plan gumazir kaba me gumazir bar aghuiba, egha uan ikizibar gumazir dapaniba. Egha gumaza-

miziba God bagha amir ingangariba ko atrivimîn ingangariba bar dagh ativagha dar gari.

27

*Atrivim*în gumazir dapaniba ko midorozir gumazibar dapanibar ziaba

¹ Kar Israelian ikizibar gumazir dapanibar ziaba, ko 1,000plan midorozir gumazibar garir gumazir dapanibar ziaba, ko 100plan midorozir gumazibar gari gumazir dapanibar ziaba, ko akinafariba osirir gumazibar ziaba. Gumazir dapanir kaba, 12plan ikizir ekiabar gumazir ingangaribagh amibagh ativagha men gari. Ikizir kabar ikizir vamira zurara azenibar iakinir tamin ingarighti, gin ikizir igharazim men danganim inigh iakinir igharazimîn ingaram. Ikizir kaba vaghvagha 24,000plan gumaziba iti. Men ziabar kara:

² Sapdielin otarim Jasobeam, a iakinir faragha zuimîn ingangarim damuamin 24,000plan gumazibar garir gumazir dapanim. ³ Egha a uaghan midorozir gumazibar gumazir dapanibar garir gumazir dapanim. A Peresian ikizimîn gumazir mam.

⁴ Ezi Ahohin ikizimîn gumazim Dodai, a namba 2 iakinimîn ingangarim damuamin gumazir 24,000pla me geghuva men gari. Ezi Miklot an namba 2in ikia an akurvasi.*

⁵ Ezi Benaia, a ofa gamir gumazim Jehoiadan otarim, a namba 3in iakinimîn ingangarim damuamin 24,000plan gumaziba me geghuva men gari. ⁶ Benaia, an Atrivim Devitîn 30plan midorozir gumazir gavgavibar mav, egha midorozir gumazir kabar

---

* 27:4: Hibrun akam me kagh deragha akamîn mingarim abighizir puvati.

gumazir dapanim. Ezi an otarim Amisabat an namba 2in ikia an akurvasi.

- ⁷ Ezi Asahel, a Joapin dozim, a namba 4 iakinimin ingangarim damuamin 24,000plan gumaziba me geghuva men gari. Ezi an otarim Sebadaia, gin an danganim ini.
- ⁸ Ezi Samhut, a Isharin ikizimin gumazim, a namba 5 iakinimin ingangarim damuamin 24,000plan gumaziba me geghuva men gari.
- ⁹ Ezi Ikesin otarim Ira, a Tekoan nguibar ekiamin gumazim, a namba 6 iakinimin ingangarim damuamin 24,000plan gumaziba me geghuva men gari.
- ¹⁰ Ezi Heles, a Pelonin nguibar ekiamin gumazim, a namba 7in iakinimin ingangarim damuamin 24,000plan gumaziba me geghuva men gari. Heles, a Efraimin anabamin adarazir gumazim.
- ¹¹ Ezi Sibekai, a Husan nguibar ekiamin gumazim, a namba 8in iakinimin ingangarim damuamin 24,000plan gumaziba me geghuva men gari. Sibekai, a Seran ikizimin gumazim.
- ¹² Ezi Abieser, a Anatotin nguibar ekiamin gumazim, a namba 9 iakinimin ingangarim damuamin 24,000plan gumaziba me geghuva men gari. Abieser, a Benjaminin anabamin adarazir gumazim.
- ¹³ Ezi Maharai, a Netofan nguibar ekiamin gumazim, a namba 10in iakinimin ingangarim damuamin 24,000plan gumaziba me geghuva men gari. Maharai, a Seran ikizimin gumazim.
- ¹⁴ Ezi Benaia, a Piratonin nguibar ekiamin gumazim, a namba 11in iakinimin ingangarim damuamin 24,000plan gumaziba me geghuva men gari. Benaia, a Efraimin anabamin adarazir gumazim.
- ¹⁵ Ezi Heldai, a Netofan nguibar ekiamin gumazim,

a namba 12in iakinimin ingangarim damuamin 24,000plan gumaziba me geghuva men gari. Heldai, a Otnielin ikizimin gumazim.

Gumazir dapanir Israelian anababagh eghuva men garibar ziaba

¹⁶ Israelian anababar adarazir gumazir dapanibar ziabar kara:

Elieser, a Sikrin otarim, a Rubenin anabamin adarazi gativagha men gari.

Ezi Sefatia, a Makan otarim, a Simeonin anabamin adarazi gativagha men gari.

¹⁷ Ezi Hasabia, a Kemuelin otarim, a Livain anabamin adarazi gativagha men gari.

Ezi Sadok, a Aronin ikizimin adarazi gativagha men gari.

¹⁸ Ezi Elihu, a Devitin avebar mam, a Judan anabamin adarazi me gativagha men gari.

Ezi Omri, a Maikelin otarim, a Isakarın anabamin adarazi gativagha men gari.

¹⁹ Ezi Ismaia, a Obadian otarim, a Sebulunin anabamin adarazi gativagha men gari.

Ezi Jeremot, a Asrielin otarim, a Naptalin anabamin adarazi gativagha men gari.

²⁰ Ezi Hosia, a Asasian otarim, a Efraimin anabamin adarazi gativagha men gari.

Ezi Joel, a Pedaian otarim, a Manasen anabar me tuirazimningin mamın adarazi gativagha men gari.

²¹ Ezi Ido, a Sekaraian otarim, a Manasen anabar me tuirazimningin ikizir igharazimin adarazi gativagha men gari, me Gileatin Distrighin iti.

Ezi Jasiel, a Apnerin otarim, a Benjaminin anabamin adarazi gativagha men gari.

²² Ezi Asarel, a Jerohamin otarim, a Danin anabamin adarazi gativagha men gari. Kar Israelian anababar garir gumazir dapaniba.

²³ Ikiavira Itir God bar fomira akam akira ghaze, a Israelian gumazamizibar amighti, men dibobonim bar avirasemegh overiamin mikovezibar min otogham. Kamaghin amizi, Atrivim Devit gumazir igiar 20plan azenibar apengan itiba, a me mengezir puvati. ²⁴ Seruian otarim Joap, a gumaziba medir dughiamin, a ingangarir kam agivazir puvati. God gumaziba medir arazir kam gifongezir puvati, kamaghin amizi, a Israelia puv me gami. Ezi bizir kam bangin, me gumazibar dibobonim, Atrivim Devit Amizir Bizibar Eghaghaniba Akinafarir kamin da osirizir puvati.

*Atrivim*in bizibagh eghuva dar garir gumazibar ziaba

²⁵ Adielin otarim Asmavet, an atrivimin dagiaba ko bizir aghuibar garir gumazim. Ezi Usian otarim Jonatan, a dagher dipenir tintinibar kantrin itiba ko nguibar ekiabar aven itiba ko nguibar dozibar itiba ko midorozir danganibar itir tauan bar gavgavibar gari. ²⁶ Ezi Kelupin otarim Esri, an azenibar ingarir gumazibar garir gumazim. ²⁷ Ezi Raman nguibar ekiamin gumazim Simei, an atrivimin wainin azenibar garir gumazim. Ezi Sefamin nguibar ekiamin gumazim Sapdi, a wainin dipaba arighamin danganibar garir gumazim. ²⁸ Ezi Gederin nguibar ekiamin gumazim Balhanan, an aruem uaghiri naghin itir mighsiar dozibar itir olivin temeaba ko fighin temebar garir gumazim. Ezi Joas, olivin boreba arizir danganibar garir gumazim. ²⁹ Ezi Saronin danganir zarimin itir gumazim Sitrai, a Saronin danganir zarimin itir bulmakaubar garir

gumazim. Ezi Atlain otarim Safat, a danganir zarir igharazibar itir bulmakaubar garir gumazim. ³⁰ Ezi Ismaelin ikizimin gumazim Obil, an atrivimin kamelbar garir gumazim. Ezi Meronotin nguibar ekiamin gumazim Jedea, a donkibar garir gumazim. ³¹ Ezi Hagarin ikizimin gumazim Jasis, a sipsipba ko memebar garir gumazim.

Gumazir kaba bar moghira, Atrivim Devitin bizibar garir gumazir dapaniba.

Gumazir nighnizir aghuiba isa Devit ganidibar ziaba

³² Jonatan, a Atrivim Devitin afeziar dozim, a nighnizir aghuiba isa Atrivim Devit ganidir gumazim. A fofozir ekiam ikia egha akinafariba osirir arazim bar a gifo. A Hakmonin otarim Jehiel ko, aning atrivimin otaribar sure gamir ingangarim iti.

³³ Ezi Ahitofel uaghan nighnizir aghuiba atrivim ganidir gumazim. Ezi Arkan nguibar ekiamin gumazim Husai, an atrivimin roroar aghuim. ³⁴ Ahitofel aremezir dughiamin gin, Abiatar ko Benaian otarim Jehoiada, aning Ahitofelin danganim ini.

Ezi Joap atrivimin midorozir gumazibar gumazir dapanir faragha zuim.

28

Devit Godin Dipenimin ingaramin araziba ko, me manmaghin an ingaramin arazibar gun gumazir aruabav gei

¹ Atrivim Devit Israelian gumazir dapaniba izi Jerusalemin uari akuvaghasa, me bagha akam amada. Kamaghin amizi, Israelian anababar gumazir dapaniba, ko atrivimin ingangaribagh amir gumazibar gumazir dapaniba ko, gumazir dapanir 1,000plan midorozir gumazibar gariba, ko gumazir dapanir 100plan midorozir

gumazibar gariba, ko atrivim ko an otaribar biziba ko asizibar garir gumazibar gumazir dapaniba, ko atrivimin dipenimin ingangaribagh amir gumazibar dapaniba ko, midorozir gumazir gavgaviba ko, gumazir aruaba, me bar moghira iza Jerusalemın uari akufa.

² Ezi Atrivim Devit dikavigha mitigha kamaghin me migei, “Ia nan aveghbuaba ko nan gumamaziziba, ki amir migirigiam ia a baragh. Ki Ikiavira Itir Godın Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam arighasa a bagh Dipenir aghuitamin ingarasa uan navir averiamin pamten nighnisi. Eghti Boksiam kam kagh avughsi, en Godin dagarimning arizir danganimin min ikiam. Ki Dipenir kamın ingarasa nighnigha, a bagha biziba bar da akuvagha gifa. ³ Ezi God kamaghin na migei, ‘Devit, ni midorozir gumazimra, egha gumamazizir avirimin misoghezi me ariaghire, ezi men ghuziba nin iti. Kamaghin amizi, gumamaziziba na bagh izi nan ziam famin Dipenir kam, ni an ingaram kogham.’

⁴ “Egha Ikiavira Itir God, Israelian God, Israelia gativagh men gan mamaghira ikiasa na ko nan ovavir boriba amisefe. A faragha Judan anabamin adarazi amisefe, eghti me Israelia gativagh men gan men gumazir dapanibar ikiam. Egha Judan anabamin gumazibar tongin, a nan afeziamin ikizim amisefe. Egha gin, a uan ifongiamin gin ghua, nan aveghbuabar tongin na amiseveghe na gamizi, ki Israelia bar moghira, men atrivimin oto. ⁵ Ikiavira Itir God otarir aviriba na ganingi. Egha men tongin a Solomon amisefe, eghti a nan danganim inigh Israelian kantrin ganam. Israelin kantri, a guizbangira Ikiavira Itir Godın kantri. ⁶ Ezi Ikiavira Itir God kamaghin na mikeme, ‘Nin otarir kam, Solomon, anarira nan Dipenim

ko an avinamin divazimin ingaram. Guizbangira, a nan otarimin ikiasa ki anemisefe. Eghti ki an afeziamin ikiam.⁷ A datirighin ami moghin, nan Akar Gavgaviba ko bizir ki damuasa mikemezibar gin mangiti, ki an ikizimin adarazir gumaziba amsivti, me zurara atrivibar iki mangi mamaghira ikiam.’”

⁸ Egha Devit ua kamaghin gumazamizibav gei, “Ia Ikiavira Itir Godin gumazamizir datirighin kagh tuivighav itiba, ki e uan Godin damazim ko ian damazibar, ki guizbangira kamaghin ia migei, Ikiavira Itir God, ian God e ganingizir Akar Gavgavir kaba, ia bar deravira dar gin mangi. Ia kamaghin damu, nguazir aghuir kamin ikiam, eghti a ian nguazimra ikivira ikiam. Eghti ian ovavir borir gin otivamba uaghan zurara nguazir kamin iki mamaghira ikiam.

⁹ “Ezi nan otarim Solomon, ki ni migei, ni bar deraghvira uan afeziamin God gifogh an apengan ikisi, ni uan navir averiamin aven nighnizir bar vamira iki. Egh ni an ifongiamin gin mangisi bar gavgafigh. Ikiavira Itir God en nighniziba ko ifongiabagh fo, kamaghin amizi, ni kamaghin damu. Ni an ifongiam gifoghsi bar gavgavighi, a nin amamangatighi ni deravira a gifogham. Egh ni akirim ragh a gasaraghti, a ni batuegh akirim ragh ni gasaraghti ni zurara an saghon ikiam.¹⁰ Egh ni datirighin kamaghin fogh, gumazamiziba izi Ikiavira Itir Godin ziam famin Dipenim, an an ingarasa ni amisefe. Kamaghin amizi, ni gavgavigh Dipenir kamin ingar.”

¹¹ Devit mikemegha givagha, Ikiavira Itir Godin Dipenimin ingaramin bizir osiziriba ko Dipenimin ingaramin nedazimin akinafarim isa Solomon ganingi. Nedazir kaba, da Ikiavira Itir Godin Dipenir kamin danganiba, ko Dipenimin azuarir ekiam, ko danganir bizir aghuibar

arighamiba, ko pin itir danganir doziba, ko aven itir danganir ekiaba, ko Danganir Bar Anogoroghezim, kar Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam arighamin danganim. Boksiam kamin asuam, kar God gumazamizibar arazir kuraba gin amadir danganim. Danganir kabar nedaziba, da bar akinafarir kamin iti. ¹² Godin Duam, Devitin akazir bizibar nedazibar kara: Ikiavira Itir Godin Dipenim avinizir divazimin aven itir uari akuvir danganim, ko me uari akuvir danganir ekiam okarizir danganir doziba, ko Godin Dipenimin aven itir dagiaba arizir danganiba, ko gumazamiziba Ikiavira Itir God ganidir bizir aghuiba arizir danganiba.

¹³ Akinafarir kam uaghan osizirir igharazir maba iti, dar kara: Ofa gamir gumaziba ko Livaiba ingangarim damuamin araziba, ko Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven ingaramin araziba, ko Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven itir ingangarim bagh itariba ko bizir igharaziba, me manmaghin dar ingaramin arazim, da uaghan akinafarir kamin aven iti. ¹⁴ Osizirir kam, uaghan ghaze, gol ko silvan kapba ko itariba ko bizir igharazibar ingarsi, me gol ko silvan osimtizir manmaghin itiba inigh dar ingaram. ¹⁵ Egh lamba ko da arighamin aghoriba bagh, me gol ko silvan osimtizir manmaghin itiba inigh dar ingaram. ¹⁶ Egh golin dakozibar ingarsi, me golin osimtizir manmaghin itiba inigh dar ingaram, kar dakozir me bretba arigh da isi God daningamiba. Egh me silvan dakozibar ingarsi, me silvan osimtizir manmaghin itiba inigh dar ingaram. ¹⁷ Akinafarir kamin me bizir kaba uaghan da osira iza-ghiri: Me fokba ko itariba ko kapbar ingarsi me golin aghuir osimtizir manmaghin itiba inigh dar ingaram. Egh silvan itarir igharaziba bagh, me silvan osimtizir manmaghin itiba inigha, dar ingaram. ¹⁸ Ezi akinafarir kam uaghan bizir kabar gun migei: me golin aghuir

osimtızir manmaghin itiba inigh, me pauran mughuriar aghuim tuamin ofa gamir dakozimin ingaram. Egh me golin aghuir osimtızir manmaghin itiba inigh, enselin bar gavgavir pumuningin nedazimningin ingarighti, aningın avızimning oneghirigh İkiavıra İtir Godın Akar Dikirızir Gavgavimın Boksiam gisin ikiam. Enselin kamning, İkiavıra İtir Godın karisin ababanimin min ikiam.

¹⁹ Ezi Atrivim Devit kamaghın migei, “Akinafarir kamin itir nedaziba bar, İkiavıra İtir God uabi dar nedazibar nan akazi, ki da osiri.”

²⁰ Egha Atrivim Devit kamaghın uan otarim Solomon migei, “İkiavıra İtir Godın Gavgavim, a nan God, a ni ko iti, a nin akurvaghām. Kamaghın amizi, ni mitigh bar gavgavigh ingangarir kam damu. Ni osimtızibar ganti, da ni abinan marki. Ni atiatingan marki. God ni ateghan kogham. Puvati. A ni ko iki mamaghıra iki mangiti, ni an Dipenimin ingangarim agivaghām. ²¹ E Godın Dipenimin ingangaribar amuasa Livain anabamın ikiziba ko ofa gamir gumazibar ikiziba amisevegħa gıfa. Ezi ingangarir guar aviribar amuan bar foziba, nin akurvaghāsa gara iti. Ezi gumazir dapaniba ko gumazamiziba bar mogħıra, nin migirigiabar gintighāsa pura niraram oragħa iti.”

29

Gumazamiziba Godın Dipenimin ingarāsa bizir aghuiba arisi

¹ Ezi Atrivim Devit kamaghın gumazamiziba bar me migei, “God uabi, nan otarim Solomon, uan Dipenimin ingarāsa a ginaba. Ezi e bar fo, a bar igiamra ikia ingangaribar amuan fofozir ekiaba puvati. İkiavıra İtir Godın Gavgavimın Dipenimin ingaramin ingangarir kam,

a ingangarir dozim puvati, mati me nguazir kamin gumamazibar dipenimin ingarasa. Puvati. A ingangarir bar ekiam. ² Kamaghin amizi, ki Ikiavira Itir Godin Dipenimin ingarasa pamten ingara bizir aviribar kiri, kar gol, silva, bras, ain, temeba, dagiar pizir aghuiba, dagiar gariba, ko dagiar bar aghuir ivezim bar pin kozir igharaziba uaghan, ki bar da inigha da ariki. ³ Ki uan Godin Dipenim bagha bar ifonge, kamaghin amizi, bizir ki akuvagha givazir kabagh isin, ki datirighin uabi uan gol ko silvaba aningi. ⁴ Kantri Ofirin golin bar aghuir ki aningizir kabar osimtizim, 100,000 kilogrem gafira. Ezi silvan aghuibar osimtizim 240,000 kilogrem in tu. Bizir kaba, da Ikiavira Itir Godin Dipenimin averiamin an biribar miriaba asingamin biziba. ⁵ Fofozir gumaziba uaghan silva ko golin kaba iniva Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven itir bizir igharazibar nedazibar ingaram. Ezi ian tinara datirighin ofan min uan bizitaba ko uabi isi, Ikiavira Itir God daningasa ifonge?”

⁶ Ezi ikizibar gumazir dapaniba, ko anababar gumazir dapaniba, ko gumazir dapanir 1,000plan midorozir gumazibar gariba, ko gumazir dapanir 100plan midorozir gumazibar gariba, ko atrivimin ingangaribar garir gumazir dapaniba, me Devitin migirigiar kam barazima a men navibagh inivima me uan ifongiamin gin ghua uan bizir aghuiba isa da anidi. ⁷ Me aningizir bizir kabar osimtiziba kamaghin ghu: gol 170,000 kilogrem gafira, ezi silva 340,000 kilogrem gafira, ezi bras 620,000 kilogrem in tu, ezi ain 3,400,000 kilogrem gafira. ⁸ Ezi gumazir dagiar aghuir ivezir bar pin kozir igharagha gariba itiba, me da isa Godin Dipenimin aven itir dagiaba arizir danganimin da ariki. Gersonin ovavir boribar mav Jehiel, a dagiar kaba arizir dipenimin garir gumazim. ⁹ Gumamaziziba

garima, men gumazir dapaniba uan bizir aghuir aviribar aningasa naviba dikafi, egha me nighnizir bar vamira ikia uan ifongiamin gin ghua bizir kaba isa Ikiavira Itir God ganidi. Ezi gumazamiziba bar akonge. Ezi Atrivim Devit uaghan bar akonge.

Devit Ikiavira Itir Godin ziam fe

¹⁰ Egha Atrivim Devit gumazamizibar damazimin Ikiavira Itir Godin ziam fa kamaghin a minabi:

“O Ikiavira Itir God, ni en inazir afeziam Israelin God, e nin gumazamiziba, e zurara nin ziam fi mamaghira ikiam.

¹¹ Ni gavgavir bar ekiam ikia, ziar ekiam ikia, bar pin mar iti, ni bar faragha iti.

Bar guizbangira, overiam ko nguazimin itir bizir kaba bar nin biziba.

Kamaghin amizi, ni biziba bar dagh ativagha dar atrivir ekiam.

¹² Nirara bar bizir aghuir aviriba e ganidi.

Egha nirara biziba bar dagh atifa.

Nirara gavgavir ekiar kamin mingarim.

Nirara gumazamizibar amuti me gavgavigh ziar ekiaba iniam.

¹³ “En God, e datirighin ni minabava nin ziar bar ekiam fe.

¹⁴ “Ki uan gumazamiziba ko, e kamaghin mikiman kogham, e ni ganidir bizir kabar ghuaviba. Puvati. E pura gumazir kiniba, e bizitamin ghuavim ikiangizir puvati. Bizir kaba, kar bar nin bizibara. Ni faragha bizir kaba e ganingi, ezi e datirighin ua da isa ni ganidi. ¹⁵ E nin damazimin e iza pura guighav itir gumazamiziba ko

azenan itir gumazamiziba, mati en inazir afeziaba. En ikirimirir nguazir kamin itim, a uaghan en suiraghan kogham. E otivigh dughiar otevimra ikegh arighiregham, mati nedazibar min, ghuariam aruem apazazi, da zuamira puvati. ¹⁶ O Ikiavira Itir God, en God, nirara ziar ekiam iniasa, e ni bagha Dipenimin ingarasa bizir kaba kagh ada akufa. Ezi bizir ni bagha inigha izir kaba, da bar nin bizibara.

¹⁷ “Nan God, ni gumazamizibar naviba tuisigha men garima, me arazir voroghira itibagh amima, ni navir amirizim isi. Ki bizir kam ginighnigha, uaghan nin ziar ekiam ginighnisi, ezi nan navim bizir kaba ni daningasa na dikavima, ki uan ifongiamin gin ghua da isa ni ganingi. Ezi arazir kamra, nin gumazamizir kaba uan biziba isa ni ganingi. Ezi ki men ganigha bar akonge. ¹⁸ O Ikiavira Itir God, ni en inazir afeziaba Abraham ko Aisak ko Jekopin God, ni uan gumazamizibar amuti, me ni bagh kamaghin garir nighnizim ko arazir aghuiba iki gavgavigh mamaghira ikiam. Egh ni uaghan men navir averiabar aven itir ifongiabar amighti, me nin porogh iki gavgafigh. ¹⁹ Ni nan otarim Solomonin nighnizim feghti, a nighnizir bar vamira iki nin Akar Gavgaviba, ko ni mikemezir akaba, ko arazir ni ifongezibar gin mangi, egh nin Dipenimin ingar. Dipenir kam, ki an ingarasa bizibar kiri.”

²⁰ Egha Atrivim Devit kamaghin bar gumazamizibav gei, “Ia Ikiavira Itir God, ian God, an ziam fi.” Ezi gumazamiziba oregha Ikiavira Itir God ko Atrivim Devitin damazimin dapaniba avigha nguazim giregha fuaghav ikia, Ikiavira Itir God, men inazir afeziabar God, ziar ekiam a ganidi. ²¹ Egha gumazamiziba amimzaraghan 1,000plan bulmakaun apurir igiaba, ko 1,000plan sip-sipin apuriba, ko 1,000plan sipsipin nguziba inigha ghua Ikiavira Itir God bagha ofan bar isia mighiribagh ami.

Egha me uaghan wainin dipam ingamin ofabagh ami. Me uaghan Israelian gumazamiziba bagha ofan igharazir avirir mabagh ami. ²² Egha me dughiar kamin isar ekiam gamua ofan igharazir kabar wainin dipaba ko asizir tuziba apava Ikiavira Itir Godin damazimin bar akonge.

Egha dughiar kamra, me Ikiavira Itir Godin ziamin olivin borem isa ua namba 2in dughiamin Solomonin dapanim gingegha, uam anemisevezi an atrivimin oto. Egha me uaghan ofa gamir gumazimin otivasa Sadok amisefe.

²³ Ezi Solomon datirighin uan afeziamin danganim inigha Ikiavira Itir Godin gumazamizibar atrivimin oto. An ingangarim bar derazi Israelian gumazamiziba bar an akabar girara zui. ²⁴ Ezi gavmanin gumazir dapaniba, ko midorozir gumazir gavgaviba, ko Devitin otariba, me bar moghira Atrivim Solomonin apengan ikiasa akam akiri. ²⁵ Ezi Ikiavira Itir God Solomon gamizi, a Israelian gumazamizibar damazimin, a bar me gafiragha bar pin iti. Ezi God Solomon gamizi, a bar ekevegga ziar ekiam ikia Israelian atrivir faragha ikezibagh afira.

Devit areme

²⁶ Jesin otarim Devit, a Israelian kantrin danganiba bar, dar atrivim. ²⁷ A kantri Israelin 40plan azenibar atrivimin ike. A faragha Hebronin nguibar ekiamin 7plan azenibar atrivimin ike, egha 33plan azenibar Jerusalemin atrivimin ike. ²⁸ A gumazamizibar damazimin bar ziar ekiam ikia, uaghan dagiar aviriba iti. A ikia ghua bar ghurigha givagha ovenge. Ezi an otarim Solomon gin, an danganim inigha atrivimin oto. ²⁹ Atrivim Devit uan igiamin atrivimin ikia ghua ghurigha aremezi dughiamin

amizi bizibar eghaghaniba, da akinafarir mabar iti. Akinafarir kaba, me kamaghin dar bori, Godin Akam Inigha Izir Gumazim Samuelin Eghaghaniba, ko Godin Akam Inigha Izir Gumazim Natanin Eghaghaniba, ko Godin Akam Inigha Izir Gumazim Gatin Eghaghaniba.* ³⁰ Akinafarir kaba, Atrivim Devit amizir ingangarir ekiabagh eghara, uaghan a kantrin atrivimin ikia amizir bizibagh eghari. Egha da uaghan a bativizir bizir igharazibar eghaghanim gamua, egha Israelian gumazamiziba ko nguazir kamın itir kantrin igharazibar eghaghanibagh ami.

---

* **29:29:** Godin akam inigha izir gumaziba fomira osirizir akinafarir 3plan kaba, da ovenge, egha ua itir puvati. E fozir puvati, manmaghin garir eghaghaniba dar aven iti.

**Godin Eghaghanim: Akar Gavgavir Dikirizir Ghurim ko
Igiam
The Holy Bible in the Aruamu language of Madang Province,
Papua New Guinea, 2020 Edition
Buk Baibel long tokples Aruamu long Madang Provins long
Niugini long 2020**

copyright © 2020 Pioneer Bible Translators

Language: Aruamu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Seed Company

GOD'S STORY in the Aruamu Language of Papua New Guinea

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 19 Oct 2021

8f6beb37-6783-55d5-91ed-8321cc3f5eea